

تەۋژمى گۇران،

بە بوختان و

دروودەلەسەو

نابىرىن، بەرىناگىرىت

جەمال نەبەز

۷ ج

كورد ھەولەدەدات

دەسەلاتىك لە دەرەوہى

ئەنجومەنى پارىزگاي موسل

پىكەپىنىت

۵ ج

راپورتىكى پەيمانگاي بروكىنيزى ئەمريكى:

ھېشتا كوردستان دوو ئىدارە يە

ھىمن لەھونى

پەيمانگاي بروكىنيزى ئەمريكى يەكگرتەوہى ئىدارەكانى پارتى و يەككىتى بە «پروكەش» وەسفدەكات و دەلىت: ھېشتا ئەم ھەرىمە «بارزانىستان» و «تالەبانىستان» راپورتەكەى بروكىنيز بەناوئىشانى: «سەقامگىرىي كوردستانى عىراق... راستەقىنە يە يان سەراب»، كە لەلەين لىدا خەلىل يەككىك لەپسپۆرەكانى ئەو پەيمانگايە ئامادەكراوہ، باس لەو كىشانە دەكات كە روى ئارامى ھەرىمى كوردستان ناھىلىت، ئەوانىش برىتىن لە: كىشەى كەركوكو گرېنەستە نەوتىيەكان و پەيوەندىيەكان لەگەل توركيا و گەندەلى ئىدارىيە راپورتەكە باس لەپەكنەگرتەوہى ھىزى پىشمەرگە دەكات و دەلىت: «دوو ھىزى پىشمەرگە ھەيە يەككىكان سەر بەپارتى ئەوى دىكەيان سەر بەيەككىتيەو سەر بەحكومەتى بەغدا نىن، وەك دەستورى عىراق داوا

دەكات و نە سەر بەحكومەتى ھەرىمى كوردستانىش و لەگەل سەرھەلدانى ھەرگىزىيەكى نىوان يەككىتى و پارتى ئەو دوو ھىزى پىشمەرگە يە لەدژى يەككى دەوہستەوہ» راپورتەكەى بروكىنيز رەخنە لەرېكە و تەنامە ستراتيژىيەكەى نىوان يەككىتى و پارتى دەگرىت و دەلىت: تەنيا بۇ بەرژەوہندى خۇيانە، نەك تەواوى كوردەكانى عىراق و دەنووسىت: «زۇرىك لەخەلكى كوردستان بىزارن لەم دوو پارتەو پىنانوايە، كە ئەو رېكەوتە تەنيا بۇ پاراستى ھەيمەنەتى خۇيانە لەسەر كاروبارى كوردستان، ئەمەش لەسەر حىسابى گروپەكانى دىكە و كۆمەلگاي كوردى» ھەروہا راپورتەكە لەو لاملە ئەوہى كە ئەو رېكەوتە ستراتيژىيە رېكەگرتە لەھەرەشەكانى سەر ئەو ئەزموونە دەلىت: ئەو رېكەوتە خۇى گەورەترىن مەترسىيە بۇ ژيانى سىياسى كوردستان. راپورتەكە زۇرتىر باس لەسەر بىزارىيە خەلك و دەلىت: «خەلكى نەخۇشى پارتى و يەككىتىن و

ھەندىك پىنانوايە لەبەر نەبوونى ئەلئەرناتىق لەھەلزاردەكانى پىشوو دا دەنگيان بۇ دراوہ» گەندەلى و خزمایەتى بەپىي راپورتەكەى بروكىنيز وىنەى كوردستانى ناشرىنتر كوردوہو باس لەچىرۆكى بازگانىك دەكات، كە حكومەتى ھەرىم رېگەى لەپروژەيەكى بازگانى گرتوہ كە بەنيازبووہ «كارگەيەكى چىمەنتو» بكتەوہ، بەلام لەئەنجومەنى وەزىرانى ھەرىمى كوردستان پىنووتراوہ كە دەبىت لە ۵۰٪ پروژەكە بەشەرىكى بىت. بەپىي راپورتەكە پارتى و يەككىتى لەرېكەى كۆمپانىياكانىانەوہ مۇنۇپولى بازارى كوردستانىان كوردوہ، دەلىت: «ئەم رەفتارەى ئەم دوو پارتە مەترسىيە بۇ وەبەرھىنەرە بىانىيەكان، بەتايىبەت ئەوانەى كە گرېنەستى نەوتيان لەگەل حكومەتى ھەرىم ئىمزا كوردوہ».

دریژە لە ۲۰ دابە

كورد لە فرۆشتنى نەوت قازانج دەكات يان زيان؟

«بەشيك لەئامادەبووان كۆبوونەوہ يەكى عىماد ئەحمەدىان جىھىشت»

ئەوانەى بانگەشە بۇ لىستى كوردستانى دەكەن، ھىج قازانجىك بە لىستەكە ناگە يەنن

دروستىو، جگەلەوہى رىگەشيان بەخەلك نەدا قسەبەكەن. لەكاتى بەرپىوہچوونى كۆبوونەوہكەدا، ژمارەيەك لەئامادەبووانى كۆبوونەوہكە ھۆلەكەيان جىھىشتوہ، كە بەپىي قسەى حەسەن حەلاق «خەلكەكە بىزاربوون لەقسەكانى جىگرى سەرۆكى حكومەت و ئەو گەرمایەى لەھۆلەكەدا دروست بو». و تىشى: «لەگەل بەرەبەرە چۆلبوونى ھۆلەكە و دروستىوونى دەنگەدەنگ، خۇيان كۆتاييان بەكۆبوونەوہكە ھىنا، چونكە مەبەستيان نەبوو خەلكى دىكە قسەبكات».

عىماد ئەحمەد جىگرى سەرۆكى حكومەت، دوپىي لەھۆلى پىنجى نازارى رىخراوہ دىموكراتىيەكانى يەككىتى لەگەل بەرپىوہبەرى ئىدارىي و بەشيك لەكارمەندان و رىخراوہكانى سنورى قەزاقە كۆبووہو، لەو دانىشتنەدا رىگەندراوہ ئامادەبووان قسەبەكەن، ئەوانەشى قسەيان كوردوہ چەند جارىك قسەكانيان پىي براوہو نەيانتوانىوہ مەبەستەكانيان بگەپەنن، بەوھۆشەوہ بەشيك لەخەلكەكە ھۆلى كۆبوونەوہكەيان جىھىشتوہ. عىماد ئەحمەد لەوتەيەكدا بەئاشكرا پروپاگەندەى بۇ لىستى كوردستانى (يەككىتى و پارتى) كوردوہ، ھەروەك ئامارەى بەدۇخى ئىستاي يەككىتى و بوونى «بەپرسي نامەسنول» لەناو حىزبەكەيدا كوردوہ. حەسەن حەلاق يەككىك لەئامادەبووانى كۆبوونەوہكە بەرپىوہنامەى راگەياند: برىاربوو لەكۆبوونەوہكەدا نىوسەعات عىماد ئەحمەد قسەبكات و دواترىش ئامادەبووان، بەلام ھەر لەساتەوہختى قسەكانى جىگرى سەرۆكى حكومەت، سى جار كارەباى ھۆلەكە كۆتايەوہو دواتر گەرمایەكى زۇر بىزاركە

سندوقى دەنگدان
پەرىنەوہىە بۇ ئايندەيەكى گەش

سەردانى ناوہندى تۇماركردنى نرىك لەمالەكەت بگە
تا دلنيا بيت لەراست و دروستى زانبارىەكانت
لەماوہى ۲۰۰۹/۵/۲۵ تاوہكو ۲۰۰۹/۶/۷

بۇ زانبارى زىارت
پەيوەندى بەم ژمارە خۇرايىانەوہ بگە
كورەك ۲۰۲۰ ناسىاسىل ۷۷۷۷

اللجوسية العليا المستقلة للانتخابات
دائرة انتخابات اقليم كردستان
تونس سوسيسيتى مالى سەرىبە خۇرەمىزان نەنگان
The Independent High Electoral Commission
www.ihc.iq

هه ریمی کوردستان بووه خاوهنی قوفلی نهوت

کورد له فرۆشتنی نهوت قازانج دهکات یان زیان؟

پسپۆریکی نهوت:

- گریهسته نهوتیه کانی هه ریم
- به شیوهیه ک دارپژراون
- که به هیچ شیوهیه ک
- ناتوانریت دستکاری
- بکریت که له زهره ری
- کۆمپانیا وه به رهینه ره کان
- بیت، ته نانه ت ئه گه ر
- ئه و کۆمپانیا یانه خه رقی
- ژینگه و بواری ته ندروستی
- هاولتییانیش بکه ن

سیروان رهشید

ئه نجامیداوه، کۆمپانیا بیانییه کانیان کاریان له سه ره راهینانی کادیری کورد بگردایه به مه بهستی راهینانی له بواره که دا، چونکه کورد خۆی نازانیت نهوت دهر بهینیت و هه ناردی بکات و پسپۆری ته کنیکیشی له بواره دا که مه.

ئه و زاده عومه ره که سالی 1970 بر وانا مهی دکتۆرای له بواری ئه نازاری نهوت له بهرتانی به ده سه نته یانه، ئیستا وانه بیژه له زانکۆی کۆیه، وتی: «ئه و گریه سته نهوتیه حکومه تی هه ریم ئه نجامداون، باس له هیچ ریکه و تنیک ناکات بۆ پر وهر ده کردنی کادیری خۆمالی و ولاتی ئیمه زۆر دوکه و تووه له بواری پیشه سازی نهوتدا، پیوستی و چه ند به ندیک هه بوایه له و گریه سته نهوتدا بۆ پیگه یاندنی کادیری زانستی کورد له بواری دۆزینه وه هه لئینجان و هه نارده کردنی نهوتدا».

دهره یان و فرۆشتنی نهوت له لایه ن ده سه لاتدارانی هه ریمه وه، به دهر نییه له مملاتی حیزبی نیوان پارتی و یه کتی و به رژه وه ندی هاو به شیان له و مه سه له یه دا، ئه و سن کۆمپانیا بیانییه پرۆسه ی هه نارده کردنی نهوتیان له هه قته ی رابرد ودا ئه نجامدا، له (6) سالی رابرد ودا و پیش یه کتر ته وه ی ئیداره کانی هه ریمی کوردستان، به سه ره خزی و به بی پرسکردن به یه کتری و په رله مانی کوردستان، له لایه ن پارتی و یه کتییه وه هینرا وه ته کوردستان، کۆمپانیا یه رویجی (DNO) له لایه ن پارتی دیموکراتی کوردستانه وه له ژیر ناوچه ی ده سه لاتداری خۆیدا، کۆنتراکتی له گه لا کرا وه بۆ دهره یان و فرۆشتنی نهوتی کیلگه کانی تاوکی له زاخۆ، کۆمپانیا ی (Addax Petroleum) که نه دی به هاو به شی کۆمپانیا ی (General Enerji) تورکی، له لایه ن یه کتی نیشمانی کوردستانه وه له ژیر ناوچه ی ده سه لاتداری خۆیدا کۆنتراکتی له گه لا کرا وه، بۆ دهره یان و فرۆشتنی نهوتی کیلگه کانی ته قته ق، به یپدانی پشک به کۆمپانیا تاییه تیه کانی هه ردو و حیزب له لایه ن ئه و کۆمپانیا بیانیانه وه، جگه له وه ی ته نکید کردنه وه ی مه سعود بازارانی سه روکی هه ریمی کوردستانیش له سه ره هاو په یمانیتی ستراتیژی نیوان پارتی و یه کتی له کاتی مه راسیمی هه نارده کردنی نهوتدا، زاده ی ئه و مملاتی حیزبییه و به رژه وه ندییه هاو به شی نیوان هه ردو و لایه.

ته ندروستی هاو لاتیانی ئه و ناوچه نهوتی بکه ن که نهوتی لیدره ده هینریت، که هه ره وک ئه و سه رچاوه ئاگاداره ی روژنامه وتی: «به پی یاسای نهوت و غازی هه ریم، یه کیک له مه رجه کانی گریه سته نهوتی، پاراستنی مافی مرۆقه و ئه مه مه تر سیدارترین شتی گریه سته کانه».

هه ره سه بهاره ت به گریه سته نهوتیه کانی هه ریم، ئه و سه رچاوه ئاگاداره ئاماژه ی بۆ ئه وه کرد، که ئه و کۆنتراکت نهوتیه ی به ناوی (PSA) ئه نجامداون، واته (کۆنتراکتی به شداریکردن له به ره مه یاندنا)، له زۆر جیگادا بری 15% دراوه به و کۆمپانیا یانه، پیوست نه بو وه ده بوایه بری 2% زیاتریان نه دریتی، به نمونه له کیلگه کانی تاوکی و ته قته ق، که ئه و دوو شوینه پیش زیاتر له (10) سال له پرۆی جیولۆجییه وه سه لمینرابو و که نهوت و بیرد نهوتی تیدا یه و هیچ موچاره وه مه ترسی بۆ کۆمپانیا بیانییه کان تیدا نه بو، بۆیه حه ق نه بو کۆنتراکت به جو ره له گه ل ئه و کۆمپانیا یانه دا بکریت.

ئه و شه ره زایه ی بواری نهوت ئاماژه ی بۆ ئه وه شکرید، که به پی کۆنتراکت نهوتیه کان ده بیت حکومه تی هه ریم نیوه ی ئه و بره پارهی له دوواتر دا بده ته وه به و کۆمپانیا یانه ی له سه ره تا وه خه رجی ده کن، به مه بهستی گه ران به دوای نهوتدا، به نمونه ئه گه ر کۆمپانیا که وتی یه ک ملیون دۆلار مه سفکردو وه، به لام حکومه تی هه ریم له ئیستادا به وه ی دانمه زراندنی وه زاره تی سامانه سه روشتیه کانه وه، هیچ ده سه ته یه ک بۆ به دوادا چوون و لیکۆلینه وه له خه رجیه کانی ئه و کۆمپانیا یانه پینک نه یناوه، ئه مه ش مه تر سییه کی زۆر گه وره یه و له زهره ری سامانی خه لکدا یه.

وه زاره تی سامانه سه روشتیه کانی هه ریم، هه ریمی کوردستانی دا به شکر دو وه بۆ (48) بلیوک، به مه بهستی گه ران بۆ دۆزینه وه ی نهوت، که تانیستا هیچ پسپۆریکی جیولۆجی هه ریمی نه خستو وه ته ناو ئه و تیمان وه که به پی یاسای نهوت و غازی هه ریم ده بیت کادیری خۆمالی به شداریکریت، له کاتیگدا له زانکۆکانی سلیمان و سه لآحه دین و دهوک ده یان پسپۆری جیولۆجی و شه ره زا هه ن، سه رباری ئه وه ی به لای هه ندیک له پسپۆرانی نهوت وه بۆ ئیستای کورد زۆر پیوستبو و که له و کۆنتراکت نهوتیه یانه حکومه تی هه ریم له گه ل کۆمپانیا بیانییه کان

حکومه تی ناوه ندی و هیچ له بری 17% هه ریم زیادناکات، ده شبیته وه ی زیاتر گرژبوونی په یوه ندییه کانی نیوان هه ریم ناوه ند.

محمه د محمه د، په رله مانتاری کورد له ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق، وتی: «له ئیستادا هه نارده کردنی نهوتی هه ریم له پرۆی ئابورییه وه خه لکی کوردستان لئی سوودمه ند نابیت، له پرۆی سیاسییه وه له قازانجی کورد نییه و دردۆنگی و گومان له لای نه یارانی کورد له عیراق زیاد دهکات، کاریه کی بۆ سه ره مه له فی که رکوک و فیدرالی و نیزامی سیاسی عیراق ده بیت».

به پی لیدوانی ناشتی هه ورامی، وه زیری سامانه سه روشتیه کانی هه ریم، له کۆتایی ئه مه سالدا بری هه نارده کردنی نهوت له و دوو کیلگه یه وه (تاوکی و ته قته ق) بۆ (250) هه زار به رمیل به رزه ده بیته وه، که هه ره وک ناشتی هه ورامی ئاماژه ی بۆ کرد «به پییه ش سالانه هه ریم (2) ملیار دۆلار ده خاته گیرفانی حکومه تی عیراق وه».

مه سه له یه کی دیکه که وه ک خالی لاوازی هه ریم له پرۆسه ی هه نارده کردنی نهوتدا به دره کردیت، ده شبیته هه ریم له هه زار به رمیل نهوتی له هه ریم دهره ده هینریت، داها ته که ی ده چپته سه ره به ره می گشتی به غدا، به بی ئه وه ی حکومه تی ناوه ندی هیچ خه رجیه ک بۆ ئه و پرۆسه یه دا بین بکات و له پشکی بودجه ی 17% ده کی هه ریم پارهی ئه ر کۆمپانیا بیانیانه ده دریت.

حسین شه ره ستانی، وه زیری نهوتی عیراق، وتی: «حکومه تی عیراقی خۆی ئه و نهوتی هه ریم ده فرۆشیت و پارکه شی وهره کردیت، ده شبیته هه ریم له بودجه ی خۆی له پارهی 17% بودجه ی سالانه ی پارهی کۆمپانیاکان بده ت، له لایه کی دیکه شه وه هه رسنی کۆمپانیا ی چه نه رال ئینجی و ئه داکس په ترۆلیوم دی ئین ئۆش له راگه یه نراو یگدا رایانگه یاند، که هیچ هه نگاویکی دیکه ناین تا ئه و پشکه یان وهره نگرن که له گریه سته که دا ها تو وه».

شه ره زایه کی بواری نهوتی هه ریم که له به ره ه ستیارییه پۆسته که ی ئاماده بو و ناوی به یئریت، ده براره ی گریه سته نهوتیه کانی هه ریم وتی: «کۆنتراکت نهوتیه کانی هه ریم به شیوه یه ک دارپژراون که به هیچ شیوه یه ک ناتوانریت ده ستکاری بکریت که له زهره ری کۆمپانیا وه به ره نه ره کان بیت، ته نانه ت ئه گه ر ئه و کۆمپانیا یانه خه رقی ژینگه و بواری

که رتی تاییه تن له هه ریم؟ یان گرۆپیکی ناو ده سه لاتی سیاسین؟! ناردنی نهوتی جیهانی که له لایه ن هه ردو و سه رکرده ی کورد، تاله بانی و بارزانی قوفلی هه نارده کردنی نهوتی هه ریمی کوردستانیان بۆ دهره وه کرده وه، له میژووی کوردا به رو داویکی گرنگ ئه ژمار ده کریت، بۆیه هه نارده کردنی نهوتی هه ریم سه رباری ره خنه ی پسپۆران و چاودیران، گرنگی و قازانجی له چه ند روویه که وه بۆ کورد هه یه، له پرۆی ناوخۆیه وه ده توانریت دهره یانی نهوت ئه وه ندی لئ پیا لپوریت قه یرانی که می سووته مه تی هاو لاتیان به نبریکات، له پرۆی سیاسییه وه ملنه دانی هه ریم به مه رجه (شو قینییه کانی) به غدا بۆ ده سه ته ه لگرتن له مافه سه روشتیه کانی خۆی، سه نگی کوردی له هاو کیشه ی سیاسی عیراقیدا به هینریت کرد، له پرۆی دیلۆماسی و نیوده وه تیه وه ده بیته فاکتوریک بۆ به هینریت بوونی پیگه ی هه ریمی کوردستان له هاو کیشه ی نیوده وه تیدا و به ده سه ته یانی متمانه ی نیوده وه تیه که هه ریم تا ئاستیک خاوه نی ئابورییه کی به هینه.

به لام هه ندیک له هاو لاتیانی کوردستان و چاودیران پیا نوا یه، که له ئیستادا فرۆشتنی نهوت هیچ قازانجیکی بۆ خه لکی کوردستان نییه، به پیچه وانه وه ته نیا له قازانجی گرۆپیکی ده سه لاتداری حکومه تی هه ریمدا یه، هه ربۆیه مه سه له ی فرۆشتنی نهوت له لایه ن حکومه تی هه ریمه وه نه بو وه جیگای پایخ و دلخۆشی خه لکی کوردستان و هاو لاتیان هیچ گرنگیه کیان به و رو داوه نه دا، به پییه ی چه ند سالیکه ئه و پرۆسه یه به شیوه یه کی شه فاف به ریوه نه چو وه، به پی زانیاری سه رچاوه ئاگاداره کان و شه ره زایان هه ره له سه ره تای پرۆسه که وه پارتی و یه کتی (250 بۆ 300 ملیون دۆلاریان وه ک به خشیش کۆمیون (شیرینی) له و کۆمپانیا یانه وهرگرتو وه، ئه و بره پارهی شیان وه ک داها تی خه لکی کوردستان نه خستو وه ته ناو بودجه ی هه ریمه وه.

هه ندیک له چاودیران له بواریان له ئیستادا دهره یان و فرۆشتنی نهوت سوودیکی ئه وتوی بۆ خه لکی کوردستان نییه و زیان به نهوتی داها تو ده گه یه نیت، به پاساوی ئه وه ی له ئیستادا فرۆشتنی نهوتی هه ریم داها ته که ی ده چپته خه زینه ی

روژی (1) ی حوزه یران دیمه نیک ی زۆر دلخۆشکه ربو و بۆ هه ردو و پارتیه ده سه لاتداره که ی کوردستان، کاتیک له مه راسیمیکی که مۆینه داو له شار ی هه ولیری پایته ختی هه ریمی کوردستان، تاله بانی و بارزانی قوفلی ناردنه دهره وه ی نهوتی کوردستانیان کرده وه، ئه مه سه رباری ناوه زایی هه ندیک له چاودیرو پسپۆرانی نهوت، که پیا نوا یه فرۆشتنی نهوتی هه ریم له ئیستادا له پرۆی سیاسی و ئابورییه وه زیانی بۆ هه ریمی کوردستان هه یه.

هه رسنی کۆمپانیا ی چه نه رال ئینجی تورکی و ئه داکس په ترۆلیومی که نه دی و دی ئین ئۆی نه رو جی، که له ما وه ی (7) سالی رابرد ودا له هه ریمی کوردستان سه ره گه رمی پرۆسه ی پشکنین و دۆزینه وه دهره یانی نهوت بوون، رایانگه یاند که له ئیستادا له هه ردو و کیلگه ی نهوتی تاوکی و ته قته ق ده توانن روژانه (10) هه زار به رمیل نهوت به نیره بازاره کانی جیهانه وه.

هه رچه نه ده له ئیستادا مه سه له ی نهوت یه کیکه له کیشه سه ره که یه کانی نیوان هه ولیر و به غدا، به وه یه شه وه نزه کیه ی (3) ساله نه توانرا وه یاسای نهوت و غاز له ئه نجومه نی نوینه رانی عیراقی په سه ند بکریت، به لام به پی ماده کانی (111 و 112 و 141) ی ده ستووری عیراق، حکومه تی به غدا ریگا به حکومه تی هه ریم ده دات ته حه کوم به مه سه له ی نهوت وه بکات، به لام به مه رجیک داها ته که ی بچپته وه خه زینه ی ناوه ند.

حکومه تی هه ریم له پیش پرۆسه ی رزگار کردنی عیراقه وه تا ئه مرۆ (28) کۆنتراکتی نهوتی له گه ل کۆمپانیا بیانییه کانی دهره یان و فرۆشتنی نهوت ئیمزاکردو وه، به لام به لای هه ندیک له چاودیرانی سیاسییه وه مه ترسی گه وره له سه ره ئه و کۆنتراکتانه ئه وه یه که له ژووری داخرا ودا و به بی ئاگاداری خه لکی کوردستان و به بی ئاگاداری په رله مان و پسپۆرانی بواره که، ئه و کۆنتراکتانه له نیوان لایه نی کوردستانی و کۆمپانیا بیانییه کان ئه نجام درا وه، هه ره وها ئه و چاودیرانه پیا نوا یه تانیستا نازانریت لایه نه کانی گه فتو گۆ له سه ره پرس ی نهوت له گه ل ئه و کۆمپانیا یانه کئ بوون و ده پرسن: حیزبه ده سه لاتداره کان؟ حکومه تن؟ کۆمپانیا ی

پیشیاز ههکی فراکسیونی سهوز بانگه شهی هه لێژاردنه

فلاح نهجم

فراکسیونی سهوز له په ره له مانگی کوردستان، دهیه ویت له سهرو بهندی په سه ندردی بودجه دا پیشیازیک ئاراسته سی سهرو کایه تی په ره له مان بکات، بۆ ئه وهی له بودجهی ئه مسالی هه ریمدا بری (5%) ی بودجه بۆ ئاوه دانکردنه وهی هه له بجه ته رخان بکریت، رۆژنامه نووسیکی دانیشتووی هه له بجه شه ئه و پیشیاز ه به قسه یه کی خه یالی داده نیت، چونکه پیوایه، په کیتی وهک بانگه شه بۆ خۆی به کاری دینیت.

به شیکی زۆری خه لکی هه له بجه نارازین له په ره له مانگی کوردستان به پیوایی گرتگی ته وای نه داوه

به ئاوه دانکردنه وهی شاره که یان، چونکه چه ندین داوایان له لایه ن په ره له مانه وه ره تکراره ته وه، به تایبه ت ئه و داوایه ی که کۆمه له ی قوربانیا نی کیمیا بارانی هه له بجه سالی رابردو دا یانه په ره له مان، بۆ ئه وهی بوودجه یه کی تایبه ت دا بینیکات بۆ چاره سه رکردنی به رکه و تووانی چه کی کیمیای، به لام په ره له مان داوا که یانی ره تکراره وه.

به پروای کامیل عه بدولقادر وته بیژی کۆمه له ی قوربانیا نی کیمیا بارانی هه له بجه، به لینی زۆری له وشووه یه به هه له بجه و که سوکاری قوربانیا نی هه له بجه دراوه، که هه به لینه و به مه به ستیکی تایبه تی دراوه، پاش ماوه یه ک له ده رچوونی به لینه که په شیمان بوونه ته وه و جیه جینه کراوه. به پروای زۆریک له دانیشتووانی

شاره که سه ردا نه که ی نوینه رانی هه له بجه بۆ لای نوری مالیکی سه روک وه زیرانی عنراق وهک هانا بر دنی که بۆ ئه وهی یارمه تی خه لکی هه له بجه بدات، چونکه حکومه تی هه ریم نه یوانیوه به شیکی زۆری پندا ویستیه کانیا ن دا بین بکات، ئه مه ش سه رانی حکومه ت به تایبه ت په کیتی زۆر نیگه ران کردو وه و که وتوونه ته ئه وهی که سه رنجی خه لکی به لای خۆیا ندا را کیشنه وه.

ناسیح ره حیم، رۆژنامه نووس له هه له بجه، پیوایوو، خه لکی هه له بجه زۆر له وه تیگه شتووترن له وهی که به وه لینه ی په کیتی پروا بکات، چونکه هه له بجه ئه زموونی (18) سالی له گه ل په کیتیدا هیه، ئه گه ر ده یوانی ده بوو له و سالانه دا ئه وه یان بکرا دایه، نه ک له سه رو به ندی هه لێژاردنه کاند،

باسکردنی ئه و بره پارهی بۆ ئه وه یه، که په کیتی زۆریک له و جه ماوه ره ی له هه له بجه له ده ستیدا وه بیان گێر یته وه. به هۆی ناعه داله تی و نه بوونی خزمه تگوزرای له شاره که یان، رۆژی 2009/3/16 دانیشتوانی هه له بجه وهک نار هزایان له ده ست حکومه ت و ئه دای حکومه ت خۆپشاندانیا نیان له سالیادی کیمیا بارانی شاره که یاندا ئه نجامدا و راژانه سه ره شه قامه کان، مۆمینی تی شاره که یان سووتان، که ره مزی کیمیا بارانی شاره که یانه، چونکه هه ره بر سه یکی بیانی که ده هاته شاره که واقیعی شاره که یان پشانه ده دا، که زۆریک له ها ولاتیان ئه وه یان به لا وه په سه ند نه بوو.

ههروه ها ناسیح ره حیم وتیشی: «خه لکی هه له بجه نایانه ویت موزایه دیان

به سه ره وه بکریت، چونکه په ره له مان خۆی به باشی له بارو دۆخی هه له بجه ئاگاداره».

پیشیاز هه که پیشتر له لایه ن خه لکی هه له بجه وه درا وه ته نووسیگه ی په ره له مانگی کوردستان، ئه ویش له ریگه ی فراکسیونی سه وز وه ده یبا ته په ره له مانگی کوردستان.

به رزان عه بدوللا، به رپر سی نووسیگه ی په ره له مانگی کوردستان له هه له بجه، له لیدوانیا کیدا بۆ رۆژنامه رایگه یاند: «ئه وه هه ولیکی سه رشانی ئیمه یه وهک ئه ندامانی په ره له مان که کار بۆ هه له بجه ی شه هید بکه ین، دور له هه ر هۆکاریکی سیاسی».

به لام ناسیح ره حیم ئه وه ی ره تکراره وه و تی: «له بانگه شه ی هه لێژاردن زیاتر هیچتر نییه».

به رپر سی ده زگای هه لێژاردنی پارتی دیموکراتی کوردستان:

ئه وانه ی بانگه شه بۆ لیستی کوردستانی ده که ن، هیچ قازانجیک

به لیسته که ناگه یه ن

رۆژنامه

به رپر سی ده زگای گشتی هه لێژاردنی پارتی دیموکراتی کوردستان، ره خنه له و که سو لایه نانه ی ده گریت که پیش ده ستی کردنی ماوه ی بانگه شه ی هه لێژاردن ده ستیا ن کردو وه به بانگه شه کردن و به پیشی لکردنی یاسا وه سفی ده کات، ئاماژه به وه شه ده کات ئه وانه ی بانگه شه بۆ لیستی کوردستانی ده که ن، هیچ قازانجیک به لیسته که ناگه یه ن.

جه عفر ئیبراهیم

به پیی یاسا و رینماییه کانی کۆمسیونی بالای سه ره بخۆی هه لێژاردنه کانی عنراق، تانیستا به ره سمیی واده ی بانگه شه ی هه لێژاردنی په ره له مانگی کوردستان و سه رو کایه تی هه ریمی کوردستان ده ستی پینه کردو وه، که وا بریاره له 7/25 به ریوه بچیت، هه رچه نده به وته ی به رپرسانی کۆمسیونی بالای پیده چیت له چه ند رۆژی داها تو دا هه لمه ته که ده ستی بیکات.

له ماوه ی رابردو داو پیش واده ی بانگه شه ی هه لێژاردن، چه ندین خروقات ئه نجام درا وه له لایه ن به رپرسان و ناوه نده حیزبیه کانه وه، له وانه له ماوه ی (20) رۆژدا دوو جار جه لال تاله بانی، سه روک کۆماری عنراق و سکرتری گشتی په کیتی نیشتمانی کوردستان، له کۆبوونه وه یه کی له گه ل پینشه مرگه دیرینه کان و کادیرو ئه ندامانی په کیتیدا بانگه شه ی بۆ مه سعود بارزانی و لیستی کوردستانی کرد، داوای لیکردن ده نگ به بارزانی و لیستی کوردستانی بدن، ههروه ها هه ر له و ماوه ی دا

ئورگانه حیزبیه کانی په کیتی و پارتی چه ندین لایته و دروشیمان له شاره کانی کوردستاندا هه لواسیوه، که بانگه شه بۆ لیستی کوردستانی ده کات، که له و ماوه ی دا رۆژنامه چه ند وینه و راپۆرتیکی له سه ر ئه و خروقاتانه بلاو کردو وه.

جه عفر ئیبراهیم، ئه ندامی کۆمیتهی ناوه ندی و به رپر سی ده زگای گشتی هه لێژاردنی پارتی دیموکراتی کوردستان، به رۆژنامه ی راگه یاند: ئه و بانگه شه یه که له ماوه ی رابردو دا کرا وه، بۆ دوو هۆکار ده گه رپێته وه، یان ئه وه یه که ئه و که سو لایه نانه له رینماییه کان

باش حالی نه بوون، یان ئه وه یه ئه و که سانه به په رۆش (موتعه میس) و به تیگه یشتنی خویان قازانجیک به لیستی کوردستانی ده گه یه ن، که له واقیعه دا وانییه و قازانج به لیسته که ناگه یه ن.

وتیشی: «بانگه شه و هه لمه تی هه لێژاردن له ئیستادا شتیکی راست نییه و پینچه وانه ی یاسایه، راسته له م ماوه ی دا هه ندیک که سایه تی نیو لیستی کوردستانی و هه واداری لیسته که، بانگه شه ی هه لێژاردنیا ن کردو وه، به لام له گه ل ئه وه شدا زۆر لایه نی دیکه ش بانگه شه یان ده ستی کردو وه، بۆ نمونه له که نالی

(KNN) دا چه ند جاریک له زاری ها ولاتیان ه وه ئه وه و ترا وه که ده نگ به لیستی گوزان بدن و چیت ده نگ به په کیتی و پارتی مه دن، بۆ نه هیشتی ئه و حاله تانه داوام له کۆمسیون کرد که ئه و حاله تانه رابگیرین، چونکه ئه و ئاراسته کردنه شتیکی جوان نییه و له گه ل ریسا و یاسا کانی کۆمسیونی بالای سه ره بخۆی هه لێژاردنه کان نا کونجیت».

به گویزه ی قسه کانی به رپر سی ده زگای هه لێژاردنی پارتی دیموکراتی کوردستان، لیسته که یان ئاماده کاری کردو وه بۆ هه لمه تی هه لێژاردن و ده یانه ویت هه لمه ته که له سه ر بنه مای ریزگرتن له یه کتر به ریوه بچیت.

ههروه ک وتی: «له راستیدا هه لمه تی هه لێژاردن ئه وه نییه هه رکه سو لایه نه به ئاره زووی خۆی ئه نجامی بدات، له لیژنه ی بالای هه لێژاردنی لیستی کوردستانی تانیستا هیچ رینماییه ک بۆ ریکخته کانه و هه واداران ی لیستی کوردستانی نه کرا وه بۆ ئه وه ی بانگه شه ی هه لێژاردن ده ستی بیکه ن، بۆیه ئیمه له لیژنه ی بالای هه لێژاردنی لیستی کوردستانی پلانمان دا وه بۆ بانگه شه ی هه لێژاردن و هه نگاو به هه نگاو و له سه رخۆ بانگه شه ده ستی بیده که ین، ئیمه ده مانه ویت به شیوه یه کی ریکو پیک و به هیز بانگه شه ده ستی بیکه ین، ئه وه ش له ئاهه نگیکی ره سمیدا رایده که یه نین، هه موو کاتیکیش پابه ندین به رینماییه کانی کۆمسیون».

هه رچه ند ده نگۆی ئه وه هه بوو بانگه شه ی هه لێژاردن له 23-5-09 ده ستی بیده کات و رۆژی 23/7 کۆتای پیییت، به لام کۆمسیونی بالای هه لمه تی هه لێژاردنی داوخته و به رپرسانی

کۆمسیونیش هۆکاره که ی بۆ ئه وه ده گه رپێنه وه، که ماوه ی دوو مانگ زۆره به بانگه شه، له هه مانکادا به رپر سه که ی پارتی دیموکراتی کوردستانی له گه ل ئه وه دایه که ماوه ی بانگه شه که م بیت، «هیشتا وهختی زۆر ماوه بۆ بانگه شه ی هه لێژاردن، ره نگه دوو هه فته به س بیت بۆ ئه وه ی بانگه شه بکریت».

ده ستی کردنی بانگه شه ی هه لێژاردن له لایه ن هه ردو و حیزبی ده سه لاتدار و به رپر سه کانییه وه، پیشی لکردنی یاسا کانی کۆمسیون و له چاوپیکه وتینیکی رۆژنامه شدا له 482) دا بلاو کرا وه ته وه، لوسی تاملین، سه روکی تیمی ئه مریکی بۆ ئاوه دانکردنه وه له هه ریعی کوردستان، ده لیت: «چاودیری هه لمه تی هه لێژاردن ده که ین بۆ ئه وه ی بزانی چوون و به چ شیوه یه ک به ریوه ده چیت، به م پنیه تیبینی هه ر شتیکی بکه ین، راپۆرتی له سه ر ده که ین و بۆ ئه مریکای به رزه ده که یه وه».

به رپر سه که ی ده زگای هه لێژاردنی پارتی به پیوستی ده زانیت پرۆسه ی هه لێژاردن به شیوه یه کی شارستانیانه به ریوه بچیت و هه رچۆره خروقاتیکیش به زیانگه یاندن وه سفده کات.

له و باره یه وه رایگه یاند: «له ماوه ی بانگه شه ی هه لێژاردن هه رکه سو لایه نیک په نا بۆ هیرشکردن و نساو زانندن و شتی نادر وست بیات، ئه وه نیشانه ی لاوازییه تی و زه ره ر له خۆی ده گه یه نیت، ئه وه ش پیشی لکردنی یاسا هه موو بنه ماکانی شارستانییه ته، هیوادارم پرۆسه که له سه ر بنه مای ریزگرتن له یه کتر و به شیوه یه کی جوان به ریوه بچیت».

مه سعود بارزانی له نیوان کوره که ی مه سرور بارزانی و برزازه ی نیچیرقان بارزانی، به لام راپۆرته که کیشه کانی ناو په کیتی نیشتمانی به ئالۆز وه سفده کات و باس له کیشه نوینی کانی ئه و پاره ته ده کات، به تایبه ت جیا بوونه وه ی «رهگ» و دروستبوونی کۆمپانیای وشه به سه رو کایه تی نه وشیروان مسته فا، ئه و جیا بوونه وانه به کاردانه وه ی قبولکنه کردنی رای جیا وازو ده سه لاتی ئۆتۆکراسی له ناو ئه وحیزبه له قه له مه ددات.

راپۆرته که یه و باس له وه ده کات، که زۆریک له میدیاکان له لایه ن په کیتی و پارتیه وه کۆنترۆلکارون و گوشاریکی زۆریان خستوه ته سه ر میدیا ی نازا، به لام راپۆرته که ده نووسیت: «سه ره رای گوشاره کان رۆژنامه ئازاده کانی وهک ها ولاتی و ناوینه و رۆژنامه به رده وامن له کاره کانیان».

دواتر راپۆرته که له سه ر کیشه ناوخیویه کانی په کیتی و پارتی له سه ر ده سه لات ده نووسیت: «له ناو پارتی کیشه ی ده سه لات دیاره له دوای

باس له هه لسه وکه وته کانی ئاسایش و پاراستن و زانیاری ده کات و ده لیت: به هۆی لینه پرسینه و لییان چه ندین کاریان له دژی مافه کانی مرۆف ئه نجامدا وه.

ئازادیی میدیا وهک کۆله که ی دیموکراسی به شیکی دیکه ی

خه لکو ده سه لاتی کوردی و ده لیت: «خه لک چوون بیزاربان کاتیک ده بینن پرۆژه ی گه وه ی وهک دریم ستی به (350) ملیون دۆلار دروسته کردیت، به لام ها ولاتیان ته نیا بۆ چه ند سه عاتیکی که م کاره بایان هه یه».

پاشان راپۆرته که ی بروکینز

پاشماوه ی لا
کوردستان هیشتا
دوو ئیداره یه

...ههروه ها راپۆرته که ی ئه و په یمانگا ئه مریکیه گه نده لی و خزمایه تی به هۆکاریکی زۆر کاریگه ر ده بینیت له دروستبوونی بۆشایی له نیوان

«ههوله کانی ئەمریکا، نه ته وه یه کگرتوو هکان، حکومت و ئەنجومه نی نوینه رانی عیراق شکستیا نهینا»

کورد هه ولده دات ده سه لاتیگ

له ده ره وه ی ئەنجومه نی پارێزگای موسل ڤیکهینیت

به هادین یوسف

دوای بیئومیدبوونیان له گه یشته نه ریکه وتن له گه ل لیستی حه دبا، لیستی برایه تی هه ولده دات ئەنجومه نیکی خوجی له ده ره وه ی ئەنجومه نی پارێزگای موسل ڤیکهینیت بۆ سه ره ڤه شتیکردنی ئەو ناوچانه ی، که زۆرینه یان دهنگیان به لیبستی برایه تی داوه. له ناوه راستی مانگی نیسانی ئەمه ساله وه لیستی حه دبا (خاوه نی ۱۹ کورسی) براره ی یه که مه ی هه لیزاردنی ئەنجومه نی پارێزگای موسل، ئەنجومه نو ئیداره ی خوجی موسلی ڤیکهیناو لیستی برایه تی نهینه وا دووه می هه لیزاردنه کانی (خاوه نی ۱۲ کورسی) له هه موو ڤۆسته ئیداریه کانی پارێزگاوه ئەنجومه ن ڤه شتیکردو له وکاته وه تائینستا لیستی برایه تی بایکۆتی کۆبوونه وه کانی کردوو. قاسم سالح ئەندامی لیستی برایه تی له ئەنجومه نی پارێزگای موسل به روژنامه ی راگه یاند: ڤه شتیا زیگ هه یه وه نه بووه ته بریار به وه ی ئەگه ره هه وله کان به بنبه ست گه یشتو نه گه یشتینه ریکه وتن له گه ل لیستی حه دبا ئەنجومه نیک ڤیکهینین بۆ ئیداره کردن و خزمه تکردنی ئەو ناوچانه ی که زۆرینه ی دانیشتوانه که ی دهنگیان به لیبستی برایه تی داوه و ڤه شتیکردی ئیداره ی نوئی موسل ناکه ن و ههروهک وتیشی: «ئیمه ده رگامان کراوه یه بۆ ڤیکهینانی ئیداره یه کی هاوبه ش له موسل به مه یجیک لیستی حه دبا له بریاره کانی ڤاشگه زبیته وه».

دوای ڤیکهینانی ئیداره ی نوئی موسل بایکۆتکردنی ئەنجومه نه له لایه ن لیستی برایه تییه وه، تائینستا هه ر یه ک له نوری مالیکی سه روک وه زیرانی عیراق و د. رافع عیسای جیگری سه روک و شیروان وائیلی وه زیری ئاسایشی نیشتمانی و سه روکی په رله مان و جیگری سه روک کومارو نوینه رایه تی نه ته وه یه کگرتوو هکان له عیراق، به جیا له گه ل هه ردوو لیسته که دا کۆبوونه وه ته وه هه وله کانیا ن بیئنه نجام بووه، لیستی حه دبا نایه ویت کورد به شداربکات له ئیداره ی نویدا کوردیش وه رگرتنی ڤۆستی سیادی و به شدار ی هاوبه شی کردوو ته مه رج بۆگه رانه وه کۆتایهینان به بایکۆتکردنی ئیداره ی نوئی پارێزگاکه.

به وته ی ئەندامه که ی لیستی برایه تی نهینه وا: «ئه گه ره حه دبا نه بووست، حکومتی هاوبه ش ڤیکهینین، ئیمه له گه ل پارێزگای

هه ولیرو دهوک گفتوگو ده که ی ن، ئەو ناوچانه ی که زۆرینه ی کورده له پارێزگای موسل به زۆری ده که ویته سنووری ئیداره ی ئەو دوو پارێزگایه وه، ئەوکاته به هاوبه شی ئیداره یه که و ئەنجومه نیک ڤیکهینین بۆ خزمه تکردنی خه لکی خومان» له گه ل ئەوه ی قاسم سالح بیئومید بوو له گه یشته ریکه وتن له گه ل لیستی حه دبا.

ئهممه د شه به ک نوینه ری موسل له ئەنجومه نی نوینه رانی عیراق، نکولی له وه نه کرد که ڤیکهینانی ئەنجومه نیکی جیا له ئەنجومه نی پارێزگای ریکه یینه دراره له رووی یاساییه وه، به لام ڤه یو ابوو: «له ماوه ی ڤه نچ سالی رابردوو دا سیستمی ته وافوقی و ئیداری هاوبه ش بووه ته عورفیک له عیراقداو یاساش به شیکه له عورفی سیاسی».

ژماره یه ک قه زاو ناحیه ی کیشه له سه ره له نیوان حکومتی ناوه ندو حکومتی هه ریم (ئه و ناوچانه ی ماده ی ۱۴۰ ده یانگرتیه وه) ده که ونه سنووری پارێزگای موسله وه به شیوه یه کی گشتی جگه له مه رکه زی قه زاو چه ند ناحیه یه کی ده وره بوه ری و ناحیه کانی مه خمو رو شه نگارو شیخان و ئاکری و ههروه ها به رته له حه مدانییه وه قه ره قوش و تلکف و گه یاره زومارو به عشیقه و ژماره یه ک یه که و گوندی باشووری موسل له ناوچانه ی که ده که ونه سنووری ماده ی ۱۴۰-ه وه.

ئهممه د شه به ک بیئومید بوو له گه یشته ریکه وتن له گه ل لیستی حه دباو به روژنامه ی وت: «باوه رناکه م له گه ل حه دبا به شیوه یه ریکه وین، بۆیه ڤیکهینانی ئەنجومه نیک بۆ سه ره رشتی ناوچه کوردیه یه کان باشتیرین چاره سه ره، چونکه لیستی حه دبا به هه موو شیوه یه ک کوردی په راویز خستوو، هه موو حکومتو موئه سه سات به ته وافوقی دامه زراوه، ته نانه ت کۆمسیونیش به ته وافوق دانراوه».

ئهممه د شه به ک دروستکردنی ئەنجومه نیکی له ناوچانه به مافیکی سروشتی زانی و له و رووه وه وتی: «ئهو ناوچانه مافی خۆپانه ئەنجومه ن دوست بکه ن و ته مسیلی خه لکی خۆیان بکه ن و بریار وه ر بگرن، چونکه مه عقول نییه ئەو ناوچانه هه یج ده سه لاتیکان نه ییت، هه ر قه رار وه رگرتیت دژیان و ئەوان بئ ده سه لات بئینه وه، چونکه ئیداره ی موسل هه یج بودجه یه کیان نادائ، بۆیه حکومتی هه ریم ڤالپشتی ئەو ناوچانه ده کات».

له گه ل ده ستبه کاربوونی وه ک بالیۆزی نوئی ئەمریکا له عیراق، روژی یه کشه ممه ی

رابردوو کریستوفه ر هیل له گه ل لیستی برایه تی نهینه وا کۆبووه وه بیئوه ی بگه نه هه یج ئەنجامیکو بریاریشه له گه ل لیستی حه دبا کۆبیته وه.

به وته ی قاسم سالح، بریاره هیل له گه ل لیستی حه دبا کۆبیته وه، بۆته وه ی بیرو بوچوونی لیستی برایه تییا ن ڤه یه نین، به لام تائینستا ئەمریکا هه یج فشاریکی له سه ر حه دبا دروست نه کردوو.

هاوکات بریاریشه جه لاله بان ی سه روک کوماری عیراق به هاوبه شی له گه ل حیزبی ئیسلامی عیراق وه فدیککی هاوبه ش بنزیرته پارێزگای موسل له گه ل هه ردوو لیسته که دا کۆبیته وه ئەگه ر توایینان بۆچوونه کان نزیکه نه وه ئەوکاته کۆبوونه وه ی هاوبه ش له گه ل هه ردوو لیسته که دا ئەنجامیده ن و گفتوگوو دانوستانی راسته وخۆ له نیوان هه ردوولا ئەنجام بدريت، بۆ کۆتایهینان به رگرتنه کان.

پارێزگای موسل رووبه ره که ی (۳۲۰۸) کم چوارگۆشه یه وه ده که ویته باکووری عیراقه وه (۴۰۲) کم له به غدا یه خته وه دووره، یه کیکه له ناوچه ئالوزه کانی ئیستای عیراق له رووی سیاسی و ته منیه وه دانیشتوانه که ی له ئیستادا نزیکه ی (۲) ملیون که سه و نزیکه ی (۶۰٪) دانیشتوانه که ی عه ره به، که زۆرینه یان سوننه ن و (۳۳٪) ی کورده و (۷٪) یشی تورکمان و مه سیحیه ی.

به پیتی یاسای هه لیزاردنی ئەنجومه نی پارێزگاکان، دوای شه ش مانگ له هه لیزاردنی ئەنجومه نی قه زاو ناحیه یه کان هه لیزاردن بۆ ئەنجومه نی قه زاو ناحیه یه کان ئەنجام ده دریت و ئەوانیش ئیداره ی خوجی و ئەنجومه نی خۆیان ده ییت.

ده رباره ی ئەوه ی ئایا نا کریت کورد چاوه ریی ئەو هه لیزاردنه بکات و له ناوچانه ی زۆرینه ی هینا دواتر له ربی ئەو ئەنجومه نانه وه که شه رعه تییا ن زیاتره بریار وه ر بگرت، ئهممه د شه به ک وتی: «ئهو ئەنجومه نانه ته نیا بۆ قه زاو ناحیه یه کان، به لام ڤه یوسته ئەنجومه نیکی دیکه له لایه ن لیستی برایه تییه وه دروستیکرت بۆ سه ره رشتی ئەنجومه نی قه زاو ناحیه یه کان».

ئەنجومه نی پارێزگای موسل له (۳۷) کورسی ڤیکهاتوو وه نزیکه ی (۱) ملیون و (۶۰۰) هه زار که س مافی دهنگدانیان هه بوو دابه شکاربوون به سه ره (۶۳۲) بکه ی دهنگداناو (۴۱۰) پالیوراو له چوارچیه ی

(۳۱) لیستدا له کبیر کبیرا بوون بۆ به ده سه تیه کانی ئەو کورسیانه، له ئەنجامدا لیستی حه دبا (۱۹) کورسی و له پله ی یه که مدا لیستی برایه تی نهینه وا (۱۲) کورسی و حیزبی ئیسلامی عیراقی (۳) کورسی، لیستی عه شتار (۱) کورسی کۆتای مه سیحی و لیستی شه به کی سه ره خۆ (۱) کورسی شه به که کان و بزوتنه وه ی ئیزدی له پینا و چاکسازی و ڤه شتیکه وتن (۱) کورسی کۆتای شه به که کانی برده وه.

لیستی حه دبا که زۆرینه ی کورسیه کانی ئەنجومه نه که ی برده وه، روژی ۲۰۰۹/۴/۱۲ له دووه م کۆبوونه وه ی ئەنجومه نی تازه هه لیزاردراودا، یه کلا یه نه بریار ی دورخستنه وه ی کوردی دا له ڤۆسته کانی ئەو پارێزگایه ی سه ره خۆ له گه ل نوینه ری دوو کۆتا (شه به که و ئیزدی) که له لایه ن هه ردوو په رله مانتاری لیستی ئیستای، ئەمین فه رحان جیجوو حه نین قه دۆ سه روکایه تی ده کريت، بریاریدا ئیداره ی نوئی پارێزگاکه ڤیکهینیت، له به رامبه ردا لیستی برایه تی نهینه وا کۆبوونه وه کانی ئەنجومه نیان جیهینشت و لیستی حه دبا که ته سیل نجیفی برای په رله مانتاری لیستی له عیراقیه، ئوسامه نجیفی سه روکایه تی ده کات له لایه ن لیستی برایه تی نهینه وا به «دیکتاتۆر و پاشماوه ی به عس» له قه له مدران و ئیداره ی نویشیان به ناشه ری زانی.

به رامبه ر و هه لو یسته ی لیستی حه دبا براوه به رامبه ر به کوردو به شدار ی ڤه نه کردنی له ئیداره ی نویدا روژی ۲۰۰۹/۴/۱۶ قایمه کانه ی هه رسئ قه زاو مه خمو رو شیخان و شه نگال بایکۆتی ئیداره ی نوینان کردو بریارینا ده یوه ندیه کانیان له گه ل پارێزگاوه ئەنجومه نی پارێزگای موسل ڤه چرین و یاداشتنامه یه ک ئاراسته ی هه رسئ سه روکایه تی عیراق بکه ن و ئەگه ر وه لامیان نه درایه وه، ئەوکاته ش یاداشتنامه یه کی یاسایی بۆگه رانه وه ی ئەو سئ قه زاوه یۆ سه ره هه ریم کورده ستان ئاراسته ی په رله مانی کورده ستان بکه ن، به ڤه یینه ی زۆرینه ی دانیشتوانی ئەو سئ قه زاوه دهنگیان به لیبستی برایه تی نهینه وا داواوه لیستی حه دبا هه یج ره جاوی ئەوحاله ته و ریکه وتنی نیوان لیسته کانیان نه کردوو.

ههروهک ئهممه د یوسف شه به ک په رله مانتاری لیستی هاو په یمانی کورده ستانی له ئەنجومه نی نوینه رانی عیراق له لیدوانیکیدا بۆروژنامه ئاماژه ی به وه کرد، که ئەنجومه نی نوئی پارێزگای نهینه وا رهوشی موسل به ره و

داهاوتویه کی تاریک ده بات و تی: «ئه گه ره رهوشه که به مشیوه یه ی ئیستا به ر یوه بچیت ئەو شه ری ناوخۆی کوردو عه ره ب له موسل هه لده گرسیت».

له پشه تاتیکی دیکه دا، سوپای عیراق به نیازه دوای جیهینشتی عیراق له لایه ن سوپای ئەمریکا وه ڤه شمه رگه له ته واوی قه زاو ناحیه کانی سنووری پارێزگای موسل ده ربکات، که ئیستا جگه له پارێزگاریکردن له به نداوی موسل، له زۆر به ی ناوچه جینا کۆکه کاندایا بوونه ته وه.

عه دنان ئەسه دی بریکاری وه زاره تی ناوخۆی عیراق له لیدوانیکیدا به روژنامه ی حه باتی چاپی له هه ندی راگه یاندوه، هه زه کانی وه زاره ته کانی ناوخۆ به رگری دۆسیه ی ئەمنی پارێزگای موسل وه رده گرنه وه، دوای کشانه وه ی هه زه کانی ئەمریکا له کۆتایی ئەم مانگه دا، ناهیلن هه یج هه زیکی چه کدار له ناوچانه دا بئین و ئاماژه ی به وه شکر دووه: «بوونی ڤه شمه رگه له هه ندیک قه زاو ناحیه ی پارێزگای موسل نایاساییه وه کاریگه ری له سه ر ئالوزبوونی بارودۆخی ناوچه که و دروستبوونی گرۆبی زیاتر هه بووه».

به لام عه بدولباری زیاری نوینه ری موسل له لیستی هاو په یمانی کورده ستان ڤه یوایه «ئهو جۆره لیدوانانه گرته کان زیاتر ده کن، نه ک چاره سه ر» وتی: بوونی ڤه شمه رگه به پیتی ریکه وتنی نیوان حکومتی هه ریم و حکومتی ناوه ندی بووه بۆ پاراستنی ته منیه تی ناوچه که و ئەو ناوچانه شی ڤه شمه رگه ی لئیه، بارودۆخی ئەمنی جیگری ئارامه له چاو ناوچه کانی دیکه دا.

دوای هه لیزاردنی له لایه ن ئەنجومه نی پارێزگای موسله وه، ته سیل نجیفی پارێزگاری نوئی موسل له لایه ن هه زیکی ڤه شمه رگه وه ر یگری لیکرا که سه ر دانی به عشیقه بکات وواتر دانیشتوانی چه ند ناوچه یه کی مه خمو رو شیخان خۆپشاندانیان ئەنجام داو ناره زایی خۆیان نیشاندان له سه ر دانی نجیفی. ئوسامه نجیفی په رله مانتاری عیراقو برای پارێزگاری موسل، ڤه شمه رگه ی به وه تومه تبار کرد، که رهوشی موسلیان له لایه ن هه زیکی ڤه شمه رگه وه ووتی: «تاکه چاره سه ر ئەوه یه سوپای عیراق بچیت به نداوی موسل و ڤه شمه رگه ی لیدربکات».

پنجه وانهی دهستوره

ژماره یهک له بهر پرسه بالاکانی عیراق خاوهنی ره گه زنامهی بیانین

محهمد سألح حه مالاو

یاسا له وباریه وه بهر ژنامهی راگه یاند: که به پئی مادهی ۱۸ی دهستور، پؤسته (سیادی) سه ره وریی و ئه منیه بالاکان وهک پؤستی سی سهر وکایه تی کومارو ئه نجومه نی نوینه ران و ئه نجومه نی وه زیران و جیگره کانیا و وه زیری دهره وه ناوخو بهرگری وه هندیک پؤستی ههستیاری وهک بهر یوه بهری گشتی ئاسایش، یان موخا بهرات نایبیت هه لگری ره گه زنامهی بیانین، به لام بؤ وه زاره ته کانی دیکه ئاساییه.

ئهر و تانهی زه هسای له کاتیکدایه که ژماره یهکی زور له بهر پرسانی عیراقی له پله و پؤسته بالاکاندا هه لگری ره گه زنامهی بیانین، له وان هه ریهک له د. بهرهم ئه محهمد سألح، جیگری سه روک وه زیرانی عیراق، که هه لگری ره گه زنامهی ئه مریکیه و تاریق هاشمی جیگری سه روک کومار که هه لگری ره گه زنامهی بهریتانیه. ئه ندامه که لیستی هاوپه یمانی ئامازه بؤ ئه وه شده کات، که له بهر ئه وهی عیراق ئیستا له قوناغی بنیادنا نه وه دایه و رو به رووی چه ندین گرفتی وهک تیرور و گه ندلی و هه ره شهی ولاتانی دراوسی و ناحه زان و دوژمانی ولات ده بیته وه، بویه پئیوسته حکومهت لپیچینه وه له گه ل کومه لیک خه لکدا بکات، وتیشی: «ده بیته هه ربه پرسیکی عیراقی که پله کهی له سه رو بهر یوه بهری گشتییه وه بیت نایبیت

هفتا په رله مانناری عیراقی داو ده که ن، که پؤسته له وه بهر پرسه عیراقیانه سه نه زیتیه که هه لگری ره گه زنامهی بیانین و شاره زا یه کی یاسایش پییویه، نایبیت ریگه بدریت به بهر پرسه بالاکانی عیراق هه لگری ره گه زنامهی بیانین. ئه و په رله ماننارانه پیشتیازیکیان ئاراسته ی سه ر وکایه تی ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق کسرو وه بؤ ئه وهی یاسایهک دهر بچیت، که قه ده غه ی بکات هه ربه پرسیکی عیراقی خاوهن ره گه زنامهی بیانین پؤسته بالاکان وه ربه گریته.

که ریم به عه قوبی، په رله ماننار له سه ر لیستی فه زیله له ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق، ئامازه به وه ده کات، دهر چوونی یاسایه کی له و جو ره جیبه جیگره نی مادهی (۱۸-۴)ی دهستوری عیراقییه، که تیایدا ئامازه به وه کراوه نایبیت خاوهن پله و پؤسته بالاکانی ولات هه لگری ره گه زنامهی بیانین، وتیشی: «پیشتیاز که مان بؤ سه ر وکایه تی ئه نجومه نی نوینه ران بهر زکرو وه ته وه بؤ ئه وهی په رله مان بیخاته بهر نامه ی کاری خؤیه وه.»

سیروان زه هاوی، بهر پاردهری لیستی هاوپه یمانی کوردستان و شاره زا له بواری

زوریک له و بهر پرسانه دروسته کات. د. ره سولف عوسمان، ئه ندامی ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق باس له وه ده کات، که ژماره یهک له په رله ماننارانی عیراق هه لگری ره گه زنامهی بیانین و به پییوستیشی زانی له داوی هه مواریکدی دهستور یاسایهک دابریژریت که ریگه به په رله ماننارانش نه دات هه لگری ره زنامهی بیانین، ئه وه شی راگه یاند: که به شیک له و بهر پرسه عیراقیانه ی هه لگری ره گه زنامهی بیانین ئینتیما یان بؤ ئه و ولاتانه زیاتره که ره گه زنامه که یان لیوهرگرتوه، چونکه به شیکیان تائیستاش مال و مندالیان له و ولاتانه یه.

ئه یاد سامه رایی، سه ر وکی ئیستای ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق، به هوی ئه وهی هه لگری ره گه زنامهی بهریتانی بو، ژماره یهک له په رله مانناران دژی ئه وه بوون ئه و پؤسته ی پیبدریت، به لام پاش ئه وهی سامه رایی ره گه زنامه بهریتانیه که ی به تالکرده وه پؤسته که ی وهرگرت.

د. محهمود عوسمان، ئه ندامی ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق ئه وهی خسته پرو، که هه رچه نده له دهستوردا ها تووه که نایبیت که سانیک که له پؤستی بالادا هه لگری ره گه زنامه ی بیانین، به لام پییو ابوی کیشه که له وه دایه که دهستور بهروونی ئه وهی دیارینه کسرو وه که ناخو ئه و پؤسته کامانه ن و کی دهگریته وه.

ریگه ی پیبدریت که هه لگری ره گه زنامه ی ولاتیکی دیکه بیته، به لام دهستور ریگره له بهر دم دهر چوونی یاسایه کی له و جو ره، چونکه پئیوسته سه ر هتا دهستور هه مواریکدی و دواتر له یه کی که له پرگه کانیدا بهروونی ئه وه دیاری بکات که ناخو چ که سیک نایبیت ره گه زنامه ی

بیانی هه بیته، له بهر ئه وهی زوریک له بهر پرسه عیراقییه کانی ئیستا پیشتی له دهره وهی عیراق زیاون و کاری سیاسیان کسرو وه زوریکیان هه لگری ره گه زنامه ی ئه و ولاتانه که تیایدا زیاون، له بهر ئه وه دهر چوونی یاسایه کی له و جو ره کیشه بؤ

په یامه که ی ئوباما له نیوان گوتار و کرداردا

نارام شیخ وهسانی

بینه وه، هه رو هها هیچ ئامازه و یستیک له و په یامه دا نایبیت، که ئه و قسانه بکرینه کردار.»

به شیک دیکه ی وتاره که ی ئوباما ترخانکرا بو به ئیران، سه باره ت به ئیران په یامی ئه وهی گه یاند، که هه مو وولاتیک مافی خویته ی وزه ی ئه تومی هه بیته، به لام به کارهینانی بؤمه به سستی ئاشتیانه، ئوباما وتی: «هه مو وولاتیک مافی خویته ی خاوهنی وزه ی ئه تومی بیت، به مریجیک بؤ مه به سستی ئاشتیانه به کارهینریت، پئیوسته له گه ل ئیران بهر وه پیشتیه وه بچین گرفته کان به بی هیچ پیشمه رچیک چاره سه ر بکه ی، به ره و چاره سه ر کردنی بهر ژه وه ندی هاو به ش.»

سه باره ت به وتاره که له ئیران محهمد خامنه یی وتی: «ئو و تاره ی ئوباما هه نگاو یکه بؤ لیکن زیکر دنه وه و لادانی ئه و تیگه بیستنه هه لانه ی که هه یه له نیوان جیهانی ئیسلامی و روژئاوا، هه رو هها دور که و تنه وه یه له و ژینگه یی بوش دروستی کردبو.»

هه ر له ئیران ئایه تولا عه لی خامنه یی رابه ری بالای شو رشی ئیسلامی ئیران، وتی: «وته کانی ئوباما ته نیا دروشم و قسه یه، به بی ئه وه ی پئیوانه یه کی هه بیته بؤ کردنه کرداری ئه و قسانه.»

هه ر له ئیران لیکو له ریکی بواری سیاست به ناوی عه لی ره زا خه مسیان رایگه یاندوه: ئوباما دانی به وه دانا که ئیران پئیوسته وزه ی ناوه کی هه بیته بؤ مه به سستی ئاشتی، ئه مه ش هه نگاو یکی باشه بؤ به سستی په یوه ندییه کی باشت له نیوان ئیران و ئه مریکا.»

له بهر امبه ریشدا ئیسرائیل کاردانه وه یه کی ئه وتوی نه بوو ته نیا بهر یوه بهری راگه یاندنی ئوفیسی حکومه تی ئیسرائیل داننی سیمان وتی: «په یامه که خراپ نه بوو، هه رو هها ئیسرائیلیش له گه ل بارودوخی ئاوه اندا کردنه وه دایه، ئه وه ی ئیمه به لامانه وه گرنگه ته نیا ئه وه یه ناوچه که نه که ویته ده ست تیرور یستان و گروپه توندروه کانه وه.»

هه رو هها له عیراقیش وتاره که ی ئوباما بهر گریگه یه باسی لیوهرکرا،

له کاتی وتاره که دا، هاو لاتییهک له به غدا به ناوی مسوان حسین وتویه تی: «ئافه رین ئوباما، هه سته ده که م ئه وه سه ره تابه کی باشه هیوادارم ئه وه به شی یه که می ئه و په یوه ندیه بیت که ئه مریکا له گه ل جیهانی ئیسلامی و به تاییه ت نه ته وه ی عه رهب په پره وی ده کات، هیوادارم هه نگاوی دیکه شی به داو هه بیته.»

له لایه کی دیکه وه عه لی ده باغی و ته بیژی حکومه تی عیراق رایگه یاند: «ئیمه پیشتوازی له وتاره که ی ئوباما ده که ی، به هه نگاویکی ئیجابی ده زانین، به لام پئیوسته و ته کانی ئوباما بکرینه کردار.»

هه رو هها له پایته ختی ئیندونیسیا بهر یوه بهری قوتابخانه یه کی ئیسلامی ته مهن (۵۷) سال به ناوی واحیدین ده لیت: «من وتاره که م له ته له فزیونه وه بیی، به لام تمنا م به م قسانه نییه، ئه و وتانه ته نیا داوی لیووردن کردنه له جیهانی ئیسلامی، به هوی ئه وه ی بوش کردی له ماوه ی ده سه لاتییدا، ئوباما به لینییدا جیاوازیته، به لام ئه وه به س نییه، به لکو ئیمه وهک موسلمان هه نگاوی پراکتیکیمان ده ویت.»

هه رو هها پاکستان و ئه فغانستانیش وهک دوو ولات که ریژه ی زورینه ی موسلمانانه دور نه بوون له کاردانه وه و چاودیری کرنی وتاره که، شو رقه کاریکی سیاسی له پاکستان به ناوی سیراج وه هاب بؤ که نالی ئه ی جی وتی: «هه ر کاتیک که مریکا بریندار بو بیت به لایه کی به سه ر جیهاندا هیناوه، ئه و به لایانه برینی قولی دروست کردوه، ناکریت به وتاریک ساریژ بکرین، قسه کان باشبوون، به لام پئیوسته چاوه رینی کرداره کان بین بزانیان یه کانگیر ده یین؟»

هه رو هها دانیش توویه کی پاکستان به ناوی زهد حسین ته مهن (۵۰) سال به رویته رزی وتوه: «ئو به که به مجاره گوئیستی هه ندیک و ته ی دلخوش که ر ده بین سه باره ت به ئیسلام له لایه ن ئه مریکا وه، به پروکار ئیستا ئه مریکا ده یه ویت ئاشیته وه له گه ل جیهانی ئیسلامی، به لام پئیوسته چاوه رینی ئه نجامه کانی بکه یین.»

پاش چاوه روانییه کی زور که پینش بوونی به سه ر وک به لینی دابوو، باراک ئوباما سه ر وکی ویلایه ته یه ککرتو وه کانی ئه مریکا، له قاهره وه په یامه که ی پیشتکه ش به جیهانی ئیسلامی کرد.

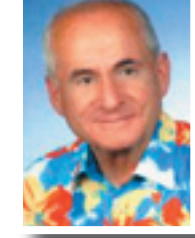
ئوباما له زانکوی ئه زه ره وه له بهر دم خویندکاران و چه ندین خه لکی جو را و جو ردا په یامه که ی گه یاند ه جیهانی ئیسلامی سه ره تا ئوباما به (السلام علیک) وتاره که ی ده سستی کردو له ناو وتاره که شیدا دوو ئایه تی قورئان و فه رموده یه کی پیغه مبه ری ئیسلامی خسته ناو قسه کان نییه وه.

ئسه وه ی جینگه ی سه رنجه له سه رتاسه ری جیهان به تاییه ت ولاتانی ئیسلامی به گرنگه یه گوئیستی په یامه که ی بوون، به لام به شیک زوری خه لکی شو رقه کار واهه سته ده که ن گرنگی په یامه که ی له وه دایه ئه و قسانه ی ئوباما بکرینه کردار.

ئازانس هیوالی رویته رزر پورتنیکی مهیدانی بلاو کرده وه که به هاوکاری په یامنیزه کانی له سه رتاسه ری ولاتانی ئیسلامی و جیهان بچوون و لیدوانی جو را و جو ر خراوه ته روو سه باره ت به گرنگی و کاردانه وه کانی وتاره که ی ئوباما بؤ جیهانی ئیسلامی، به هوی ئه وه ی به شیک له په یامه که ی ئوباما بریتی بوو له قسه کردن له سه ر کیشه ی ئیسرائیل - فه لستین ئه و له وسنوره زورترین قسه دروستبوو.

ئه ندامیکی توندروه ی حه ماس له سوریا وتویه تی: «ئو قسانه ی ئوباما بؤ هه لخه له تاندنی جیهانی ئیسلامیه، هه رو هها بؤ ئه وه شه توره یی خه لکی موسلمان بهر امبه ر ئه مریکا که مبه کاته وه.»

هه رو هها و ته بیژی بزوتنه وه ی حه ماس له غه زه، فه وزی بهرهم وتی: «راسته له په یامه که دا ئاوازیکی جیاواز ده بیستین، به لام ئوباما ئامازه ی به ئازاره کانی غه زه نه کرد، که ده کریت ئه و ئازارانه دووباره

جەمال نەبەز
ئەلمانىا

رەوتى گۇرپان ھاتە كايە و خۇي سە پاند

تەوژمى گۇرپان، بە بوختان و دروودە لەسە و نانېرىن، بەرىناگىرى

راگە ياندان ھەيە و ، نانې ھەزاران يان بەدەستە ، ئاسايىيە ، كە دەنگىكى بەرپىژە زۇر بەيىن . بەلام ئەگەر ژىرانە بىر لە بەرژەوئەندىيى رىژىخايەن بەگەنەو ، لەسەركارلابراوھەكان بگىرەنەو شويىنى خۇيان و ، كارىك بەكەن لە ھەلبۇزاردىنكى ئازادو ئارامو بى ساختەكارىتتى بەرىوھە بچى و ، رىبەدەن بە نوئەنەرانى بيانىي بىلاپەن و نوئەنەتەوھىي ، چاودىرىي ھەلبۇزاردەن بەكەن ، ئەوا ئەوھە ھىچ كاركردىكى نەرىنى بۇ سەر «پارتى» و «يەككىتى» نايى ، كە دوو ھىزى گەورەن . بگرە سەر بەر زىيەك دەبىي بۇيان و ئەو دەمە ھەموو جىھانى ئازادىش دان بەوھدا دەبىي كە لە پەرلەمانى كوردستاندا ، بەرھەلستىكارانىش ھەن ، وەك ھەموو سىستەمىكى دىمۇكراتى ئەمەش باوھەنەمەيەك دەبىي بۇ رەوشى دىمۇكراتى لە ھەرىمدا و ، خزمەتتىكىشە بۇ چارەسەر كوردنى كىشەي كوردستان و رەواندەنەوھى مەترسىيى داكىرگەران . پىچەوانەكەشى بە پىچەوانەوھىي .

ماوئىتېم كورد ، گوتم رژیى سؤقت رژیىكى سؤسپالىستى و دؤستى گەلان و ئاشتىخواز نىيە ، بەلكو رژیىكى رىژورىستو شەرخوازو كوردقەرگەرو ، راستدەرچوو . بەرلەوھى ئەمرىكاش پەلامارى عىراق بەدا ، ھۇشيارىم دا كە ئەمرىكا بەدوای بەرژەوئەندىيى خۇيدا دەگەرپى و براى باوكى كەس نىيەو ، كورد ئەگەر كەك لەم دەرفەتە وەرئەگەرئى و ، بەدلى ماریزەكان بچوئىتەوھە ، ماپەپوچ دەبىي . ھەرواش دەرچوو . كە بەپىچەوانەى زۇرىبى زۇرى كوردەوھە ، دژى دامەزاندەنەوھى عىراقى ھەرسەھاتوو و دەنگدان بۇ دەستوروى عىراق بووم ، دەمگوت دەستور بۇ كۆمەلىكە كە رىزى دەستور بگرى ، ئەوھتا ئەورۇ راستى و دروستى ھەلوئىستەكەم ئاشكرابوو . ئىستەش كە دەبىژم ، ئەم بزاڤە كە ئەورۇ خۇى لە بىزارىدەرپىندا دەنوئىن ، ماكو سەرھەتای گۇرپانىكە لە جۇرئىتتى ھەلوئىست و بىر كوردەوھدا ، كە سالانى

تا ئەورۇ . خۇم ئاگادارى ئەم مېژووھەم و سالانىكىش لەمەووبەرو ، لە ئەوھتەكانى سەتەى رابوردووھەو ، چەند جار لەگەل نەوشىروان لەو بارەيەوھە قەسەمكردووھە . ئەوئىش يەككىك بوو لە نارازىيان ، بەلام دەپوئىست «يەككىتى» وەك رىكخراوىكى «يەكگرتوى سەر بەخۇ» بىنئىتەوھە پارچە پارچە نەبى و «چاكسازى» لەسەرەوھە دەستپىنكات ، نەك لە بىكەوھە . چەند جار كىش ھەولى ئەوھى دا ، چ بە ھاوكارىي چەند ھەقلىكى خۇى و چ بەتەنى ، تاكو ئەوھى بە «رىفۇرم» ئىوئەبىرئى ، لەنئو «يەككىتى» دا جىبەجىبىكات ، بۇ پاراستنى «يەككىتى» و مانەوھى بە «سەر بەخۇيى» ، بەلام سەرىنەگرت بۇى دەستبەروويەوھە ترا . ئىدى ، لەژىر كاركردى ناھومئىدبوونى خۇى و ، بۇ بەدەنگەوھەچوونى داخوازىي ژمارەيەكى زۇر لە ئەندامانى بىزاربووى «يەككىتى» ، ناچاربوو ئەم رىيە بگرى ، كە بەداوكردى «جىكارنەوھى حىزب لە حكومەت» دەستپىكردى ، ئەوھىبوو

مروقى سەر بەقور بىنئىتە پىكەن . ئەوچا ئىستە ئەم پىسپارە دىتە گۇرئى : ئايا ئەوانەى دەيانگوتو دەلئىن : دەبىي حىزبو حكومەت لەيەكجىبكرىنەوھە ، ھەقىانە يان نا ؟ ئىدى ئەو كەسانە كىبوون و كىن ، كارم بەوھە نىيە . ئايا داخوازىيەكە شتىكى راستو رەواو لە جىي خۇيايەتى يان نا ؟ سەر كوردەكانى «پارتى» و «يەككىتى» ، پاش شەرى بەپەندبووى چەند سالەيان لەدژى يەك لەسەر پارەو دەسەلات ، كە ئاگرەكەى ھەزاران گەنجى خىزەندوبوى كوردى سوواتندو ، ھەزاران خىزانى بەرۇمەتى رەشپوشكردى ، لەشكرى داگىرگەرانى ھىنايە ھەرىمەوھە ، ئىستە گوايە «پەيمانى ستراتىژىيان» لەگەلەك بەستووھە ، داواى «يەككىتى رىزەكانىيان» دەكەن و ، پاراستنى «يەككىتى رىزەكانىيان» و ، بەر بەرەكانىكردى دەنگى نارەزايى لەدژيان ، بە بوونى «مەترسىي دەروھە» پاساودەدەنەوھە . دىيارە ، قسە لەسەر بوونى مەترسىي

ئەو ھەوالانەى لە كوردستانەوھە دىن ، ئەوھە دەگەبەن كە ژمارەيەكى زۇر لە ئەندامانى «يەككىتى» لە «حىزب» دەر كراون ، سەبارەت بەوھى سەر بە رەوتى «گۇرپان» و ، ھەر لەو كاتەشدا ، ئەوانەى سەر بەو رەوتەن و ، فەرمانبەر و مووچەخۇرى حكومەتن ، لەگەل دەر كوردىيان لە «حىزب» ، لەسەر كارىش لا براون . لەئەنجامى ئەمەشەوھە ، گەلىك كادرو ئەندامى «يەككىتى» بىزارىي خۇيان بەرامبەر بەمە دەر بىروھە و ، وازيان لە «يەككىتى» ھىناوھە . ئەم دەنگوباسانەش ، كە رۇژانە ، لەرىي ھىندەك لە مالپەرەكان و سەتەلايتەكانەوھە دەگەنە ئەوروپا ، دلراوكەيەكى سەختيان خستووھە كىانى كوردەكانى ئەم ولاتانەوھە ، كە سەرھەراى خەمى بىيەشكردىيان لە دەنگدان ، چاوپرووانى ئەوھە بوون ھەلبۇزاردەن لە ھەرىم دا بىتتە وئىنەيەك بۇ پىشاندانى رووى دىمۇكراتخوازانەى كۆمەلگەى كوردستان ، رىزكرتن لە جىواوئى بىروپا و ، ھەر لەم كۆشەروانىنەشەوھە ، ماوھەيكە لە ئەوروپا ، كۆر و كۆبوونەوھە دەبەستىرئى ، بەمەبەستى ھەلبۇزاردى كۆمەلەيك بۇ پىئوھندىكردن بە پەرلەمانى ئەوروپا و كۆمەلەى مافى مرووف و NGO كان و كەسايەتتەيەكانەوھە ، تاكو نوئەنەرانى خۇيان بىنئىر بۇ كوردستان ، بۇ سەرپەرشتىكردى ھەلبۇزاردەن لە ھەرىم و ، دەستپىشانكردى ھەموو جۇرە ھەولدائىك ، ئەگەر رووبدا ، بەنىازى ساختەكارىتى و كاركرنە سەر خەلك ، سا يان بە ھەرەشە بى ، يان بە بەرتىل بى ، يان بە نانېرىن ، بەمەبەستى لادانىان ، بەپىچەوانەى وىستەى خۇيانەوھە .

سەير ئەوھى ئەم دوو «حىزبە» لە جىياتى ئەوھى چاويك بە كارنامەى ھەژدەسالەى فەرمانرەوايى خۇياندا بخشىننەوھە ، دان بە ھەموو ھەلەو كوردەوھى لە ھەلەش گەورەترى خۇياندا بىنئى و ، داواى لىبوردن لە خەلكى رەشوروت و بەشمەينەتى كوردستان بگەن ، كە داخو خەفەت و توورەبىيان گەيشتووھە كونى لووتيان ، دەچن گۇتاوورۇكە دەھىن بەسەر نەوشىرواندا

سەلە باسىدەكەم ، بە ئاواتى ئەوھەم كە مروقى كورد بە مىشكى خۇى بىرىكەتەوھە ، نەك «حىزب» و «سەر كوردە» بىرىكەنەوھە بۇى . ئەوچا ئىستە تىشكى ئەو خۇرە و لەكەل دەرھاتووھە ، بە ھاشو ھووشو بوختاكردن و پىنووسبەكرىكرتن و نانېرىن نارازىيان و درۇبلاوكرنەوھە لە مالپەر و دەنگە ناسەر بەخۇكاندا كە خۇيان بە «سەر بەخۇ» دەدەنە قەلەم ، بەرىناگىرى و لەخشتە نابىرئى ، بەلام پىوئىستە پالىوراوھەكانى رەوتى گۇرپان بۇ پەرلەمانى كوردستان ، نەك ھەر مروقى پاگژو دلسوژ بىن و بەس ، بەلكو كارزان و ژىھاتىش بى . رەوتەكەش خاوەن بەرنامەو ئاراستەيەكى كوردستانىيى بى ، نەك عىراقچىتى ، ئەگەر نسا ، رەوتى گۇرپان ھاتووھە سەر گۇرپەيان و خۇى سەپاندووھە ، پىوھندى بە كەسىكى تايەتى و لىستىكى تايەتتەوھە نىيە . ئەنجامى ھەلبۇزاردىش ھەرچى چۇنىك بى و ، تەنەنەت ئەگەر تاكە يەك پالىوراوى بەرەى گۇرپانىش لە ھەلبۇزاردەن دەرئەچى ، ئەوھە بە دلئىيايەوھە لەو بارودۇخە ناگۇرئى كە برىتتە لە نارەزايى و بىزارى و بىياوھەرى جەماوهرىكى فراوان بە سىستەمى لە ھەموو لايەكەوھە گەندەلى حىزبىنئىيەو خزمەنئىيە . ژمارەى دەنگى ھەلبۇزەرانىش ، ھەموو كاتىك نابىتتە پىوانەى رەوايەتى و نىشانەى ئازادىي كۆمەلگە . زۇرجار رىكەكەوئى كە زۇربەى خەلكى ولاتىك دەنگ بۇ سىستەمىكى ملوھو ، يان رەگەزبەرسە ، يان پىاوسەرورەى دەدەن ، واتە ، ئازادى بەكاردەھىن بۇ نەھىشتى ئازادى ، ئەمەش دەبىتتە دىكتاتورىتتى گەلىكى و ھىچ رەوايەتتەيەكى نىيە . مافو رەوايەتى ، بەزورى و كەمىي ژمارە نىيە . ئەوھش دىيارە ، «پارتى» و «يەككىتى» كە چەكدارو پۇلىس و پارەو دەزگەى حكومەتەيان بەدەستەوھەو ، بەسەتان پىنووسى مووچەخۇرو دەزگەى

جەماوهرىكى فرەى «يەككىتى» ئەو داخوازىيەيان لە بەرژەوئەندىيى خۇيان دى و بەخاستى دلئى خۇيان زانى و ، روويانئىكر ، بەتايەتى گەنجەكان و چىنى بەشخوراو ، كە سالانى سال بوو ، لەبەردەم گۇمى مەنگو لىلى سەر كوردەبەتتە ، بە تورپەيەوھە ، بەلام دانبەخۇداگرتووھە ، لە چاوپرواندا وەستابوون ، ھەتەنەوشىروان بەردىكى فرىدايە كۆمەكەو ، سامى لايەنگرانى دوولئى نئو «يەككىتى» ، لە رەخنەكرتنى رەپوراست و داخوازىي بەدەنگى بەرز ، شكاند . لەمەشەوھە ، وەك كورد دەبىژن «دەنگ لە زارى وەكەوتە شارئى» و لە سنورى وەروازەى خىراوئى «يەككىتى» دەرچوو ، و لەگەل داخوازىيەكانى جەماوهرى كوردستان ، كە دەمىكە ھەولى كورتكردى دەسەلاتى گەندەلى دەستروئىشتووھە دەدەن ، يەكگرتو ، ئەوھتە دەنگىكى كوردستانىيانەى رەخنەكرانە دروستبووھە ، كە ئىدى بەقسەى پفەھلدارو ھەرەشە و گورەشەو ، تۆمەتباركردى بىيەلگەى نوسسەرەن و رۇژنامەوانان ، بە «سىخوپىكردن بۇ دەولەتانى دراوسىي ھەرىم» - وەك ئەوھى رۇژنامەوانان بىن ، ھەر رۇژە ناروژئى ، بچن دەستىكەنە مىلى فەرمانرەوايى ئىزان و تركو سووریا - تەنەنەت بە نانېرىنىش ، بەرىناگىرى . ئەز كە رەپوراست ئەم قسانە دەكەم ، مەبەستم نە لايەنگىرى كەسو نە دژايتتى كەسە . ئەمە بۇ مېژوو دەنووسم ، كە نامەوئى بە ھەلە تۆماربكرئى . كە شتىكىش بەراست بزانم دەبىلئو دەنووسم گوئىشنادەمە دلى كەس . كئى پىنخۇشە ، باشو ، كىش پىنخۇش نىيە چىش و ھەزار چىش . ئەز ، وەك يەكەمىن كوردو پەنجا سالى رەبەق ، بەر بەرەكانىي بىرى ستالىنپەرستى و مۇسكوفچىتتى و ئەوچا

دەرەوھە نىيە . مەترسى دەروھە ھەيە دەشمىتئى ، تەنەنەت ئەگەر رۇژىك لە رۇژان كوردستانىش سەر بەخۇ بى . بەلام مەترسىي دەروھە ، بە زۇردارى و دەمكوتكردى خەلكى نارازى و نانېرىن ، بەرىناگىرى ، كە نانېرىن لە سەر بىرىن خراپترو ئىشى زىتەر . بەلكو ، بە نەھىشتى گەندەلى و ، رۇنئىتتى بەرپوھەرىتتى و دادى كۆمەلەيەتى و ، تىروھەسەلكردى دانىشتوووان و ، يەكسانكردى ژنان بە پىاوان و ، بەتەنگەوھە ھانتى بنەمالەى شەھىدان و كەمئەندامان و خۇيندكاران و كرىكاران و جۇنكاران و كاسىكاران و پىشەوھەران و ، ئامادەكردىنى و سىتەمەنئىيەكانى رۇژانەى وەك ئاوو كارقاو دەرمان و سووتەمەنى و خانوبەرە ، بەرىدەگىرئى . سەير ئەوھى ئەم دوو «حىزبە» لە جىياتى ئەوھى چاويك بە كارنامەى ھەژدەسالەى فەرمانرەوايى خۇياندا بخشىننەوھە ، دان بە ھەموو ھەلەو كوردەوھى لە ھەلەش گەورەترى خۇياندا بىنئى و ، داواى لىبوردن لە خەلكى رەشوروت و بەشمەينەتى كوردستان بگەن ، كە داخو خەفەت و توورەبىيان گەيشتووھە كونى لووتيان ، دەچن گۇتاوورۇكە دەھىن بەسەر نەوشىرواندا ، وەك ئەوھى تۆ بلىت ، ئەم خەلكە ھەموو مېگەلە مەرو بىن بىن و داوى شوانەكەيان كەوتىن . ئا ئەمەيە رىزى جەماوهرى قوربانىدەر ؟ ئەو جەماوهرى بە راپەرىنى چەند ملوئىنى خۇى ئەمانەى ھىنايە سەركارو كرىدى ملوئىنرو خاوەن كۆشكو تەلار ، پاش ئەوھى بە جلكى دپاوى ، پىلاوى پىنەكراوھە ، ھاتتە سەرخوانى ئامادەكراو ؟

ئەم نارەزايەتتەيەى لەنئو رىزەكانى «يەككىتى» دا ، بە شىكە لە نارەزايىي گشتى و ، نەوشىروان دروستىنەكردووھە . نارەزايىش لەنئو «يەككىتى» دا شتىكى كۆنەو ، ھەر لەسەر دەمى دامەزاندنى «يەككىتى» يەوھە لە دىمەشق دەستپىدەكات

ئىستە ھەر بۇ نمونە ، باوادىبىنئىن ، مامۇستايەكى فىزىكو ماتماتىك ، لە قوتابخانەيەكى دوا نپوھندىي ستانى سلئمانىدا ، وانەى خۇى بەباشى دەلئتەوھە قوتابىيەكان و ھەقالمامۇستاكانى رازىن لئى . كەچى ، لەپاداشتى ئەمەدا ، ئەم مامۇستا كلؤلە لەپر نانبراو دەر كرى ، ھەر لەبەر ئەوھى ئەندامى «يەككىتى» يەو ، دەنگ بۇلىستى «يەككىتى» نادا . بەراستى ، ئەمە بابەتتە مرووف دىنئىتە پىكەنئىن ، چۇنكە خراپترىن كلؤلە لە ژياندا ئەوھى ،

کوهیت، له نارامیهوه داوای قهره بووی نارامیه کان دهکات

جه مال ئیختیار

ناکوکییه کانی ههردوولا چاره سهر بکریت.

چاوهروانده کریت بالیوزی کوهیت له گهل به پرسانی ولاته که بیدا راویژبکات و ئاگاداریان بکاتوه له نهجامی گفتوگوانی له گهل به پرسانی عیراقی و نوری مالیکی له پیش هه موویانه وه.

نۆینه نوری مه رجعهی بالای ئایینی شیعه له عیراق، ئایه توللا عهلی سیستانی داوای له به پرسانی ههردوولا کردوه که ریگانه دن تهنگه ژهکان په ره بسین و له ریگای گفتوگوه مه سه له کانی نیوان دوو ولات چاره سه ربکه ن، ئه و تهنگه ژانه خزمهت به بهر ژه وه ندیی هیچ لایهکی عیراق و کوهیت ناکات.

له چه ند روژی رابردو دا په ره مانترانی کوهیت داوایان کردبوو که بالیوزی ئه و ولاته له عیراق بکشیتوه، دواي ئه وی که ژماره یک داوایان کردبوو که کوهیت قهره بووی عیراق بکاتوه، له بهر ئه و ی ریگای داوایان کردبوو، کوهیت وهکو بکنه یک بۆ لیدانی عیراق به کار بهینیت، که بووه ته هوی زیانگه یان دن به عیراق.

جیگری سه روک وه زیرو وه زیرو دهره وهی کوهیت، شیخ محه مد ئه لسه باح ئه مرۆ چاوی ده که ویت به کۆمیتهی په یوه ندیه کانی دهره وه له په ره مانی ولاته که ی، به ناماده بوونی هه مو ئه ندامانی کۆمیته که بۆ باسکردنی مه سه له کانی نیوان عیراق و کوهیت. ئه و مه سه له کانی نیوان ههردوولا، په یوه ندی و راگۆرینه وه کسان له گهل ئه ندامانی هه میشه یی ئه نجومه نی ئاسایش و هه مو لایه نه په یوه ندیاره کان، به کیشه کانی نیوان ههردوولا ههروه ها ئه و تۆمه تانه ی که له نیوان ئه و دوو لایه نه دا ئالوگۆر کران، ده زانیت.

په یوه ندیه کانی نیوان ههردوولا دواي ئه و ئه و ئالوگۆر کران، ده زانیت. کوهیت هه لمه تیکی ده ستپیکرد دهر باره ی وه رگرتنه وه ی قهره بووی شه ر له عیراق و خالد ئه لجاره لالا، جیگری وه زیرو دهره وه ی ئه و ولاته رایگه یان د «نا بایت گه مارۆکانی سه ر عیراق هه لگیری، تا ئه و کاته ی قهره بووه کانی شه ر به هوی هیرشی ئه و ولاته بۆ سه ر کوهیت ده گه ری ئیتته وه».

دواي مۆرکردنی ریکه و تننامه ی ئه منی نیوان عیراق و ئه مریکا، به غدا به به رده وامی داوا له نه ته وه یه کگرتوه کان دهکات که گه مارۆکانی سه ر ئه و ولاته هه لگیری، به تابه تی ئه و گه مارۆیانه ی که

ئاژانس هه والی چین (شینخوا) له زاری سه روک وه زیرو عیراق، نوری مالیکی وه بلاوی کردوه ته وه، که ده کریت مه سه له کانی نیوان کوهیت و عیراق له ریگای گفتوگوه چاره سه ربکری ن.

ئه و لیدوانانه دواي ئه و هات که مالیکی له ئۆفیس ی خۆی چاوی که ویت به عه لی ئه لمومین، بالیوزی کوهیت له به غدا، بۆ باسکردنی ئه و ناکوکیانه ی که له م داویه دا له نیوان ئه و دوو ولاته دا سه ریانه لداوه. ده سه لانداری عیراق، کوهیتیان به وه تاوانبار کرد که ریگه له به رده م هه لگرتنی ئه و گه مارۆیانه ی که له ۱۹۹۰-ه وه خراونه ته سه ر عیراق.

له به یاننامه هه کدا که له لایه ن ئۆفیس ی مالیکی وه بلاوی کردوه ته وه، ئاماره به وه دراوه که په یوه ندی بوون به گفتوگوه ده توانیت ئه و گرفتانه ی که له رژی می پیشووه وه ماونه ته وه، چاره سه ربکری ن و ههردوو ولاتی دراوسی ده توانن مافه کانیان له ریگای گفتوگوه ده سه ته به ر بکن.

چه ند روژی که له مه وه به ر محه مد ئه بولحه سه ن، نۆینه نوری میری کوهیت، سه ردانی پایته ختی چه ند ولاتیکی ئه ندامی هه میشه یی ئه نجومه نی ئاسایشی نه ته وه یه کگرتوه کانی کردو سه ر نه کانی کوهیتی دهر باره ی مه سه له کانی نیوان عیراق و کوهیتی پیراگه یان دن، له کاتی که به غدا له هه ولدا بوو که برگه ی حه وتی نه ته وه یه کگرتوه کان له سه ر ئه و ولاته هه لگیری، نه ته وه یه کگرتوه کان گه مارۆی قورسی له سه ر عیراق دانابوو دواي ئه و ی که ئه و ولاته هیرشی کرده سه ر کوهیت.

به پرسانی کوهیت دواي ئه و یه یان کردبوو که ناییت گه مارۆکانی سه ر عیراق هه لگیری تا ئه و کاته ی عیراق هه مو ئه و به لینه نه ی به رامبه ر به کوهیت که له بریاره کانی نه ته وه یه کگرتوه کاندا هاتوه، جیه جیه دهکات. ئه و هه نگاه ی کوهیت بووه هوی سه ره لدانی ناکوکی له نیوان عیراق و کوهیت، میدیو به پرسانی ههردوولا ده ستیان کرد به تۆمه تبارکردنی یه کتر.

روژنامه ی کوهیت تایمز نووسیویه تی که بالیوزی ئه و ولاته گه راوه ته وه بۆ کوهیت دواي ئه و ی وه کو نۆینه ی ولاته که ی بۆ گفتوگۆکردن له گهل به پرسانی عیراقی، ده ستنیشا نکرابوو که له ژیر چاودیری نه ته وه یه کگرتوه کاندا

دیمه تیکی کوهیت

ئه وه یان کردوه که گه مارۆکانی سه ر عیراق لایه ن بۆ ئه وه ی چیت له دواي رووخانی رژی می پیشووی عیراق، ئازارو مهینه تی ویرانییه کان نه که ویته سه رشانی هاوالاتیان.

له (۲) ی ئای ۱۹۹۰ دا هیزه کانی سوپای عیراق هیرشیا نکرده سه ر کوهیت و داگیریا نکرده، له سه ره تادا وا بلاو کرایه وه که عیراق به گلۆپی سه وزی ئه مریکا ئه و هیرشه ی ئه نجامدا وه و سستی بوونی ئه مریکا له ئیدانه کردنی داگیرکردنی کوهیت، بووه هوی دروستکردنی ترس له لای ده ولته کانی دیکه ی که نداو، هه ر له بهر ئه وه ش ده ولته ی سه ودیبه دواي یارمه تی له ئه مریکا کردو له گهل به ده نگهاتی ئه مریکا بۆ یارمه تی عه ره بستان، هه وله کانی کوتای پهنانی داگیرکردنی عیراق ده ستیان پیکردو زۆر به ی ولاتان داوایان له سه دام کرد که هیزه کانی ولاته که ی له کوهیت بکشیتوه وه ریز له سه روه ری ئه و ولاته بگری، به لام حکومه تی سه دام به ده نگ ئه و داواکاریانه وه نه چوو، رایگه یان د که کوهیت پارێزگایه کی عیراقه وه ده گه ریته وه بۆ ژیر ده سه لاتی به غدا.

حکومه تی کوهیت دواي له نه ته وه یه کگرتوه کان کردوه که گره نتی جیه جیه کردنی ئه و به لینه نه بکات که له ژیر رووناکی ماده ی حه وتی نه ته وه یه کگرتوه کاندا ده رچوون.

بو دجه ی عیراق له ریگای دا هاتی نه ته وه به ده ست دیت و دابه زینی به های نه وت بووه ته هوی ئه وه ی که گوشاری زۆر بکه ویته سه ر عیراق له دانه وه ی قهره بووه کانی شه ر به کوهیت و عیراقیه کان، به به رده وامی دواي

کوهیتیه کانی شه ر، قهره بووی شه ر، گه پانده وه ی مولکی دزراوی خه لکو مه سه له سنوورییه کانی نیوان ئه و دوو ولاته چاره سه ر بکری ن و دواتر گه مارۆکانی هه لگیری ن.

مانگی رابردو به پرسانی کوهیت رایانگه یان د (۱۳) ملیار دۆلاریان له قهره بووی شه ر وه رگرتبوو، بری (۲۵،۵) ملیار دۆلاری دیکه ماوه که حکومه تی عیراق تانیستا نه یداوه ته وه به کوهیت، ههروه ها عیراق (۱۶) ملیار دۆلاری دیکه ش جیا له قهره بووه کانی شه ر، قهره بووی کوهیت.

چاینا نیوز باسی له وه کردوه که له سه ردانی ئه مدواییه ی خۆیدا بۆ عیراق، (بانکی مون) سکرتری نه ته وه یه کگرتوه کان باسی له وه کردبوو که له مانگی حوزه ییراندا له کاتی پیندا چوونه وه دا، ئه گه ری لایه ن گه مارۆکانی سه ر عیراق هه یه.

کوهیت دواي کردبوو که کۆمه لیک کیشه ی نیوان ههردوولا، له وانه چاره نووسی دیله کان و ونجووه

په یوه ندیان به قهره بووی شه ره وه هه یه. هه لوه شانه وه ی ئه و گه مارۆیانه ریگا به عیراق ده دات که له ژیر کاریگه ری ماده ی حه وتی نه ته وه یه کگرتوه کان بیته دهره وه، که ریگا ده دات گه مارۆ بخری ته سه ر ئه و ده ولته تانه ی که هه ره شه له ئاسایشی نیوده ولته ی ده کن و ته نانه ت ریگا ده دات که ریوشوینی سه ربازی له به رامبه ر ئه و ولاته بگیری ته به ر، پیشتر سه پان دن ئه و ماده یه به سه ر عیرقا ریگای به (کۆمه لی نیوده ولته ی ولاتانی هاو په یمان) دا که هیرش بکنه سه ر عیراق و له کوهیت که له لایه ن رژی می سه دامه وه داگیری کردبوو، پاشه کشه ی پینکن.

چاینا نیوز باسی له وه کردوه که له سه ردانی ئه مدواییه ی خۆیدا بۆ عیراق، (بانکی مون) سکرتری نه ته وه یه کگرتوه کان باسی له وه کردبوو که له مانگی حوزه ییراندا له کاتی پیندا چوونه وه دا، ئه گه ری لایه ن گه مارۆکانی سه ر عیراق هه یه.

کوهیت دواي کردبوو که کۆمه لیک کیشه ی نیوان ههردوولا، له وانه چاره نووسی دیله کان و ونجووه

به غدا هه میشه باجی جهنگه کان ده دات

له ماوه ی مانه وه ی سوپای عیراق له کوهیت که (۷) مانگ درژده ی کیشا، ئه و سوپایه ره فتاریکی زۆر نامرۆقانه ی پیشاندا، هه ر له دزینی مولکو مالی خه لکی مه دهنی تا ده ستدریژی بۆ سه ر ژان و کوشتنی به بی هوی خه لک، تانیستاش ژماره یه ک کوهیتی بیسه روشوین و ئه و داگیرکارییه تانیستاش هۆکاری خراپی په یوه ندی نیوان دوو ده ولته ی دراوسییه، عیراق به به رده وامی تا کاتی سه دام بانگه شه ی ئه وه ی ده کرد که کوهیت به شیکه له خاکی عیراق.

حوت مانگ له دواي داگیرکردنی کوهیت، دواي ئه وه ی که سه دام ملی نه دا به داوکارییه کان بۆ چۆلکردنی کوهیت و به ره سمی ناسینی سه روه ری ئه و ولاته، له لایه ن (هاو په یمانانه وه) هیرشیکه ی به ربلار بۆ سه ر سوپای عیراق ئه نجامدارا، که تینیدا سوپای نزیکه ی (۲۷) ده ولته به شداربوون و له ماوه یه کی کورتدا سوپای سه دام که له و کاته دا چواره م سوپای گه وره ی دنیا بوو، شکستی خواردو له کوهیت پاشه کشه ی پیکرا.

په یوه ندیه کانی به غداو کوهیت له و کاته وه ئالوزبوون و نوری مالیکی داوای کردوه که ئالوزیه تازه کانی نیوان ههردوولا به دیالوگ چاره سه ر بکری ن.

رايه کی بیلايهن

غه فور سالج عه بدوللا

(۲-۲)

له ۱۹۹۸/۴/۲۷ مام جه لال داواي هه نديك له رۆشنبيرو نووسهران كرديو، كه قسه ي بۆ بكن له سهر وه زعي داموده زگاكانى ناو يه كيتي، كه خوم يه كيك بووم له وانه، ئه و كاته ئه ندامى ده ستهى نووسهرانى زمانحالى حيزب (الاتحاد) بوومو له گه له ئه م به ريزانه: محمه د موكرى رۆماننوس، خالد جوتيار شاعير، فهريد زامدار شاعير، جيهاد دلپاك هونه رمنه، عه لى كه ريم هونه رمنه، عه لى جولا شيوه كار، هه قال غه فور هونه رمنه نوو پيشمه رگه ي ديرين، مه لا به ختيار ئه ندامى مه كته يى سياسى. له باره گاي خوى له قه لاچاولان پيشواي ليكردين و داواي خواردى ناني نيوه رۆ له لاي، هه موو چووينه ژووريكى كتبخانه كى خوى له وئ كه پيشه كى براده ران كارنامه يه كيان ناماده كرديو،

ره خنه و گوړان..

دامه زرام، به پله ي ئه ندامى ده سته ي نووسهران، كه ئه وسا كاك فرياد ره واندى جيگرى سه رنووسهرى ئيتحاد بو، به رپرسى يه كه مى رۆژنامه كيش بو. كه چى داواي ئه و كۆبوونه وه يه پله كه م دابه زى بۆ نووسهر له رۆژنامه كه دا، به مووچه يه كيش هه رمن پي رازى بووم. باشه ئه مه حالى نووسه رو رووناكبيريت له ناو ئه م ده سله لات و ئه م حيزبانه دا، ده بيت خه لكى بي قه له م و ماستاونه زان وه زعيان چۆن بي؟! بۆيه ش ئه نجامى په يره وكردى ئه و جوره سياسه ته، واكرد كه رووناكبيره هه واداره كاني يه كيتي لى بته كينه وه و جيگا بۆ خه لكى ناشايسته به جيپه لى و نمونه ش زوره، يان هه نديك له وانه له بهر ناچارىي ژيان له ناوه وى ماونه ته وه. ئيستاش ئه و نووسه رانه ن كه پشتگيرى له ليستى جياواز ده كن له ده ره وى يه كيتيدا،

بزووتنه وه ي رزگارخوازي كورد له باشوورى كوردستاندا ده ميكه به ده سته ي نه بوونى كاريزماوه ده نالينت، گه رچى له باكوورى كوردستان كاريزمايه ك دروستبو، ئيستا ئه و يش ئه سيره له دوورگه ي ئيميرالى.. سه ركردى شو رشه كاني كورد نه يانتوانوه ببنه كاريزما، يان شتيكى ئه وتويان كرد بيت، كه له داواي خويان جه ماوه ي كوردستان كرديتايان به ريئماو ريپيشانده ر، چونكه زوره يان يان سازشيان كرده ووه شو رشيان تاوندوه ته وه، يان گيران و كوژراون، يان تاراوگه يان هه ليزاردوه بۆ خوشگونزهرانى خويان و خيزان و كه سوكراريان و دووربوون له سه ر ئيشه ي كوردايه تي، يان له شكري بيگانه يان هيتاوه ته سه رگه لى كورد.. ئه وه ي كه نه سازشى كرده نه چوكى داداوه بۆ دوژمن، ته نيا شيخي به راستى

هه ردو و حيزبى زله يز، زوره ي وه زاره ته كاني هه ردو و ده سله لاتي ده قهرى هه و ليرو سليمانى به فيعلى يه كيان نه گرتوه ته وه! بۆ نمونه ي باشتر وه زاره تي داراييه، بۆ چونكه وه زاره تي پاره يه و كه س نيه قابليت له پاره كى خوى به شى ئه و يتر بات، سه ره پاي ئه وه ش لافى هاوپه يمانى ستراتيژى ليده دن! يان كه س دلنيانه بيت كه هه رناكويكه ك له نيوان هه ردو و حيزبى (هاوپه يمان) روويدا، كه هيزى پيشمه رگه ي كوردستان له ناكويكه كه دا بيلايه ن ده وه ستيت و به يه كدا هه لئا پزين! چونكه ئه و كلتوره ي كه هيزى پيشمه رگه ي هه ردو و لاي بيگوشكراوه، كلتورى بيرواييه به يه كتر. ئه و كه لتوره ي له سه ره وه نه گوړاوه بۆ خواره وه له ناو هه ردو و سه ركردايه تي هه ردو و حيزداو زحمه تيشه له م هه لومه رجه ي ئيستاي كوردستاندا بگوډرديت، ئه گه ر گوړانيكى گه و ره و سه رتاسه رى روونه دات. گه رچى ئه م باي گوړانه ش ئيستا به رپوه يه، هيمن و له سه ره خو يه، به لام له وانه يه له هه ليزاردنه كاني ديكه بيته ره شه باي سليمانى هه مو و قه واره خيله كى و عه شايه ريه يه كان له بنه وه هه لته كينيت و ئيدى ژيانى دواكه و توويى و چه قبه ستويى كورد بۆ هه تاهه تايه كو تايى بيت..

نوخشه ش بيت له گه نده له كاني

نيره

سه لاج سالار

گه نده لى ئه مړو ئه و نه خو شيبه يه له به ژن و بالاي حكومه ت و حيزبو به رپرسه كان ده دات، له گه ل ئه وه شدا ژني ئاده ميزاده كان ده خاته مه ترسيبه وه و لات به ره و هه لدير ده بات.

له رۆژانى رابردودا دوو روداوى گرنگ به هوى گه نده ليه وه ده نكيدا يه وه، يه كه ميان خو كوشتنى سه روكى پيشوى كورباي باشوور بوو، دوو ميس ده ستگير كردنى وه زيرى بازرگاني عيراق.

ئهو يه كه م ئه وه بوو تومته خرابووه پال كه له سه رده مى ده سله لاتي ويذا گه نده لى روويداوه، تا كوئ راستبووه و راست نه بووه باسيكى ديكه يه، گرنگ ئه وه يه ئه و تومه ته ي درايه پالو داواي ليپرسينه وه و روونكرنده وى به ره و رووكراريه وه، ئه و يش دياربوو خوى به خاوه نى شه رمو ئابرو ده زانسى و اهه ستي ده كرد تومه ته كه ي كه رامه ت و جواميزى روشاندوه، بۆيه وه سيه تنامه يه كى بۆ هاوسه رو منداله كاني نووسى و رايگه يان چيتر به رگه ي تومته ي گه نده لى ناگريت، پاشان به ره به يانى رۆژى ۵/۲۳ له سه ر شاخيكه وه خوى به ردايه وه و ئه م دنيا فانيه ي به جيپه نشت.

دوو ه ميس ئه وه هه لويس ته جواميزانه يى حكومه تي عيراقى بوو كه وه زيرى بازرگاني (عه بدولفه لاج سو داني)، ده ستگير كرد له كاتيكا ده ويست له فرگه ي به غداوه بۆ ده ردى و لات هه لينيت، به لام زور ئازايانه په رو باليان كرد له قه فه سى تومه تيان ئاخنى. پرسيارى هه موومان ئا ليزه وه سه رچاوه ده گريت، رۆژانه باس له گه نده لى زور له به رپرسانى كوردستان ده گريت، رۆژنامه و مالپه ركان ئه و هه موو دوسيه ي گه نده لى و ئابرو چوون و فه زيحه تانه ده خه نه روو، به لام نه مانيني كه س وه ك سه روكى كوربا ئه وه نده خاوه ن ئابرو بيت و خوى بكوژيت، من بانگه شه بۆ خو كوشتن ناكم، به لام هه ركه سيش به ته نك ئابروى خويه وه بيت، ده بيت وه لاميكى تومه ته كان بداته وه.

پرسياريكى ديكه ش ئه وه يه: وه ك گه نده له كان خويان ناكوژن و سه ريان له خاك نانين، كه چى حكومه تي هه ريميش كه س قوبله ست ناكات، ئيمه زورجار باس له وه ده كه ين هه ريم له به غدا ديموكراسيتره، ده ي ئه م قسه يه به بانگه شه نابيت، ده بيت له ئه رزى واقيعدا بيسه لمينيت، ئه وه تا وه زيرى بازرگاني وازنامه ي پيشكه شكرد، به لام ئه نجمه نى نوينه رانى عيراق ره تيكرده وه داواي كرد ده ستگيرى بكن، حكومه تيش بريارى يه خسير كردنى بۆ ده ركرد له دواساته كاني هه لاتتيدا ده ستگير يان كردو برياريشه بيده نه دادگا.

تو بلينيت: له ئيستا به داوه گه نده له كاني و لاته كه ي منيش بايى ئه وه نده سه نك بۆ تومه ته كان دابنين و هينده به ته نك ناوبانگو ئابرو يانه وه بن، له به ره به يانكا خويان له سه ر ئيللاكانيه وه فرينده نه خواره وه و مرگ به سه ر سه ركزي و سه رشوڤيدا هه ليزيرن؟ ئه ي بلينيت رۆژيك بيت حكومه تي و لاته كه م بريارى قوبله ست كردنى هه ر به رپرسيكى گه نده ل ده ربكات و ئاواش جيبه جيبى بكات؟ ئه م دوو پرسياره زور سادو ساكاره يان ئاراسته ده كه م دنياشم له وانه يان ده بخوينه وه، له گه ل خالى كو تايى دواييدا له ژير ليوه وه ده لين: نا.

پيشموايه رووناكبيرى راسته قينه نابيت له سه ر و تنى راستيه كان

سلبكاته وه و بيمنه تيشه له هه موو جوړه ره فتاريكى نابه جى كه

ده ره قى بكرت، چونكه ئه ركى ئه و بیدهنگى نيه له ئاستى

ناهه قيه كان و چه وتيه كان و گه نده ليه كاني نيستمانه كه ي و

چه وساندنه وه ي ميلله ته كه ي. ئه و نووسينه كاني، ئه ده به كه ي بويه

ده نووسيت بۆ چاكردى بارى تاك و كو مه لگا كه ي

چونكه وه عه دو به لينيان زور گوئ ليوو بۆ گوړانى سياسه تي يه كيتي له ناوه وى خويداو چيتر ريگه به گه نده له كان نه دات ناوى بزيرين، يان بۆ سازشنه كردنى يه كيتي له ناو ده سله لاتي حكومه تي هه ريمداو يان له گه ل حكومه تي تازه ي عيراقدا. بۆيه ئه وه ي له مړوژانه دا روو ده دات له پرووى په يدا بوون و سه ره لاندانى گروپو كه سايه تي نارازيبه وه، به رامبه ر به به رده و امبوون له سياسه تي نيگه تيفى يه كيتي و، نا هه كيتي قبوونى له ناو ده سله لاتي هه ريمدا ئه نجاميكى حه تمى خرابى به كار هينانى ده سله لاته، يان به كار هينانى سياسه تي هه له. من پيشموايه ئه مه ش ماناي ئه وه يه كه جه ماوه ركه ي يه كيتي به خاوى نه پيچراوه ته وه، تافريو بديت و بكرت به ميگه ل. پيشموايه رووناكبيرى راسته قينه نابيت له سه ر و تنى راستيه كان سلبكاته وه و بيمنه تيشه له هه موو جوړه ره فتاريكى نابه جى كه ده ره قى بكرت، چونكه ئه ركى ئه و بیدهنگى نيه له ئاستى ناهه قيه كان و چه وتيه كان و گه نده ليه كاني نيستمانه كه ي و چه وساندنه وه ي ميلله ته كه ي. ئه و نووسينه كاني، ئه ده به كه ي بويه ده نووسيت بۆ چاكردى بارى تاكو كو مه لگا كه ي. ئه مړوش ده بينين دوى باشوورى كوردستان كه و توه ته چ مه ترسيبه كه وه، له سايه ي به كار هينانى خرابى ده سله لاته وه، بۆيه (لم بعد الصمت مكن) به كورديه كه ي، ئيدى بيدهنگى مه حاله. هه ره وها جه ماوه ريش ده ليت كاتى و تنى راستيه كان هاتوه.

نه مربووه (شيخ محموى حه فيد)، كه له شه رى ده ربه نديازيان به بريندارى له لايه ن ئينگليزه كانه وه ده ستگيركراو، دواچاريش نه فى كرا.. زوريشيان هه ميشه له سازشدا بوون له گه ل دوژمنه سه ره سه خته كاني كوردا، وه ك ئيران و توركيوا سوڤياو عيراق به ئيستاشه وه. من ناليم ئيستا كاريزما دروست ده بيت. ناشبيت كه س خوى به كاريزما بزانيت و ده سله لاتي كوردى قورخ بكات بۆخوى، مه رجيش نيه ئيشى جه ماوه ر به كاريزما به ريوه بچيت، بگره سه ركردايه تيبه كى عاديلانه و ئاقلانه ده توانيت جيگاي كه سى كاريزما بگريته وه. چونكه بمانه و يت و نه مانه و يت، ئيستا گه لى كورد له بيروبوو چووندا چه ند گروپو كو مه ل و حيزبن، هيج كه س و حيزبكيش چاوى له ده ستي حيزبكي ديكه نيه له پرووى سه رچاوه ي داراييه وه، چونكه داواي رووخانى رژيمى به عس له عيراق، هه موو حيزبكي موله تپندراو له بو ده جى كوردستان، يان له عيراق بو ده جى تايبه تي خوى ده بيت، بۆيه به تايبه تي حيزبه كوردستان بيه كان وه ك سالى ۱۹۹۲ نين، بۆژه ناكرين و بيياكن و، هه رجاره ي بيانكهن به پارسه نكي لايه ك.. ده شينيت ئيدى ريگا بديت بۆ ئه وه ي ده سله لاتي ئيستاي كورد ده سته ردارى توتاليتاريه تي خوى بيت، چونكه به و وه زعه ي ئيستاوه، ئه گه ر گوړانى بارودوخى نيوده و له تي نه بووايه، ده بوو كورد چاوه ردي نسكوو ئاشبه تالى ديكه بكات. بۆ نمونه، تائيسا داواي لافوگه زافى هاوپه يمانى ستراتيژى له نيوان

خال به خال ده خوڤيرانه وه و خال به خاليش موناقه شه ده كران، هه موو خاله كانيش له سه ر ئه و كه موكورپى و كه لينتانه بوو، كه له ناو مه كته به كاني يه كيتيدا هه بوون، به تايبه تي له مه كته به ميديا ييه كاني يه كيتيدا. له و كارنامه يه دا ئه و براده رانه راي خويان به سكرتيرى يه كيتي راگه ياند، كه يه كيتي هه نديك خه لك ده هينيتته ناو ده زگاكان و ريزه كاني خويه وه، ده بيت هوى توران و توورپوونى هه نديك خه لكى دلسوز له ناو يه كيتي !. به هه قال غه فورى وت (يادى به خيز بيت)، خوم ئاگادارت ده كه مه وه كه پيشمه رگه ديڤينه توورپه كانم بۆ كو كه يته وه، وه لئ هه قال داواي بى ئوميدبوون، له داخان سه رى خوى هه لگرت بۆ و لاتي سويدو له و يش به كاره ساتى سووتان كيانى به خشى به كوردستان و مايه پوچ.. كۆبوونه وه كه ماوه ي سى يان چوار سه عاتى خاياند، به لام به داخه وه خاله كاني كۆبوونه وه كه دواچاريش هيج ره نكدا نه وه يه كيان نه بوو، ئه و براده رانه ي ئه و كۆبوونه وه يه يش هه موويان ماون و شايه تي ئه م راستيانه ن، جگه جوانه مرگ هه قال غه فور نه بيت، بگره ئه وانه ي كه به سه لى له و كۆبوونه وه يه دا قسه يان له سه ركرا به رزكرانه وه، ئه وانه ي كه له (۳۱) ي ئاب-يشدا تاده باشان له گه ل يه كيتيدا نه هاتن و ئيمه ش له يه كه م رۆژى كاره ساته كه وه كه وتينه ته ك هيزى پيشمه رگه به ره و سنوره كاني ئيزان، كه چى كه سانى ديكه وه لاخران، بۆ نمونه خوم وه كو وتم هه ر له سالى ۱۹۹۴-ه وه له سه ر راسپارده ي كاك نه وشيروان مسته فا له زمانحالى حيزب

سه رنج:
له به شى يه كه مى ئه م نووسينه دا من ده رباره ي كه ركوك، مه به ستم يه كيتى و كاديره كاني نه بووه، به لكو مه به ستم داموده زگاكانى حكومه ته له شه ره كه، كه ده سله لاتي هه ريمى كوردستان دابناون. مه به ستميشم له توركماني ره گه زه پرست، كو مه له خه لتيكن سه ر به نه ته وه ي توركمان و دژايه تي كورد ده كه ن و ناسراون له وشاره من هه رگيز خوازبا ر نه بووم له كه ركوك، مه ستووليه تم هه ين بۆ زانبارى براده رانى يه كيتى له كه ركوك.

سوڤياس.

پشکو ناکام

گهره نتي...

... هره دسه لاتيک سهاره ت به شپو زى حوکمرانې و ميتوده کاني به ريوه برن، ده بېته خاوه ن سيمايه کي تايبته به خوځى که وهک ناسنامه يه کي ليدنو و رووى دهره وهى نه دسه لاته له خوزه گريته... کاتيک دسه لاتي هريمى کوردستان ده يوت دنگى کومه لاني خه لکى هريم بډوونى مسوگه ريكات، چنه د گهره نتيه ک دها بهو خه لکه که له کاتي برندنه وهى هه لېژارندا به دى دهينيت... بډوون:

- نه گهر له و کسانه ي رقت له خوشته و حزه به وه ناکه يت که که سوکارت به زور ره وانه ي (همام) ت بکن، دنگدان بهم دسه لاته ي ئيستا گهره نتيه که که چوار سالى دیکه ش له بهر «که مې» ي ئاو، تو به رده وام به دوو سى ههفته جارېک خوت دوشويت...

- دورونيه که سانک هه بن که حزه به شوقى (کارهبا) نه که ن، پنيانويه شوقى (چرا) جه ويکي شاعيران پيدداو (خه ونى شاعيرانه) ده بينو دوزان که (خه يام) يش له بهر رووناکى (چرا) دا بو بهو (خه يام) ه، چي تيدايه نه مانيش بين به (که له شاعيرانه)، بويه دنگدان بهم دسه لاته حازريه ي هريم، گهره نتي چوار سالى دیکه ي (خه ونى شاعيرانه) له گه لدايه...

- له وانه يه که سيک هره له قوتابخانه وه، ماتماتيکي هه زم نه کردبیتو به ينى زورى له گه ل ژماره و سفره زانده ناقسا نه بېت، هم دسه لاته ي ئيستا مان گهره نتي نه ک چوار سال (دوى مينش)، واته شش سالى دها تى که هه رگيز به جهردیکه وه هيلاکى نه کات که تايبته بيت به بودجه و داهات و چونتى سهر فکردن و لابرندن و خستيه نه و لاوه... هم گيرفان... نه و... حيزب...

نه و (پيش هه لېژارندن) و... هتد... دنگدان به رامبه ر (بي شه فافى)... (نه م گهره نتيه، هه نديکجار (نه به ديه)) - ميژوو بابته يکه لاي زور که س پرچيژو گرنه، ناوى که ساني ميژووش هه ر گرنگيه کي خوځى هه يه، جا نه و که سه ي پي خوځه شاره که شى پر بيت له ناوى که ساني (ميژوويي)، وهک چون ئيستا گهره کي

هريم و تورکيا و به خدا، شاخه کاني (تورکستان) ببورن کوردستان، له و گيره شوپانه پاک ده کريته وه و ئاسووده يي ده گريته وه سنوور، پرژه کاني گه شتوگوزار سه رله نوئ له (قه نديل) و (جودى) ده که ويته وه کار... - بيروباوه رى (ستالينيزم) ئيستا ش له ناو زور ريکخراوى سياسى به ناو

- بډوون پاراستنى (مافى پيشه يي) برا فايلده ره کان، پيوستيان به سه نديکايه کي تايبته به خوځيان هه يه، بډوون نه و (خواسته ره و) يه بيته دى، دنگدان به دسه لاتي ئيستا، گهره نتيه که (فايلداره کان) يش وهک هه موو هاو لاتييه کي دیکه مافى پيشه بيان پاريزراوه تا سنوورى بوونى (حصانه) ي رابردو...

نه گهر له مجوره که سانه ي که پيتخوشه چوار سالى دیکه ش هه مان نه و دهموچاوانه بينيته وه که ده يان کاره سات و تراژيديات بيرده خه نه وه که به سه ر گه له که ماندا هاتوون، نه و دنگدان بهم دسه لاته ي ئيستا، خوځى گهره نتيه که که تا چوار سالى دیکه، هه روهک (هه لقه ي ميسرى) هه مان دهموچاو له سه ر شاشه ي ته له فزيونه کان ده بينين، نه گهر (دلست نه ته قن) چوار سالى دیکه له گه ل بينينه وهى نه و دهموچاوانه، بيره وه ريه تاله کاني هه ريم به رده وام له به رده و خه يالدايه...

- نيونه ته وه يي بوونى کالاي بازار، لاي زور که س کارىکي باشه، نه گهر توش له و که سانه ي حه زت به وه يه بازاره کاني هه ريم پر بيت له که لوپه ل و خواردى ئيراني، سورى، تورکى، کورى، ئيماراتى... نه وه دنگبه بهم دسه لاته ي ئيستا ي هريم که باشترين گهره نتيه بډوون زيادکردنى پانتايى به نيونه ته وه يي بازارى هه ريم بډوون و لاتانى دیکه ش... چوار سالى دیکه له کالاي (دهره وه) به رامبه ر به گنده لى (ناوخ)... - چون که سانيک هه ن له (۱۱) يانزه مانگ سه رخوشن و له (رهمه زان) دا ده بن به ماستى مه يوو، هم دسه لاته ش بډوون خزمه تگوزارى و پرژه ده کان، چوار ساله نوتقى

چه پ!! له وه پرى کارکردن دايه... نه گهر که سيک هه بيت راي وايبت که ده بيت (ديسپليني ئاستين) له حيزبدا هه بيت و نانبرين... بډوونى برين... پارووى دهمى مندا ل برين... بيکارو برسکردن يه کيکه له ميتوده ديموکراتيه کاني حيزب!! با دنگبدات به دسه لاتي ئيستا ي هريم!! چونکه به گهره نتيه وه نه و (قاچخواره) ي له حيزب و دسه لات لادات، نه ک هه ر نان، کولچه براو... ناوساجى براو... به کورتيه که ي (هه وير) براو ده بيت... دنگدان به دسه لات، دنگدانه به وه ي له دهمدايه... نان، ئاو، گوشت، کرئ خانوو... به ناراسته وخو... دنگدان به رامبه ر به هه ناسه ي تو!! حيزب (ئوکسجين) ي تويه...

(فيره ون ئاو) هه يه، دنگدان بهم دسه لاته ي ئيستا مان، گهره نتي چوار سالى له گه له که شاره که پر بيت له گهره کي ناو نراوى ميژوويي، له وانه: قه يسه ر ئاو، دسه لات ئاو، خزماني دسه لات ئاو... بنه ماله ئاو... جگه له وه ش هم دنگدانه به دسه لاتي هه ريم وهک بانکيکي گهره، هه ريم پرده بيت له ناوى (دراو): دولار ئاو، يورؤ ئاو، روپئى ئاو... تمه ن ئاو... - ماوه يه که چه ته پياوکورزه کاني (PKK) بوونه ته هوى پشيووي و گرزيى سنوورى هه ريم له گه ل حکومه تى ديموکراتخوازي!! تورکيا، دنگدان بهم دسه لاته ي ئيستا، گهره نتيه که که تا چوار سالى دیکه به هاوکاريى سياسه ته دارانى حکومه تى

دهنگه نارازيه کان خانين و موخابه راتى دهوله تانن

حما که که ره ش

(دسه لات گورگه له هه ر کاتو شوپنيکا بيتا!) هوبز

به پيچه وانه ي زوربه ي ولا تانى دنيا وه، به ناو سياسه ته دارو به رپر سه کاني حکومه تى هه ريمى کوردستان هيج باکيان نيه له قسه فريدان، ئيتر نه و قسه يه ي دیکه ن هه ر چين و تويزيک بگريته وه، ته نيا نه وه به لايانه وه گرنه بئوان به رامبه رکه يان ناشيرين بکن و به رده وام برويان وايه که نه گهر له گه لپاندا نه بيت و به نه ستم به پيچه وانه ي نه وانه وه شته کان بينيت و بيریکه يته وه، نه وه له سدا سه د ده که ويته باز نه ي دژ به کوردو دژ به نه زمونوى کوردستان و دژ به ئازادى و... خانين و پياوى موخابه رات و ده ستي هم ده وله ت و نه و ده وله ت، دسه لاتدارانى هه ريمى کوردستان به تايبته دوو حيزبه که ئاسانترين ريگا بوئه وه ي ناشيرينى و دزيويه کاني خوځيانى پي داپوشن و بيزارى و نارازيوونى خه لک به هه نده هه لنگه رن، به رده وام له هه رکوييه ک دنگيکى نارازى هه بيت و دهره که وتيبت، نه وان به يى سى و دوو لى هاتوونه ته دنگو به ده ستي دهره کى و تابوورى پينچ و دژ به نه زمونوى کوردستان و خوځروش و چي و چيان داوه ته قه لم، ناشکر اشه هه ر له سه رده مى شاخپانه وه نه م

پيډرېت بډوون مشتک پارو رازيکردنى دلې دوژمنه کانمان، به ده ست تيکه لکردن له گه ل موخابه راتى ولا ته عه ره بيه کان و ئيتلاعاتى ئيراني و ميتى تورکى و سهدان ده زگاي ناحه ز و چي و چي دیکه، به رى سهدان سال شوړشو قوربانيدان و هه له بجه و نه فغالو کوربه و له به ين

چونکه نه و پيرانه ي دهوريان به ستايش ته و او مه ستيان کردون. له تازه ترين قسه ي سه روکى حکومه تى هه ريمدا به ريژيان ده بيژيت: جهنگيکى موخابه راتى له دژى ئيمه له گورپيه و راکه ياننده کانمان جيه جى ده کن، مينش ليزه دا به ريزدار نيچيرقان بارزانى ده ليم:

پيشه يان بووه، که ميش نين نه و که سه ئازادانه ي به و ناوه و کوژران؟! بډوون جارکيش نه هاتوون به ناراسته ي نه و نارازيوون و ره خه گرتنه به خوځياندا بچنه وه و هه ولى نه وه بدن هه له و خراپيه کانيان باشکن، ئيتر نازانم هم ته و او بروابه خوځبوونه بډوون ده گه رپيته وه ته و او ي به رپر سه

دوو حيزبه که ئاسانترين ريگا بوئه وه ي ناشيرينى و دزيويه کاني خوځيانى پي داپوشن و بيزارى و نارازيوونى خه لک به هه نده هه لنگه رن، به رده وام له هه رکوييه ک دنگيکى نارازى هه بيت و دهره که وتيبت، نه وان به يى سى و دوو لى هاتوونه ته دنگو به ده ستي دهره کى و تابوورى پينچ و دژ به نه زمونوى کوردستان و خوځروش و چي و چيان داوه ته قه لم

به رن و جارکي دیکه خه ون و ئاواته کاني هم نه ته وه زولمليکراوه بکن به سه راب و کوردستان بکنه وه به ويړانه، تکايه که ميک بگريته وه بډوون هه ر له شوړشى مه ليک مه حمودى نه مرو شيخ سه عيدي نه مرو کومارى کوردستان و سمکوخانى شاکاکو گه ليک شوړشو

بوئه وه ي نه زمونوه که مان پاريزراو بيت تکايه له وه زياتر ريگا مه دن روژنامه نو سه کاني ميدياي ئازاد به پيلانه موخابه راتيه کانيان بنکولى هم نه زمونونه بکن، وهک چون نه زمونونه کاني دیکه ي نه ته وه ي کورديان به پيلانه موخابه راتيه کان له ناو برد. نه مجاره نايبت ريگيان

حيزبى و حکوميه کان کومه ليک به ناو نو سه رو رو شنيرو روژنامه نووس دهوريداون، ئيشوکاريان نيه له ستايش و پياه لدان زياتر، له دوخىکي وادا نه وانيش رقيان له هه موو ره خه ن نارازيوونىک ده بيته وه و به پيلان و ده ستي دهره کى و دژ به نه زمونوى کوردستانى دوزانن،

راپه رينى کورد، تا هه له بجه و نه فغال به ده ستي تيکه لکردنى نو سه رو روژنامه نو سه ئازاده کاني کورد له به ينجون، ته و او ي هه ول و کور شنه کاني ميله تى کورديان کرد به سه رته و داخ، بويه نه مجاره هه ق نيه ريگا به روژنامه نو سه ئازاده کان بدرت هم نه زمونونه شمان وهک نه و شوړشو راپه رپانه ي رابردو له باربرين، بويه تکايه هه رچيتان پيدکريت خه مساردي ليمه کن بډوون و برندن نه هينشتنى هه موو دنگو نوزه يه کي ئازاد، تا هم نه زمونونه جوانه تان سه لامه ت بيت و ئيوه ش عيش و نوشى ده سته که تان کاني بکن، جا له پيناو مانه وه تاندا واته مانه وه ي نه زمونونه که تاندا، پيوسته له وه زياتر ريگا بهم روژنامه نووس و نو سه ره ئازادانه نه دريت و روژى رووناکيان ليکريته شه وه زهنگ، تکايه ته نيا روژنامه نو سه ئازاده کان ده ليم، چونکه خوتان باش دوزان حيزبيه کان له ستايش زياتر پيټيک نانوسن، دياره نه گهر دهنه گه ئازاده کانيش کپ بکن له سايه ي ستايشى روژنامه نو سه حيزبيه کانه وه، نه و نه زمونونه که مان يان نه زمونونه که تان تايبت قه له و و پانو پورتر ده بيت، بيگومانيشم دسه لاته که تان هه ر له سه رته تايه وه حه زى به پانو پورپيه!؟

بانگەشەي ھەلبژاردن و نەركى رۇشنىر

رېبوار ھەمە تۇفيق

بەبۇچوونى (گرامشى)، رۇشنىر پىكھاتەيەكە بەسەر جەستەو بىرى ھەر كەسكىدا دابەشيوو، واتە: ھەر كەسكى، كەم تا زۆر، لە پەيەكى رۇشنىر يادايە دەتوانىت (بىر) خۇي وەك كەرەستەيەك بۇ رىنمايەكانى كاروبارى ژيان بەكاربەينىت، بەلام سەبارەت بە نەركى رۇشنىر، دۇخەكە بەمشيوو نەبىنىتو پىيوايە: ناتوانىن ھەموو كەس بە رۇشنىر دابىنىن و لەم بارەياندا دەكرىت دوو جۆر لە رۇشنىر ديارى يەكەين: يەكەميان: ئەو رۇشنىرەنەي كە لاسايەكەرەوون و جىكاو پىگەيان لە شوپى خۇياندا دەمىنىتەو و سال لەدوای سال لەسەر ھەمان كارو بابەت بەردەوام دەبن، ئەو زانباريانەي كە لە بواریكى ديارىكاروود لەلايان كەلەكە بوو، لە شيوەي فيكرەن و نامۇژكاريدا بە بەردەوامى بە كەسانى دىكەي دەبەخشەنەو و شەوئى كە لە ھەستە نەستياندا كۇيانكردووەتەو، لە سورىكى بەردەوامدا دووبارەي دەكەنەو. جۆرى دووھەميشان: ئەو رۇشنىرەنەن كە لەگەل پىكھاتە جياوازەكانى كۆمەلدا لە پەيوەندىيەكى ئۆرگانى راستەوخۇدان و نەركيان دروستكردى گۇرانيكە بەرەو باشتەر.

كە ئەمان دەيانەوئىت، لىزەدا دامەزراوەي راگەياندن لە بانگەشەكردى خەلكيدا، زۆرتەين رۆلى ھەيەو دەتوانىت بەجۆرە بانگى خەلكى بەكەن. يەكەمىن ئەزمونى ھەلبژاردنى دواي راپەرەين، لەلای رۇشنىرى ناو ئۆرگانە حيزبىي و ناحيزبىيەكانىش، بانگەشەكردى بوو بۇ جياكرەنەوئى دوو وئىنە، وئىنەيەك كە لە ئەزمونى دەيان سالەي بىينى كارگىرىي و سياسەتى بەعسا ھاتووە دەرى، وئىنەيەك كە ھەژار لە ئەزمونى كارگىرىي و سياسىي ديارى كوردىدا، بەلام دەولەمەند بە ھىزى رۇحى جەماوەر و خەيالاتىك كە ئەم جەماوەرە بە ئومىدى ئەزمونىكى سياسىي و كارگىرىي كوردى تەو و پىچەوانە لەو وئىنەيەك بەعس بە درىژايى تەمەنى دەيان سالەي خۇي وئىنى كرىبوو، لەبەر ئەمە ئەگەر ئاوپر لە ژمارەو جۆرى رۇشنىرەن و دروشم و بانگەشەكانى ئەم قۇناغە بەدەينەو، تىبىنى ئەو دەكەين كە جگە لەوئى كە دامەزراوەي راگەياندن لەم قۇناغەدا ئەوئەندە پىشكەوتو نەبوو، جياوازي ئەزمونى كارگىرىي و ھۆكۈمىش نەبوو تا دەنگەر بىكاتە سەنگى مەحەك و بىرارى دەنگەكەي خۇي لەسەر بنىت، كەواتە پەيامى بانگەشەي ناو ئەم ھەلبژاردنە چ لەلايەن ئەركى رۇشنىرەو بىت، يان لەلای رۇشنىرەن و ھەموو ئەوانەي كە پىيەو و ابەستە بوون، لەژىر وئىنەيەكى خەيالىدا بوو نەك ئەزمونىكارو. ئەزمونى جوكمرانىي كوردى لەماوئى سى سالدا كەيشتە ئەوپەرى نارەوایى خۇي، ئەم راستىيە تەواوئى ئەو خەيالاتەي رەواندەو كە ھەموو كەسايەتتەيەكى كورد كەم تا زۆر پىي ئاشنابوو، لەلای خۇي دروستى كرىبوو، ھەلگىرسانى شەرى ناوخۇ، پردى كەورەي نىوان خەلكو حيزبى لەقكر، رۇشنىرو سياسى بەرامبەر بە چەمكى

بەرپرسىارى ھىنايە سەر گفتوگۆيەكى جدىي و بەشىكى زۆرى گفتوگۆ نووسىن و دانىشتەكانى ئەوكاتانە، بەلگەن لەسەر ئەم دابراھە سروسىتتەو حيزب بەجۆرىك لە جەماوەر دابرا، كە ئەو خەيالاتەگەرەيە خەلكى بۇ خۇي دروستكرىبوو، بەدىنەھات و حيزب بازەنە ئەم خەيالاتەي بۇ خۇي كورتكرەو و شارو گوندو گەرەكەكانيان بەسەر خۇياندا دابەشكر، رۇشنىرەكانيان بەپىي مەيلدارى خۇيان پۆلىنكر و قۇناغىكى مەترسىدارى وا ھاتەكايەو كە (بەختيار عەلى) لەم كاتانەدا دەنووسىت: ئىمە لە قۇناغىكداين كە پەيوەندى رۇشنىرەن و سياسەتمەداران كۆسپى كوشندەي تىكەوتو، لە ھەندىك ئاستدا پەيوەندىيەكى پاشكويەتى تەواون و لە ھەندىك ئاستىدا پەيوەندىيەكى تىكەل بە تەشھىرپىكرەن و پەلاماردان. نە رۇشنىرەن كارىيان بە پىرۆژەي سياسىيەو ھەيەو نە سياسىيەكانىش كارىيان بە رۇشنىرەنەو ھەيە، لەكەلتىكدا لەبەنرەتدا سروسىت پەيوەندى نىوانيان بەشىكە لە جياوازي نىوانيان و بەپىچەوانەشەو، واتە: سروسىت جياوازي نىوانيان بەشىكە لە پەيوەندى نىوانيان. ئەم دىدگايەي بەختيار جەختكرەنەوئى لەسەر ھاوبەشى نىوان سياسىي و رۇشنىر لەكاروبارى كۆمەلەيەتى و ھۆكۈمەتكرىندا، وەك چۆن ئىفلاتون پىيوايە، كە نە بەتەنيا فەيلەسوف دەبىت لە ژيانى سياسى و كۆمەلەيەتدا ھەنگاوبىت، بەلكو پىيوستە فەيلەسوف جەلەوى كاروبارى كۆمەلەيەتى و ھۆكۈمەتتەيەكەي بە ھۆكۈمى عەقل فرەمانرەوایى پكات. لە ئەزمونى دواي روخاندنى ئەم پردەو، ئىتر چاوپروانى ئەركى راستەقىنە لە رۇشنىرو سياسى ئەم، بەبىرەم ئەو رۇشنىرەي كە لە ھەلبژاردنەي بەشىكى

بلاوكرىدەيەتەو، پىيان دەوت تۇ پارتىتو بەپىچەوانەشەو، ئەگەر بادىنىيەك ئەم كفرەي بكرىدەي، پىيان دەوت تۇ يەككىتت! ئەگەر رۇشنىرىكى ناحيزبى لە بابەتتەي سياسى بدوايە، سياسىيەك پىندەوت: بىدەنگەي، تۇ لە رابردوودا شەھىد بە كورد ئەداو. ئەگەر سەيرى ناوەرۇكى ئەو دروشمانە بەكەين، كە لەوكاتانەدا بەرزكرايوونەو، دەبىنىن كە بۇ ئەوكاتانە چەند جوان بوون و بۇ ئىستاش چەند ناشرىن. حيزب بە رۇشنىرەنەي دەوت (ئىمە ناو ئازادىتان بۇ دابىندەكەين)، بە خەلكيان دەوت (دەنگىدەن بە ھەق)... ئەزمونى ناو ئازادىي و ھەقمان بىنى كە بە درىژايى يازدە سال ئەم ھۆكۈمەتە نەك نەيتوانى يەك كىلو ئارد بەسەر ھاولاتىياندا دابەش پكات، بەلكو ئابلوقەيان خىستىووە سەر سنوورى دەسەلاتى يەكترى و رىگروون لەبەردەم ئازادىي نووسىن و بلاوكرەنەوكاندا، ھەريەكەك لەم حيزبانە، بە زەوى و پارەو موچە، ئەركى راستەقىنەي رۇشنىرەن لەناو بردو لە ئەنجامدا كىتتىك بوو ئەلبومى ئەو قەلمانەي كە لە شەرى ناوخۇدا روزرەد بوون، بەكورتى جۆرە ئاويەبوون و بەيەكداچوونىكى ھەيائان لەنىوان سياسى و رۇشنىرەن ھىنايە ئارواھ كە تا ئەمروژ رەنگدانەوئى لە دژايەتتەيەكانى بەردەم رۇژنامە نووسىنى ئازادو سەربەخۇدا دەبىنرەت. بەم شيوەي ئەركى رۇشنىر لەنىوان شيوە سەرەككەيەكى خۇي كە لە زۆرتەين باردا رەخنەكرتو داواكردى گۇرانا بەرەو باشتەر، شيوە ھاوتەرىبىيەكەي كە لە ھەمان داخووزىي بەرژەوئەندىدا لەگەل دەسەلاتدا ھەيەتى، تىكەلەبوو، دەسەلات بەدەيان دامەزراوئى دروستكر و رۇشنىرەنەي شيوەي دووھەم تىدا كرىدە فرەمانبەر رۇژ بە رۇژ رۇشنىر لەو ئەركە سەرەككەيەكى دابرا، كە بەشىكى

زۆرى ماناكەي پىو بەندە. رۇژگار ھاتە سەر شەوئى كە دامەزراوئى ئازادو سەبەخۇي راگەياندن، دەنگى تاكە خەفەرەوكانى رىخستەو و بوو گوتارىكى يەكگرتو لەبەردەم كەندەلى و نالەبارى ئەدای حيزب و ھۆكۈمەت لەيەك كاتدا، گوتارو ئەركى رۇشنىرى راستەقىنەي لە بەرامبەر ئەو رۇشنىرەنەدا دانا كە خەونەكانيان لەگەل خەوى حيزبدا دەستەملان بوو، ھەميشە بەشوين پاساھىنەو و چاوتىرپى رابردووەو بوون. ئەگەر ئەركى رۇشنىر لە بانگەشەي بابەتە رۇژنامەيەكاندا ئەركو خەمكى تاكەكەسى ئەم رۇشنىرەنە بىت، ئەوا لە بانگەشەكرىكى بەكۆمەلدا، دەبىت ئەم ئەركە بىتتە خەمكى جەماوەرىي و ئەو بەخەلكى بناسرىت كە دەنگىك يەكسانە بە ئەندازەي بوونت لە مژوو و جىگرافىي ئەو بوونەتدا لە كوردستان، دەبىت وا لە خەلكى بەيەنرەت كە نە ھۆكۈمەتكرن ئاغايتەتى و كۆنەتتەي، نە دەنگدانىش پەيوەندى بە فۇرمى بايەي موچەي فرەمانبەرەي و رابردووەو ھەيە، بەلكو دەنگدان بەرئەنجامى ئاراستەكردى راي كىشتى و داكۆكرىدە لە وتنى راستى ئازادىيە مەدەنىيەكان، ھۆكۈمەتكرنىش برىتتە لە بەرنامەو شارەزايى و لىھاتووي و ئايندەدۇستى بۇ بەرژەوئەندى نەتەوئى، كە لەم بانگەشەيدا رۇشنىر دىوئىكى دىكەي كەسى سياسىيە ھەرەك چۆن (ھابرماس) برواي واپە: ئەركو رۆلى رۇشنىر لە كۆمەلگادا، لەئاست بەشدارى ھەموو لايەكو كارىگەرى لەسەر پروسەي ئالوگورە كۆمەلەيەتى و سياسىيەكاندا، نابت ھەرگىز چالاكىيە زانستى و فەرەنگىيەكان و ھەلوئىست و ھەولە كۆمەلەيەتتەيەكانى ئەوان لەسەر مەيلى سياسىي كۆمەلەيەتى، بشيوئىت و لەبارەيەت.

ھەلبژاردن رىچكەي ژيانمان ديارىدەكات!!

ھەرەك چۆن ھەمووان بەرپرسىن لەم دۇخەي ئىستاي كوردستان، ئاواھاش بەرپرسىن لە راستكرنەوئى ئەو بارەلارە، لەرپى چاوخشان بە فاكترە كارىگەرەكانى سەر رەوتەكەي و گۆرپىنى ئاراستەكەي بۇ ئاراستەيەكى راست

ھەسەن ئەبو بەكر

بەشيوەيەكى كىشتى مەرۇف خۇي بەرپرسىارە لە رەوتى ژيانى خۇي بە چاكو خراپ، بۇيە ناتوانىت ھەموكات باروؤخى ژيانى وەك ئەوئى كە خەونى پىو دەبىنىت بەپىنىتە دى، بەلكو دەبىت ئەو بزانىت كە ھىزى وىستى بۇ سەرگەوتن و ئەو ھەلبژاردنەي كە دەيانكات و قوستتەو بەفپروئەدانى ئەو ھەلانەي بۇي دەرخسىت، چارەنوسى ديارىدەكەن. ئەو بىرۆكەيە چۆن راستە بۇ تاك بە ھەمانشيوەش راستە بۇ كۆمەلىك يان نەتەوئەيەك، كەواتە ئىمە چۆن بەرپرسارىن لە ژيانى خۇمان كە بە چى گەپشوتو، ئەوھاش بەرپرسارىن لەو باروؤخە خراپ و ناھەموارە پر لە ناعەدالەتى و گەندەلىيەي كە نەتەوئەكەمانى تىدایە، دەبىنىن و بەر چاومانەوئەيەكە خەرىكە ھەمو مافەكانمان و پرسە نەتەوئەيەتتەيەكانمان لە دەست دەدەين و رۇژ لەدوای رۇژ لە كىشانەوئەدەين و ئاواتەكانمان زىدەبەچال دەبىت، دەبن زۆر بەباشى بزانىن كە ئەمانە ھەمووى دروستكرارى كىردارەكانى خۇمان و دەرئەنجامى ھەلوئىستەكانى خۇمانە، يان روونتر بلپىن نەبوونى ھەلوئىستەمانو ھەلقولالو ھەلبژاردنەكانى خۇمانە، لەوانەيە يەككە لە ئىمە بىرسىت كەس نىيە ھەزى بە ناخوشىي بىت و كەسبىشان ئەومان ھەلنەبژاردو، كەوايوو چۆن ھەلبژاردەي خۇمانە؟ لە ولامدا دەلپىن ئىمە زۆر كات ھىزى وىستمان وەك پىويست نەبوو

لەئاست گەرەبى ئاواتەكانمان لە زۆر كاتداو لەبەر كۆمەلىك ئىتباراتى نەشپا وەك ترسو دەستكەوتى مادى، زۆر پىداكرىمان نەكردووە لەسەر مافەكانى خۇمان و رپى ئاسانمان ھەلبژاردووە و چەندچار ھەريەك لە ئىمە و توتوئەتى من چىمداو لەم سەرئىشەيەو بىدەنگى و چاوقانمان ھەلبژاردو، نەمانتوانو ھەلبژاردىن، كۆپلەي ئارەزووكانمان بوون كە لە سەرەتاو چاوپوشيمان كرىووە لە زۆرەي مافەكانماندا سىستوبون، تا كار گەپشوتوئە ئەوئى ئىستا ناتوانىن داواي ھىچكام لەو مافانە بەكەين كە زوتىيان كرىو، ئەوان بە رەواي تەواوئى خۇيانى دەزانن، چۆنكە ئىمە بە بىدەنگوونمان ئەو ھەستەمان لای ئەوان دروستكرىو، بگرە دەتوانم بلىم ئەوانمان بەوشيوەيە دروستكرىو تارادەي ئەوئى زۆر بەدلنايەيەو و ايان لىھاتووە كە خۇيان بە خاوەنى ئىمە ھەست و نەست و دواروؤشىمان دەزانن، وادەزانن بۇيان ھەيە ھەركاتىك يەككە لە ئىمە بى رەزەمەندى ئەوان ھەر ھەلوئىستىكان ھەيەت، شاينەي ئەوئىن كە سزاشمان بەدەن، ئەو رۇخە رووخاوە كاتىك دروستبوو كە جەماوەر بەرامبەر ھىچ نارەواییەك ھەلوئىستىكى ديارى نەبوو، بە ئەركى خۇي نەدەزانى لە ساتە ھەستىارەكانى لىژوونەو دارمانە دراماتىككەيەكى ئەنجام بەرژەكانى نەتەوئى كورد، لە بەدپىننەي قەوارەيەكى دانپىدانراو بلاوكرەنەوئى دىموكراسى و

ھەولەكانى چاكرىدى بارى ژيانى تاكى كورد بۇ شەر لەسەر كورسى دەسەلات و پارەو سەرەوتى تايبەت، لەوكاتدا كەلەكەمان بەيەك دەنگ نەوئەستا بۇ بەرپەرچدانەوئى ئەو لىژوونەوئەيەو زۆر بەمان دەستمان كىشابوونەو زەمىنەيەكى لەبارمان بۇ ئەو ستم و دۇخە ناسروشتە خۇشكر، دەرئەنجامە خراپەكەشى ھەموومانى كرتەو. ھەرەك چۆن ھەمووان بەرپرسىن لەم دۇخەي ئىستاي كوردستان، ئاواھاش بەرپرسىن لە راستكرنەوئى ئەو بارەلارە، لەرپى چاوخشان بە فاكترە كارىگەرەكانى سەر رەوتەكەي و گۆرپىنى ئاراستەكەي بۇ ئاراستەيەكى راست، بە رەچاوكردى ئەزمونى پىشور و دووبارەنەكرنەوئى ھەلەكان و ديارىكردى خالە شىكستەكانى كە گەپاندوئەيەكى بەم دۇخە، كە كەسمان لپى رازى نىن، ئەو چاوخشانەوئەيە دەبىتە ھۆي گەرئەوئى جەلەوى ديارىكردى دواروؤ چارەنوس، بە گەرئەندەوئى ھىزى تونان بۇ وىستى ژيان و ئازادىي و كۆلنەدان و خۇشگوزەرانىي مىللەتەكەمان و يەكسانى ھەل و يەكسانى كۆمەلەيەتى و پىشكەوتنى راستەقىنەو بەدپىننەي مافەكانمان و كاركرىدەن و بەرھەمپىنان و بەدپىننەي قەوارەيەكى بەھىزبۇنەتەوئەكەمان، پاراستى سەرورەي نەتەوئەيەتيمان و زالكرنى ئەم وىستانە بەسەر گۆپىنەدان و خۇ بە خاوەن نەزانىن.

جا گەرئەوئى ئەم ھىزە پەيوەستە بە متمانە بەخۆبوون و ھەستكرىدەن بە بەرپرسىارىيەكە دەبىت و امان لىبكات زۆر و رايپىن لە ھەلبژاردنەكانمان، كە چۆنىتى مامەلەكرىدە لەگەلیدا ئەومان بۇ دەردەخات ئايا ئىمە گەپشوتوئەتە ئەو ئاستەي كە ئەو ھىزەمان ھەيبت كە بمانەوئى ئەو دۇخە ناھەموارە بگۆرپىن يان نا؟ جا ئەگەر نەماننىت ئەو دەبىت مالتواوئى بەكەين لە دواروؤئى ئەوئەكانمان و نەتەوئەكەمان و گەرەتەين ئەو تاوان بەرامبەر بەوان ئەنجامدەدەين، ئەو مافى ھەلبژاردنە يان دەنگدان كە لەم حالەتدا لەسەر ئاستى نەتەوئە باسى لىدەكەين، كە دەبىت ھەريەك لە ئىمە زۆر بە باشى بىر لە بەكارھىنانى ئەم مافەي خۇي پكاتەو وەكو ئامرازىكى كارىگەر لە چاكرىدى ئىستاي خۇي نەتەوئەكەي و زامانكردى دواروؤئىكى ئاسودە، ئەوھش بزانىت كە دەستبەردارنەبوون و بەفپروئەدانى ئەو دەنگەي ئەو دەبىتە ھەنگاوى يەكەم بۇ ھىنانەوئە راستەيكرىدى كاروانى نەتەوئە كوردو بەبى پىچوپەنا، ئەو دەردەخات كە گەلى كورد تا چ ئاستىك لە ھەولى بەدپىننەي مافە رەواكانىتەو تا چ ئاستىك ھوشيارە بۇ ئەو مافانە، ئەوھش دەردەخات كە ئىمە چ جۆرە مىللەتتىكىن، ئايا درك بەرژەوئەدىيە بالاكانى خۇمان دەكەين يان نا؟ بۇيە گرنەگە ھىزى دەنگەكانمان زۆر بە ژىرانە بەكاربەينىن، بىدەينە كاسانىك كە بىگومان بىن لەوئى كە دەنگو رەنگى

راستەقىنەي ئىمەن و ھەولى بىچان دەدەن بۇ ھىنانەي ئاواتەكانمان، راست دەنگدان مافە، بەلام بەرپرسارىيەكى مژوويى گەرەشە، ھەلى رەخساروى كارىگەرى كەل لە ديارىكرىدى نۆينەرى وىستراوى خۇي لە دەست نەدەين، كە قوستتەوئى ھەل يەككە لە فاكترە گرنگەكان كە لەم بواردە رەخسارو ھەيەوئى كە خۇي لە نىكبوونەوئى وادەي ھەلبژاردنى پەرلەماندا دەبىننەتەو، كە نابت لە دەستى بەدەين و ھەستىارانە ئىش بۇ گەرئەوئى جەماوەر بەكەين بۇ گۆرپەپانى بىرپاردان لە بەرپروەردنى كاروبارى خۇي و خاوەندارىيە بگۆرپەتەو بۇ خاوەنە شەرىيەكەي، ئەو دەنگە بەكاربەينىن و دەستبەردارى نەبىن، چۆنكە ھەمووچار كات بەخشندە نابت و ھەل كەم چار سەردانى ئەوانە دەكات كە لە دەستى دەدەن و دەبىتە ھۆي دواكەوتىيان بە چەند قۇناغىك، كە رەوشى پىشكەوتنىش بەجىيان دەھلىت و ناگەرپتەو سەريان. بۇيە ئەگەر گۇرپەپانى بىنەرەتەي لە بىرپروچوونمان و ھەلوئىستەكانماندا نەكەين، ئەم ھەل لە دەست بەدەين و بەروونى دەنگى خۇمان نەگەيەنن بۇ بەدپىننەي وىستە رەواكانمان و بەرەو چاكراسازىي و سەرفرازىي و خۇشگوزەرانى كەلەكەمان، چەسپاندىي مافەكانمان لەرپى پاساھو داكۆكرىدەنمان لە پرسە نەتەوئەيە پىروژەكانمان ھەنگا و نەبىن، دەبىت تەنيا كەلەي لەخۇمان بەكەين.

کومپانيای المړ مژده دداته هولايتياني خوشه ويست که ترخي سپاره رينوئي فدرنسي و BYD سيني و گروني کزي
داشانکه بدله مو قه باره کانيه وه باشيوي قيمت بزمودي (2) سال لمرنگاي بانکي (ديجله وقرات) اوه

سافران 2009

19X0\$
18700\$

23X0\$
22000\$

کبرون 2009

BYD 2009

12X0\$
12100\$

13X0\$
12800\$

رينو سهبول 2009

ليشان 2009

10X0\$
9900\$

13X0\$
12200\$

رينو کليو 2009

E-info.drr@gmail.com 07701462292 - 07480158777

راديوي دهنگي گوران

ناگاداري بيسهراني بهريژ دهکاته وه که

دهتوانن لهر ناوچانهي خواره وه گوئيستي

بهرنامه گانمان بن به فريکويستي

FM 94.4

ده قهري گهرميان، شاره زور، حهوزي بتوين،

شه قلاوه، هيران، نازهنين، تهفته قو کويه

له سهرتاسهري جيهانيشدا له سهر فريکويستيه گاني KNN

دهتوانن گوئيستي بهرنامه گان بن

سييه مين پيشانگاي پيشه سازي و ته کنه لوژي اي نيتالي المعرض الثالث للصناعات و التكنولوجيا الايطالية

38

ههريمي کوردستان - عيراق
هه وئير
له سهر خاكي پيشانگاي نيوده و نه تي هه وئير

ITALIAN EXPO
EXHIBITION OF THE ITALIAN INDUSTRY AND TECHNOLOGY
IRAQ 2009

10 - 13 June

علي ارض معرض اربيل الدولي
اربيل
اقليم کوردستان - العراق

۱۳ - ۱۰
حزيران

کومپانيای نيتالي 130 شركة ايطالية

به هاوکاري

به پشتيواتي

پروژه‌ی نای گولان تا ئیستا سوودی نه‌بووه

۲ ج

کومه‌لگایه‌ک نای خوار دنده‌وه‌شی نییه

۷ ج

۸ لاپه‌ره

xalk.rozhnama@gmail.com

ژماره (484) یه‌گشممه 2009/6/7

په‌نا‌بو‌مالیکی ده‌به‌ن

داواکارییه‌کانی خه‌لکی شه‌له‌بچه نه‌وانه‌ن
که حکومه‌تی هه‌رێم ۱۸ سا‌له‌ بو‌ی نه‌کردون

۵ ج

نای خوار دنده‌وه‌و ناودێریی که‌رکوک له مه‌ترسیدایه

۴ ج

• له‌سه‌ر ده‌نگدان به‌ هه‌ر لیستی‌ک، به‌شه‌ خوراکی مانگانه‌ی
هاولاتیان نابردریت

• هیچ که‌سی‌ک ناتوانیت له‌ شوینو کابینه‌ی ده‌نگدانی
هاولاتیان نزیکیته‌وه

۳.۲ ج

«هیچ كەسك ناتوانیت له شوین و كابینهی دەنگدانى ھاوڵاتیان نزیكیتەوه»

سانسورخستنه سەر دەنگدان و برینی بەشە خۆراك پرۆپاگەندەیه و ھاوڵاتیان ئازادان له دەنگدان

دلیر عەبدولخالق

سلیمانی

بەرپۆه بەری ئۆفیسى سلیمانی كۆمسیۆنى بالای ھەلبژاردنەكان و بەرپۆه بەرى پسونەى خۆراك لە سلیمانی، ھاوڵاتیان دنیا دەكەنەوه كە «دەنگەر دەتوانیت ئازادانە بەشدارى پرۆسەى ھەلبژاردنەكانى پەرلەمانى كوردستان بكات و دەنگى خۆى بدات بە و لیست و قەوارەى دەیه ویت»، بەبێ ئەوى هیچ كەسك چاودیرى ناو كابینەكانى دەنگدان بە كۆنە بزانریت دەنگیان بە كۆ داوه، ھەر وەك دەنگۆى برینی بەشە خۆراكى ھاوڵاتیان بە پرۆپاگەندە دەزان.

لە سەرۆبەندو نزیكبوونەوى وادەى ھەلبژاردنى خولى سێیەمى پەرلەمانى كوردستاندا، دەنگۆى ئەو لە ناو خەلكدا بلاو بوو، ئەو كە گوايه ئەو خەلكانەى بەشدارى ھەلبژاردن ناكەن، بەشە خۆراكیان دەبدریت، یان ئەوى و تراو لەیەنى پەيوەندىار لە رێگای ئامیرى پێشكەوتوو وە چاودیرى شوین و كاتى دەنگدانى ھاوڵاتیان دەكەن و دەزان ئەو ھاوڵاتیانە دەنگیان بە كۆ داوه، ئەمەش چۆرێك لە ترسى لە ناو ھاوڵاتیاندا دروستكردوو و گومان لەو دەكەن كە بتوانن ئازادانە دەنگ بدن.

تاھیر حەمەدەمین، بەرپۆه بەرى گشتى ئۆفیسى سلیمانی كۆمسیۆنى بالای ھەلبژاردنەكان، ئاماژە بەو دەكەت دەنگەر لە كاتى دەنگداندا تەواو ئازادو سەر بەخۆیە و هیچ كەسك لە نزیك كابینە و شوینی دەنگدان نزیك نییە، ئەو دەشى بۆ رۆژنامە روونكردووه كە بە پێى یاسای پەرلەمان و بریارەكانى كۆمسیۆنىش كە دراو تە زۆر بەى كە نالەكانى راگەیاندى و قەوارە سیاسییەكان، پرۆسەى ھەلبژاردن بە ھەموو قوناغەكانیانە وە چاودیرى كى وردى لەسەرە لەلایەن سێ گروپەو، یەكەمیان راگەیاندى، دووھەمیش رێكخراوەكانى كۆمەلگای مەدەنى عێراقى و نیو دەولەتى، لایەنى سێھەمیش نوینەرى لیست و قەوارە بەشداربووكانى ھەلبژاردنە، ئەم گروپانە چاودیرى تەواوى پرۆسەكە دەكەن تەنیا بۆیان نییە

چاودیرى ناو كابینەى دەنگدان بكەن، چونكە وەك ئەو وتی: «هیچ كەسك بۆى نییە نزیك ئەو كابینانە ببیتەو، بۆئەوى ھاوڵاتى لە كاتى دەنگداندا بەشێوەیەكى سەر بەخۆ و بە ئازەزوى خۆى دەنگ بەو لایەنە بدات كە خۆى دەیه ویت و نازانریت دەنگى بە كۆ داوه، تەنانت ئەگەر كەسك قاچى خلیسكاو نزیك ئەو كابینە پەيوە، دەنگەر دەتوانیت دەنگ نەدات، یان ئەگەر دەنگیشى دا، دایت، دووبارەى بكاتەو».

لە لایەكى دیکەشەو بەیان ئەحمەد محەمەد، بەرپۆه بەرى رێكخستنى پسونەى خۆراك لە سلیمانی، ئەو ھەوالانە بە پرۆپاگەندە دەزانریت كە دەوتریت ئەو دەنگ بە لیستیكى دیاریكراو بەشە خۆراكى دەبدریت، بە رۆژنامەى راگەیاندى: نوینەرى كۆمسیۆنى بالای ھەلبژاردنەكان بە نووسراو داواى داتا و زانیاریى نوینان كەرد، سەبارەت بەو كەسانەى تەمەنیان لەسەر (۱۸) سالیانە و دەتوانن بەشدارى ھەلبژاردنەكان بكەن، ئیمە ئەو داتا پانەمان ئامادەكردووه، بەلام ھێشتا نەگەشتوونەتە دەستى كۆمسیۆن. وتیشى: «ئەوى پەيوەندى بە بەرپۆه بەرپۆه كەى ئیمەو ھەیه، تەنیا گەیاندى داتا ژمارەى بەشداربوونى ئەو كەسانەى كە مافى دەنگدانیان ھەیه، ئەو ھەوالانەش پرۆپاگەندەن كە باس لەو دەكەن ئیمە دەتوانن چاودیرى ھەلبژاردنەكان بكەن، یان دەزانن خەلك دەنگ بە كۆ دەدات، یاخود دەوتریت ئەوى دەنگەدات خۆراكى دەبدرن».

بەرپۆه بەرى رێكخستنى پسونەى خۆراك لە سلیمانی ئاماژەى بەو ھەشكر دەنگدان بەشێوەى كى نەهینیو خەلك ئازادە دەنگ بە كۆ دەدات، وتیشى: «تائىستا لە عێراقدا ئامیرى پێشكەوتوى وانیه كە بزانریت خەلك چۆن دەنگیداوه، یان دەنگیان بە كۆ داوه، بەتایبەت لە بەرپۆه بەرپۆه كەى ئیمە هیچ چاودیرى كى ھەلبژاردن نییە».

لە ھەلبژاردنى پەرلەمانى كوردستاندا كە زیاتر لە (۲) ملیۆن و (۵۰۰) ھەزار كەس دەتوانن بەشدارى تیدا بكەن، بۆ ھەلبژاردنى نوینەرانىان لە (۲۳) لیستەى ناویان لە كۆمسیۆنى بالادا تۆماركردووه.

دەنگدانى خەلكدا دروستبكریت، وتی: «میکانیزمى بەرپۆه چوونى ھەلبژاردن بەشێوەى كە دانراو كە فەرمانبەر بە هیچ شێوەى كە ناتوانیت كاریگەرى بخاتە سەر دەنگەر، یان بە قازانجى لایەنىك كاریكات لەدژى

لایەنىكى دیکە، لەبەرئەو خەلك دنیا دەكەنەو پرۆسەكە بە شەفافی بەرپۆه دەچیت و ئەوى دەوتریت چاودیرى لەسەر دەنگدان ھەیه و ئەوى دەنگەدات بەشە خۆراكە كەى دەبدرت، راست نییە».

سلیمانی كۆمسیۆنى بالای ھەلبژاردنەكان، بپۆای وایە پرۆسەكە بە شەفافی بەرپۆه دەچیت و بە پێى رێوشوینە ئیدارىیەكان و ناتوانریت هیچ كیشە یاخود بەر بەست لەبەردەم بە ئازادى

«هیچ کس ناتوانیت سانسور بخاته سهر لایه نیکي دیکه بو چو نیتی دهنگان و ناشکر اگردنی»

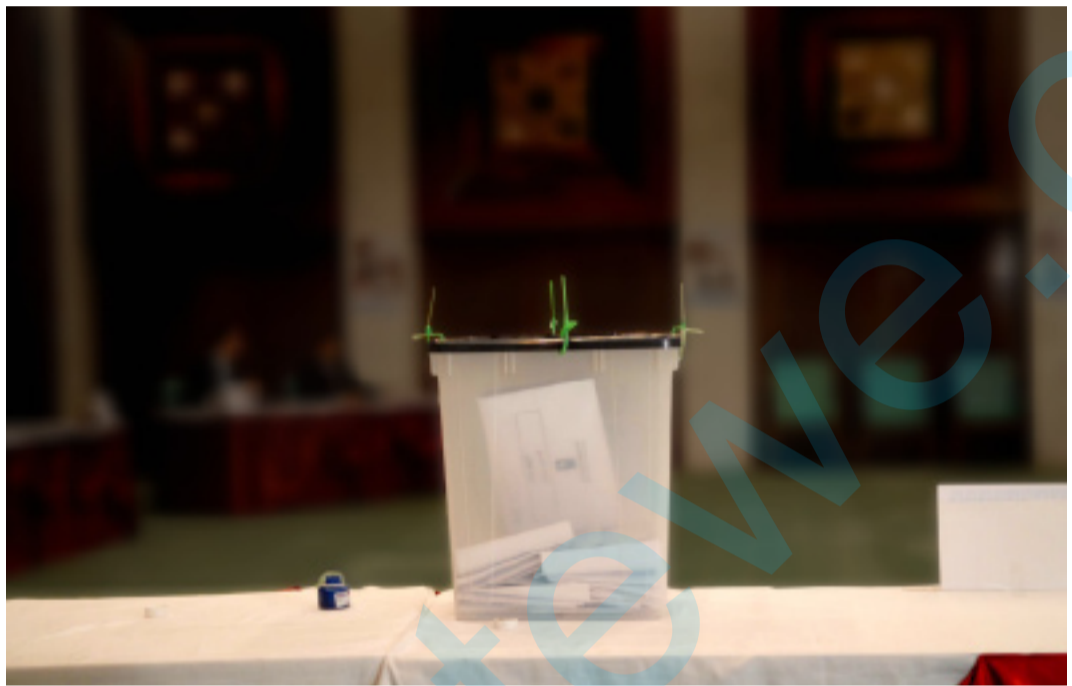
به ریوه بهری پسه لهی خوراکی هه ولیر: له سهر دهنگان به ههر لیستیگ، به شه خوراکی مانگانهی هاو لاتیان نابردریت

ریبین فه تاح
ئارام شیخ وهسانی

هه ولیر

دارا دزهیی، به ریوه بهری پسه لهی خوراکی هه ولیر، رایده گه به نیت، که هیچ هاو لاتییهک له سهر دهنگان به ههر لیستیگ له هه لیژاردنه کاند، به شه خوراکی مانگانهی نابردریت و شه وانهش که شه بانگه شه و دهنگوانه بلاوده که شه «دوژمنانی ناوخو دهره وهی کوردستان» له لیډوانیکی تایبه تیدا بو روژنامه، دارا دزهیی، به ریوه بهری پسه لهی خوراکی هه ولیر، جه ختی له سهر شه و کرده وه، که هیچ هاو لاتییهک له بهر دهنگان به ههر لیستیگ له هه لیژاردنه کاند، به شه خوراکی مانگانهی نابردریت، ههروهک به وتی ناوبراو، بلاو بوونه وهی شه دهنگوانه هیچ بنه مایه کی راستی نییه، شه وانهش که شه دهنگوو بانگه شاننه بلاوده که شه دوژمنانی ناوخو

دهره وهی کوردستان. به ریوه بهری پسه لهی خوراکی هه ولیر پییوایه، برینی به شه خوراکی مانگانهی هاو لاتیان له بهرنامهی هیچ که سو لایه نو کیه له دهنگوانه هیچ هاو لاتییهک له دهنگوانه کوردستان.

له سهر دهنگان به لیسته کان، به شه خوراکی مانگانهی نابردریت. چاودیرانیس جه خت له وه ده که شه وه، که پیویسته هاو لاتیان له وه دلنیابن که پرۆسهی دهنگان پیویسته به نهینی به ریوه بچیت، شه گهر نا، به ناته ندروست شه ژمار ده کریت، ههروهک به پیی لیډوانی هوگر چه تو، به پررسی ریکخراوی توری شه مس بو چاودیری هه لیژاردن، یه کیگ له پرهنسیه کانی هه لیژاردنی سهرکه وتو، پاراستنی نهینیوونی دهنگان. هوگر چه تو بو روژنامه باسی له وه کرد، که چاودیری هه موو بنکه کانی تو ماری دهنگدران ده کریت له لایه ن ریکخراوه نا حکومیه کانه وه «چاودیرانی لیسته کانیش بو یان هه یه چاودیرن له سهر پرۆسهی دهنگان، به ویییهش بیت له کاتی دهنگاندا هیچ که س ناتوانیت سانسور بخاته سهر لایه نیکي دیکه بو چو نیتی دهنگان و ناشکر اگردنی».

دانیشتووانه که ی کیشهی بیئاویان هه یه

پرۆزه ی ناوی گولان

تانیستا سوودی نه بووه

ئه حمده باله کی

بو یان دابینه کریت. عوبه یډوللا ئیبراهیم، موختاری گوندی گولان، ناماژه ی به وه کرد، که ساوهی دوو ساله پرۆزه ی ناوی گونده که یان ته و او بووه، به لایم تانیستا نه کاره بای نیشتمانی نه موه لیده یه کیان بو دابینه کراره، وتی: «چه ندینجار داواشمان له بهر پرسان کردووه که ئیمه زیاتر له (۱۰۰) مال ده بینو له وه رزی هاویندا به تایبهت له وشکه سالیډا، هیچ ناومان نامینیتو ده بیت به تانکهر بومان بیت». ته حسین سه عدوللا، به ریوه بهری فه رمانگه ی ناوی سو ران و دهوروبه ری، نکولی له وه نه کرد، که ماوه یه کی زوره پرۆزه ی ناوی گوندی گولان ته و او بووه، به لایم نه که وتووه ته کار، هوکاری کار نه کردنه که شهی بو نه بوونی کاره بای نیشتمانی و موه لیده یه کی (۲۰۰) که یقی که پانده وه، سه رباری شه وانهش

هاو لاتیانی کومه لگایه ک داوای

گو رینی نه نجومه نه که یان ده که ن

ئاری ساییر

جه بار حه سن، نه نجومه نی ناحیه ی شو انیش، شه و وتانهی هاو لاتیانی کومه لگاکه ره ته کاته وه که به یاداشتیک بو لایه نه په یوه نیداره کانیان بهر ز کردووه ته وه، وتی: «شه هاو لاتیانی شه و یاداشتیه یان ئیمز کردووه، به شیکان له شار دادینیش و به شیکیشیان ده لین ئیمه شه و ئیمزایانه مان نه کردووه، دواتر من به هیچ شه یه که نه نجومه نی شه و کومه لگایه نیمو نه نجومه نی ناحیه ی شو انم، شه و کومه لگایه ش له شه ش گوند پیکهاتووه (۲۰۰) مالی تیدایه». ناماژه ی به وه شکر د که لیژنه یه ک سه ر په رشتی شه و پرۆزه یه ده کات له سنی که س پیکهاتووه، شه و یه کیگ له شه ندانه کان و شه نندازیاریکی شاره وانیی شو ان سه ر په رشتی ده کات، وتیشی: «پاره که ی له لای ئیمه نییه تا بیخوین، شه و هاو لاتیاننه ناحیه یه کی زوریان کردووه به قسه ی کونه به عسیبه ک شه و کاره یان کردووه». له لایه کی دیکه وه رزگار عه بدوللا، سه روکی نه نجومه نی ناحیه ی شو ان، باسی له وه کرد که لیژنه یه کیان پیکهاتووه بو به دوا دا چوونی کیشه کان و پشیموایه ناکریت هاو لاتیان له لیژنه ی ئیدارییدا شه ندام بن، وتی: «داوامان له هاو لاتیاننه کرد له کو بو نه وهی نه نجومه نی شو اندا ناماده بن و قسه له سه ر کیشه کانیان بکن، به لایم شه وان نه هاتوون به دم داوا که ی ئیمه وه، له که ل شه و شه دا به دوا دا چوون ده که ین بو کیشه که، هه ر چه نه شه و نه نجومه نی خوی داوای شه و پارهی کردووه رولی زوری هه بووه له دروست کردنی کومه لگاکه دا».

له یاداشتیکدا که ناراسته ی سه روکی نه نجومه نی و به ریوه بهری ناحیه ی ریکخستنی شو ان و لایه نه په یوه نیداره کانی سنوره که کراوه، (۶۲) هاو لاتی دانیشتووی کومه لگای سما یل به گی سه ر به ناحیه ی شو انی پاریزگای کهرکوک، داوای گو رینی نه نجومه نه که یان ده که ن. یه کیگ له هاو لاتیانیه ی داوای گو رینی نه نجومه نه که ده کات، باسی له وه کرد که داوای پرۆسه ی نازاد کردنی عیراق گه راونه ته وه کومه لگاکه یان و وتی: «زه یه کانی خومان پشیکه شی حکومه ت کرد، بو شه و ی خانووی له سه ر دروست بکریت، دواتر به بی ئاگاداری ئیمه و بی هه لیژاردن، که سیک کراوه ته نه نجومه نی ئیمه که هیچ توانایه کی نییه و کاره کان به بی ئاگاداریی خه لک شه نجامه دات و پرۆزه کانمان که مو کو ری زوری تیدایه». هاو لاتییه که که نه یویست ناوی بنووسریت، شه وهی خسته روو که ئیستا بری (۳۰) هزار دولا ر بو کومه لگاکه ته رخانکراوه، «ئیمه ش ده لینن با هاو لاتیانیش له لیژنه ی سه ر په رشتیاری شه ندام بن و ئاگاداری چو نیتی خه ر جکردنی پاره که بن و بکریت به مرگه وت، به لایم نه نجومه نه که ده یه ویت له پرۆزه یه کی دیکه دا خه ر جی بکات، له بهر شه و شه و (۶۲) هاو لاتییه یاداشتمان داوه ته لایه نه په یوه نیداره کان بو شه و نه نجومه نه که بگو ردریت».

په نا بو مالیکی ده بن

داواکارییه کانی خه لکی هه له بجه نه وانه ن که حکومتی هه ریم ۱۸ ساله بو جیبه جی نه کردون

فلاح نه جم

بهرده و امیایی گیانله ده ستدانی بریندارانی چه کی کیمیایی و چاره سه رنه گردنی گرفته کان و دپمهنی و پیرانه بی شاره که، خه لکی هه له بجه بی به شیوه یهک ناچار کردووه که نوینه ره کانیان هانبدن په نا بو مالیکی سه روک وه زیرانی عیراق بیهن بو جیبه جی گردنی داواکارییه کانیان.

۲۱ سال ویرانه یی

وتهی به شیکی زوری دانیشتون و دیمهنی شاره که و ویرانه یی خانووه کان، نیشاندهری نه وه ن که حکومتی هه ریم له ماوه ی نزیکی (۱۸) سالی ده سه لاتیدا نه پتوانیوه که موکورییه کانی هه له بجه پرپکاته وه دیمهنه سامناک و تراژیدییه کانی دوا کی میاباران بسرپته وه، به جوریک که تائیتا زیاتر له (۱۲۰۰) خانو به که لاوه یی ماونه ته وه که (۱۰۷۰) خانه واده ی شه هیدی کی میاباران خانوویان بو نه کراوه ته وه، نه وه ش به هوی پشتگو یخستنیان وه، جگه له وه ی (۱۰) هه زار خه لکی برینداری چه کی کیمیایی سنوره که چاوه پروانی چاره سه رکردن، سالانه ژماره یه کی زوریان به دهرده سه ری و دوا ی ژبانی سالانیکی زور له چاوه پروانی و نازاردا، چا و لیکه دنین و گیان له ده ستدوه دن.

هه رچه نده خدر که ریم، سه روکی شاره وانیی هه له بجه، نکولی له وه نه کرد که پرژده کانی حکومت له هه له بجه بی که موکوری نین، به لام پنیوایه نه وه ی حکومت له توانیدا بیت دریغی نه کردووه، وتی: «ته نیا نه رکی حکومتی هه ریم نییه که هه له بجه ناوه دانیکاته وه، به لکو نه رکی حکومتی عیراقیشه رولی خوی ببینیت له ناوه دانکردنه وه ی شاره که دا».

ژبانی برینداران له مه ترسیدایه

دوا ی کیمیاباران کردنی شاره که و گیانله ده ستدانی (۵) هه زار که س که به شیکی زوری دانیشتونانی شاره که، ژماره یه کی

وه زیرانی عیراق، محمه دی حاجی مه محمود بارودوخی خه لکی هه له بجه ی به مالیکی که یاندبوو، له به رامبه ردا مالیکی بریاریداوه له نزیکه وه گوئی له داواکارییه کانی خه لکی هه له بجه بگریت. لیپر سراوانی کومه له که ناماژه به وه ش ده کن که دوا ی نه و یه کتربینینه، نووسینگهی سه روک وه زیران له به یاننامه یه کیدا رایگه یاند، مالیکی بریاریداوه گوزهرانی خه لکی هه له بجه باش بکات، چونکه هه له بجه تاییه تمه ندیی هه یه و جه ختیشی له وه کردووه ته وه که پرژده ی بو یارمه تیدانی هه له بجه بیه کان و ناوه دانکردنه وه ی شاره که یان هه یه و له ناینده یه کی نزیکا ده ستییده کات.

دوا ی به یاننامه که ش له ۲۰۰۹/۵/۳۱ دا شاندیکی خه لکی هه له بجه سه ردانی مالیکی سه روک وه زیرانی عیراقیان کردو نه و داواکارییه کانی حکومتی هه ریم نه پتوانیوه له ماوه ی (۱۸) سالدا بو هه له بجه ی جیبه جی بکات، جاریکی دیکه خستیا نه وه به رده م مالیکی، که گرنگترینان «به پاریزگا کردنی هه له بجه و چاره سه رکردنی بریندارانی چه کی کیمیایی و، کردنه وه ی که لاوه کانی هه له بجه و په ره پیدانی ژیرخانی ئابووری شاره که یه»، و ته بیژی کومه له ی قوربانانی چه کی کیمیایی وتیشی: «نه و داواکارییه و (۱۰) داواکاریسی دیکه له سالی ۲۰۰۶ دا پینشکه شی سه روکی هه ریمیان کرد، سه روکی هه ریمیش ناراسته ی نه نجومه نی وه زیرانی کرد بوئه وه ی کاری له سه ربکات، به لام تائیتا له کوی نه و (۱۸) داواکارییه، ته نیا چند برینداریک برانه دهره وه بو چاره سه رکردن و گه ره کیکی هه له بجه قیرتاوکر».

نه وه شی خسته روو که نه و شانده (۲۶) که سیبه ی وه ک نوینه ری خه لکی هه له بجه روشتبوونه به غدا، داوا ی نه وه یان له مالیکی کردبوو که ته داخل له ناوه دانکردنه وه ی هه له بجه دا بکات، مالیکیش پنیوتون «هه رچه نده کومه لیک کاری کردووه، به لام حکومتی هه ریم له ناست پیوستدا نه بووه بو ناوه دانکردنه وه ی هه له بجه».

بریندارانی چه کی کیمیایی له هه له بجه چاوه پروانی دروستکردنی خانوون، یان که لاوه کانیان بو بگریته وه به خانوو، هه ندیکان پنیانویه نایه کسانی ده کریست له دروستکردنه وه ی که لاوه کانیاندا. هه روه ک به پنی نه و زانیارییه نه ی له به رده ست روژنامه دان، له کاتی کردنه وه ی خانوو بو هه له بجه، کومه لیک زور له حیزبیه کان ده خرینه پرژده کانه وه و ده بنه خاوه نی خانوو، به تاییه ت نه و (۶) ملیون دولا ره ی که مالیکی بو هه له بجه ی ته رخانکرد بو دروستکردنی (۶۰۰) خانوو، که سانیکی لی سوودمه ند کراوه که خه لکی هه له بجه نین و مه رچی وه رگرتنی خانووه کانیان تیدانییه، هه ندیک له وانه ش که مافیان هه یه ببنه خاوه نی خانوو «مافه که یان پینشیلده کریت و خانووه کان دهرین به که سانی دیکه ی حیزبی».

په نا بو مالیکی ده بن

به رپرسانی کومه له که باس له وه ده کن که له سه ردانیکیدا بولا ی نوری مالیکی سه روک

ده رمانی پیکیرو و خویانی پی چاره سه ربکن، چونکه «زوریک له برینداره کان سه رباری باری ته ندروستیان، باری داراییان خراپه و پیوستیان به موچه یه کی تاییه ت هه یه، نه و ده رمانانه ش که بو چاره سه رکردنی نه و بریندارانه پیوسته، له ولاتانی دهره وه ده کدریت و نرخ زور گرانه».

وته بیژی کومه له که جه ختی له وه کرده وه که بو نه و مه به سته ش له یاداشتیکاندا بو په رله مانی کوردستان، داوا یانکردوه که حکومت ناچار بکات بودجه یه کی تاییه ت به چاره سه رکردنی بریندارانی چه کی کیمیایی دابینبکات، به لام په رله مانی کوردستان هه رزوو له به رده م داوا که یاندا وه ستایه وه و «قبولی نه کرد»، له به رنه وه ش په نایان بو نوری مالیکی سه روک نه و داوا یه یان لیکرده وه.

بیبه شکردنی که سوکاری قوربانیه کان

له ئیستادا نزیکی (۱۰۷۰) خانه واده ی قوربانیان و

به ريو بهری سه رچاوه ناویبهکان:

بارودوخی ناوی خواردنه وه ناودیری که رکوک له ژیر مه ترسیدایه

سازدانی
ئاکو شوانی

ته نیا که رکوک و دوروبه ری لئی زهره رمه ندبوون. **رؤژنامه: تا چند نه بوونی ناو زیانی به به ره می کشتوکالیی له سنووری پاریزگای که رکوک گه یاندوو؟**

* له مسالدا له سنووری پاریزگای که رکوک به ره می کشتوکالیی زیاتر له ۵۰٪ که می کردوو، ئه وهش به هوی ههردوو پروژهی ناودیری هه وچه که له سالی ۱۹۳۹دا دروستکراوه، که توانای دابینکردنی ناوی ههیه بو (۱۵۰) ههزار دۆنم زهوی و پروژهی ناودیری که رکوک که ئه ویش توانای دابینکردنی ناوی ههیه بو (۵۰۰) ههزار دۆنم زهوی، که رکوک به یه کیک له گرنکترین پاریزگاکانی عیراق ئه ژمار دهکرا له پرووی به ره می کشتوکالییه وه، به لām وهک وتم وشکه سالی و نه بوونی ناوی ده ریاچهی دوکان ئیستا پاریزگای که رکوک ئه و توانایه نییه له که رتی کشتوکالدا به ره می باشی هه بیته، ئه و که رتهش به ره و پوکانه وه ده چیت که کاریگه ریه کی خراپی له سه ر ئابووری سنووره که و داها تی دانیش تووانه که ی هه یه.

خواردنه وه ناوی ناودیری، له به رنامه ی ئه مسالماندا هه یه له ریگای وه زاره تی سه رچاوه ئاویبه کانه وه (۲۰) به نداوی مامنا وه ندی له سنووری پاریزگای که رکوکدا دروستبکه یین، ئه وهش بو چاره سه رکردنی به شیک له و قهیرانه و هه و لدان بو به فیرونه چوونی ناوی بارانا و له سنووره که دا.

سه ره رای ئه و بیست به نداوه داواکارییه کی دیکه شمان داوه ته حکومه تی عیراق بو دروستکردنی چه ندین به نداوی دیکه له ناوچه ی شیوه سو رو قه ره سه سن و چه ند ناوچه یه کی دیکه.

رؤژنامه: ئه و پروژانه ی که باسکردن رهنگه کاتی زوریان بویت، چاره سه ری مه ودا کورت بو دابینکردنی ناوی که رکوک چییه؟

* که رکوک ته نیا ده توانیت سوود له سه رچاوه ی ناوی ده ریاچه ی دوکان وه ربگریت، وهک وتم له م سالانه ی رابردو ودا ریژه ی باران زور که مبو وه و ئه و ده ریاچه یه ش ئاوه که ی که می کردوو، له به ره وه ناتوانیت هیچ چاره سه ریک بو سه رچاوه ی ناوی که رکوک بدو زریته وه، که ئه م حاله ته ش

حاله ته ش کاریگه ری خراپی له ره وش ناوی که رکوک کردوو، هه رچه نده ئیمه له ریگای وه زاره تی سه رچاوه ئاویبه کانی عیراقه وه داوامان کردوو که داوا له حکومه تی هه ریم بگریت هاوکاریمان بکات، به لām ئه وان به پیی به رنامه ی خو یان کارده که ن و زیاتر بو سوود وه رگرتنی وزه ی کاره با ده یانه ویت سوود له و ده ریاچه یه بیین.

رؤژنامه: له وه رزی سه رماو زستانی ئه مسالدا ریژه ی بارانبارین له سنووری پاریزگای که رکوکدا چۆن بووه؟

* سنووری پاریزگای که رکوک وهکو هیچ شاریکی دیکه ی کوردستان بارانی لینه باریوه، له کاتی که دا پیوستیه کی زوری به ناوی بارانا هه بووه، له کوردستانیش باران وهک پیوست نییه، بویه به رپرسیانی ده ریاچه ی دوکان ئه و ناوه وهک پیوست به رناده نه وه.

رؤژنامه: پلانی ئیوه بو چاره سه ری ئه و گه رته چییه؟

* ئیمه به رده و امین له کارکردن بو چاره سه رکردنی ئه و گه رته و دابینکردنی ناوی

له ئیستادا ریژه ی ناوی به ده سه تهاتوو له شاری که رکوکدا وهک پیوسته؟

* نه خیر، به هوی وشکه سالی و به رنه دانه وه ی ناوی ده ریاچه ی دوکانه وه، بارودوخی ناوی خواردنه وه ناودیری له شاری که رکوکدا له ژیر مه ترسیدایه، چونکه ناوچه ی که رکوک و دوروبه ری جگه له و ئاوه ی له ده ریاچه ی دوکانه وه دیت، هیچ سه رچاوه یه کی دیکه ی ناوی نییه.

له ئیستادا ئه گه ر ئه و ناوه ش وهک پیوست به رنه دریته وه، ئه وه ده بیته هوی قهیرانیکی گه و ره، هه م بو ناوی خواردنه وه ی شاره که، هه م بو که رتی کشتوکال و ناودیری.

رؤژنامه: ئیوه تا چند سوود له ناوی ده ریاچه ی دوکان وه رده گرن، ئه و ریژه یه ی بۆتان به رده دریته وه به شی پیوستیان ده کات؟

* چه ند سالی که سنووری پاریزگای که رکوک ریژه یه کی که م بارانی لیده باریت، سه ره رای گه رتی وشکه سالی، ئیمه ته نیا سه رچاوه ی ناوی سه روشتیمان ده ریاچه ی دوکان بووه، به لām به داخه وه حکومه تی هه ریم به پیی به رنامه ی خو یان ئه و ناوه به رده دانه وه، که ئه م

که رتی کشتوکال و ناودیری و ناوی خواردنه وه له شاری که رکوکدا رووبه روی گه رت و قهیران بووه ته وه ئه وهش به هوی ریژه ی گه می بارانبارینی چه ند سالی رابردوو له سنووره که دا، له دیداریکی رؤژنامه شه ا نه ندازیار شه هاب هه کیه، به رپوه به ری سه رچاوه ئاویبه کانی که رکوک حکومه تی هه ریم به که مته ر خه م ده زانیت به وی پییه ی که ناوی ده ریاچه ی دوکان وهک پیوست به رناده نه وه تا دانیش تووانی سنووری پاریزگای که رکوک سوودی لیو مگر نه هه وهک باس له و هۆکارانه ده کات که بوونه ته به ره به ست له به رده م سه رچاوه ئاویبه کانی شاره که دا.

رؤژنامه: باس له که میی ناو سه رچاوه کانی ناو ده کریت له که رکوکدا، ئایا

«به پی پیوست ناوی ده ریاچه ی دوکانمان بو به رنادریته وه»

دیمه نیکی شاری که رکوک

به ريو بهري ناحیه: پروژ همان بو داناون، به لام نازانم جيبه جي دهكرت يان نا كومه لگايه ك ناوي خوار دنه وهشي نيه

وهزاره تي كشتوكال فرياكه ون

شمال غريب

نهم بابه ته ويستی هموو مرؤشكي نيشتمانپه روهره، نهگر وهزاره تي كشتوكال فراموشي نهكات، خولاسه ي نهم بابه ته ش دواي نه و رووداوانه ي چند سالي رابردو ديت كه وهزاره تي كشتوكال وهك نهركي سرشانيان بو بهرهمهنياني ولايتكي سهون، پلانتي دارشت.

دواي نه وه ي وهزاره تي كشتوكال حكومتي هرهم سالانه دهستكرد به دار چاندي زوريك له ناوچه ستراتيجييه كان، به تايبهت سنوروي (قهزاي دوكان)، كه سره رهاي نه وه ي جوانييه كه به ناوچه كه ده به خشيت، پاشان سوويكي زوري هه يه چ له رووي پاراستني ژينگه وه چ له رووي گه شتاربييه وه، تاثيره جيگاي دهستخوشييه.. هرچنده نهم يهك دوو ساله ي له مه وه بهر گزوكيا كه ميوو، به لام وهزاره تي ناوبراو زور بيياكانه نه يتواني نهركي سرشاني خوي جيبه جيكات و بهرهمه كه يان به جواني بپاريزن، دواي چندين راپورت كه چي بيياكانه نه و گزوكيا يانه ي چواردهوري داره كانيان پاك نه كرده وه كه به شينوازيك له سووتان به دووربيت.

مهخابن خوا ده زانديت ته نيا (يهك درهخت) چند دلاري تيده چيت تا دهگاته نه و شوينه، پاشان سهرفكردي بودجه يهكي يه كجار زور بو خزمه تكردن و پاراستنيان، له گه ل وشكبووني گزوكيا، نيجا به هر شينوازيك بيت هوكاريك ده بيته هوي سووتاني به هه زاره ها درهختي گرانبه ها، نه مه ش من به دلنيايييه وه به گنده لي حسابي بو ده كم، چونكه نه مه به ناشكرا هموو كه سيك ههست به م بي پلانتيه دهكات.

له گه ل نزيكبوونه وه ي وهري هاويني نه مسالدا، دهزگا په يوهنديداره كان تاگادارده كه مه وه بو نه وه ي وهك سالي رابردو دوو باره نه بيته وه، تا زوه هه وليكي جدي بدن بو پاككرده وه ي نه و گزوكيا وشكبووانه بو نه وه ي جينده ستيان دياربيت، نهك سالانه دار بچينن و هاويتايش بسووتينرين، چونكه سووتاني هر داريك بينپلاني وهزاره تي كشتوكال درده خات.

له كوتاييدا هيواخوازم بهرپرسياريتي خوتان له م كاره پيروزه نيشانبدن، چونكه بهرپرتان ده زانن نه مسال گزوكيايه كي يه كجار زور هه يه و نه مه ش به دلنيايييه وه زوو فريائي نه كه ون، بهرهمه كه تان دهسووتيت نهك دوايي به فرمانگه ي تاكركوژيته شه وه بوتان نه كوژيته وه، چونكه پارسال به حساب ناوچه كه پاكرايووه وه، به لام به يهك دهنكه شقارته

كوبوونه وه ي بهرپرساني فرمانگه كانی كهركوكو چه مچمال له گه ل جيگري سهروكي حكومهت، دواي كرده وه چاره سهريك بو ناوي كومه لگاي خالخالان بدوزيته وه، جهختي له وهشكرده وه كه له پلاني سالي ۱۳۰۰۹ بودجه ي پره پيداني پاريزگاي كهركوك كونكرت و ناوهروي كومه لگاي خالخالانان كرده وه ته ناو پروژه كان، به لام «نازانم جيبه جي دهكرت يا نا، له بهر نه وه ي بودجه ي پاريزگاي كهركوك بو نه مسال زوركه مه».

له گه ل نه وه شدا به شيك له ها ولايتياني سنوره كه وه كومه لگاي خالخالان نوميديان به به شيك له و به لينانه نيه كه بينانده دريت، به ويبييه ي ناهمه به زوري به لينني جيبه جينه كراوي پيشتر ي بهرپرسان دهكهن.

هيمن عومر (۲۴ سال)، دانيشتويه كي ديكه ي كومه لگايه، رهخه ي له وه گرت كه حكومه تي هرهم نه يتوانوه له ماوه ي چند سالي رابردو دا ناوي خوار دنه ويان بو دابين بگات، وتي: «نهم كومه لگايه به ته ووي پراويزخراوه، ته نيا خزمه تي نه و دووسه د ماله دهكرت كه خانوه كانيان بو دروستكراوه، ته نانهت كرپكاره كانی شاره واني نايه نه هچ گره كه و كولا نيكي ديكه بو كوركردنه وه ي زبلو پيسي و يهك بهرپرس له م خه لكه ناپرسيته وه».

هيمن نه وه شي خسته روو كه له ماوه ي چند سالي رابردو دا چندينجار به لينيان پيدراوه كه ناوي خوار دنه وه كه يان بو پاكبكه نه وه و فلتري بو دابنين و كولا نه كان ناوهروو كونكرت بكرين، به لام «هيچي نه كراوه».

به چ ناوچه يه كين، چونكه په روه رده مان سهر به هه وليزه و شاره وانيان سهر به سلیمانیه و سووته مه نيما و پوليسمان سهر به كهركوك».

كومه لگاي خالخالان سهر به ناحيه ي شوانه و زياتر له (۱) هه زار خيزاني تيدا نيشته جين، له سالي ۱۳۰۰۰ دا ناوه ندي ناحيه ي شواني تيدا كرايه وه و زور به ي فرمانگه كانی سهر به و ناحيه يه له و كومه لگايه بوون، به لام دواي پرؤسه ي نازاد ي عيراق، فرمانگه كانی ناحيه كه گه رايه وه شويني پيشوي كه له (ريداره)، كومه لگاكه ش شاره واني و چند فرمانگه يه كي ديكه ي ليمايه وه.

حاكم سه مه د ره حيم، به ريو بهري ناحيه ي شوان، نكولي له بووني نه و گرفتانه ي كومه لگاي خالخالان نه كرت، هوكاره كه شي بو نه وه گه رانده وه كه تائيسا ناحيه ي شوان به رسمي نه گه راره ته وه سهر پاريزگاي كهركوك، وتي: «جگه له پوليس و تندرستي ناحيه ي شوان، تائيسا سهرجه م فرمانگه كانی ناحيه كه سهر به حكومه تي هرهمي كوردستان و به هه ولي پاريزگارو سهروكي نه نجومه ني پاريزگاي كهركوك سالانه له سهر بودجه ي نه و پاريزگايه، بودجه مان بو ترخان دهكرت و نيمه ش به شيك له و بودجه يه دهدين به كومه لگاي خالخالان و پروژهيان بو نه جام دهدين».

حاكم سه مه د باسي له وه كرت كه له چند سالي رابردو دا چند پروژيه كيان له بواره كانی په روه رده و ناوهروو ريگوايان و تندرستي بو خالخالان نه جامداوه، وتيشي: «ناحيه كه مان هر نه ونده تواناي هه يه»، هه روهك هيماي به وه كرت كه له دوو

ناري ساير

دانيشتوواني كومه لگاي خالخالان نامازه به كه ميب خزمه تگوزاري و زوري گرفت ي كومه لگاكه و سنوره كه يان دهكهن، رهخه ي نه وه دهگرن كه تائيسا ناوي خوار دنه وشيان نيه نهك پيداويستيه كانی ديكه، به ريو بهري ناحيه ي شوانيش نكولي له گرفته كانی كومه لگاكه ناكات و ده ليت: «له پلاني سالي ۱۳۰۰۹ كونكرت و ناوهروي كومه لگاي خالخالانان كرده وه ته ناو پروژه كان، به لام نازانم جيبه جي دهكرت يان نا».

قهيس شهريف (۳۷ سال)، دانيشتوي گه ركه ي قه لته ي كومه لگاي خالخالان، باس له كه ميب خزمه تگوزاري سنوره كه يان دهكات و پيووايه له لايه ن حكومه ته وه به ته ووي په راييزخراون، نه و وتي: «گه ركه كه ي نيمه تائيسا نه خويندگاي لييه و نه ناوهروي بو كراوه و نه ناوي پاكشمان هه يه، هچ كولا نيكي كونكرت نه كراوه»، هيماي به وهشكرد كه به هوي نه بووني تورو ناوي خاوينه وه، ها ولايتياني كومه لگاكه يان ناوي زيي چووك دهخونه وه، كه هچ مهرجيكي تندرستي تيدانييه و چندينجار پيسي و هه فازه ي منداليان له ناو دا دره نياوه.

قهيس وتيشي: «گوزهراني نيمه به وشيوه يه يه، له كاتيكدا كه زور به مان كه سووكاري شه هيدو نه نفالين و نه ها ولايتيانه ن كه بهر له راپه رين خزمه تي پيشمه رگه يان دهكرد، نيسا ناوي خوار دنه وه ي پاكمان نيه و نازانين سهر

نه و ناوه ي خه لكي خالخالان ده بخونه وه

دووسايدكردنى شه قامى سهره كىي پينجوين دواده كه ویت

«نه و شه قامانهى سالى رابردو و چاكراون، چه ندين تاسه و چاليان تيگه وتوه»

ستاره عارف

پنجوین به بری (۹) ملیارو (۷۵۹) ملیون و (۴۷۸) هزار دینار له سهر بودجهی پاریزگای سلیمانوی له ماوهی (۳۳۰) رۆژدا دووسايد دهكریت، له ۲۰۰۸/۹/۲۰-هوه دهست بهكار كردن كراوه تیندا، هه رچه نده دانیشتوانی قهزاکه و شوفیران پنیانوايه كه ده بوو پنیشر حكومته گرفتى ئه و ریگایه بیان بو چاره سه ربكات، به و پنییهی ناوچه یه كى سنوورییه و هاتوچوی زوری له سهره.

له سهر بودجهی پاریزگای سلیمانوی شه قامی سهره كیي ناو قهزای پینجوین هیرتاو دهكریت به لام دانیشتوانی سنووره كه سه رباری ئه وهی به پیویستی دهزانن كه پنیشر پرۆژه كه بیان بو بکرایه، ئه وه روونده كه نه وه كه «به هوی كاری كۆمپانیاو كه شوهه واوه پرۆژه كه دواكه وتوه».

ئازاد عه بدول، سه روکی شاره وانیهی پینجوین، پرۆژهی دووسايدكردنی شه قامی پینجوین به یه كیك له پیویستییه كانی ناوچه كه له قه له مه دات و ده لیت: «قیركردنی شه قامه كه به دروستكردنی چه زره یه كى جوان و سه و ز ده ستپیکراوه، چه نده ساله خه لك داواى ئه م پرۆژه یه مان لیده كات، ئه مسال توانیمان بۆیان جیبه جیبه كین»، ئه وه شی نه شارده وه كه له سه ره تاوه كیشه ی زور هاتووته به رده م پرۆژه كه و ماوه ی زیاتری خایاندو ئیستاش هه ندیک له و كه موکورتیانه ی ماوه.

عادل حه مه شكور، ئه ندازیاری سه ره پهرشتیاری پرۆژه كه، باسی له وه كرد كه پرۆژه ی دووسايدكردنی شه قامی سهره كیي شارى پینجوین له دوو به شی سب به ستو سب گریت پیکهاتوه، كه چینی زه ویه یه كه ی بناغه یه و چینیكیش تیگه له یه كه ده كورتیته وه و ئاروشین دهكریت، داواى ئه وه چینیك كۆنكریت و چینیك قیر دهكریت، وتیشی: «رووناكى له گه ل چه زره ی ناوه ندی بو كراوه كه سیمایه كى جوانی داوه به شاره كه، سه ره راى ئه مانه چه ندين قه نته ره ده كه ویتته ژیر قیره كه وه و ئه م پرۆژه یه تاراده یك سیمای گشتی ناو شاروچه كه ده گۆریت و ترافیکی نوئی بو داده نریت».

رۆسته م عوسمان، به ریوه به بری كۆمپانیای گروپه كانی دیار كه پرۆژه كه جیبه جیبه كات، باسی له وه كرد كه له ژیر قیره كه وه كۆنكریت هه یه و ۸۰٪ ته وا بووه، كاری قیرو

ناوه راستی مانگی ته مووزی سالی رابردو دا پرۆژه كه ده ستپیکات، به لام له ۲۰۰۸/۹/۲۰ دا كه وته بواری جیبه جیكردنه وه، «ئه وه ش وایكرد سه رجه م ئه و كارانه ی سالی رابردو جیبه جیكران، به هوی ساردی كه شوهه واى ناوچه كه وه خراپ بین و شه قامه كه چه ندين تاسه و چال و چۆلی تیگه وت و ئه وه ش ئاسته نگی زوری بو هاوالاتییان و شوفیران دروستكرد».

كۆمپانیاه كه ن، به و پنییه ی یه كیك له كیشه سه ره كیبه كانی پرۆژه كانی پینجوین، درهنگ ده ستپیکردن و ته نده ركردن و چونه بواری جیبه جیكردنی كاره كانه وه یه، دانیشتوانی سنووره كه ش ئه وه ده خه نه روو، كه به هوی ساردی كه شوهه واوه ته نیا ماوه ی (۶ بو ۷) مانگ ده تانریت كار بکریت. عه بدولر حه مان عه لی، مامۆستایه كى دانیشتوی پینجوینه، باس له وه دكات كه بریار بووه له

بیهارتونی شوسته كه ده ستپیکراوه و سنووری ستونه كان بو ستونی كارها ده ستپیکراوه و ئاماده كراون، «له گه ره كى شه هیدانی شه قامیك به درژیایی (۱۱۰) متر قیری بو كراوه و هه ندیک شتی كه می ماوه». له باره ی دواكه وتنی كاره كانیسه وه، ئاماژه ی به وه كرد كه خه لكی ناوچه كه وه ك پیویست هاوکارییان ناكه و هه ندیکجار كاره كانیان لی تیگه دهن. به لام هه ندیک له دانیشتوانی قهزاکه ئاماژه به دواكه وتنی كاری

به هوی گۆرانکارییه وه له واده ی خویدا ته واو نابیت

خانوو بو لیپرسراوانی فه رمانگه كانی سه نگاو دروستده كریت

عه بدولر حه مان ئه بو به كر

چه ندين پیداویستی دیکه بیان ده ویت كه بۆیان دا بین نه كراوه ناحیه ی سه نگاو (۵۵ كم) له باكووری خۆره لاتی قهزای چه چه ماله وه دووره زیاتر له (۴۰۰) مالی تیدایه، فه رمانگه كانی ناحیه، ته ندروستی، شاره وانى، كشتوكال و پولیسی دارستان و ئاگر كۆژینه وه ی تیدا كراوه ته وه. پرۆژه ی دروستكردنی (۲۰) خانوو بو لیپرسراوانی فه رمانگه كان، له سه ره بودجه ی ئه نجومه نی

پاریزگای سلیمانوی (۲۰) خانوو بو لیپرسراوی فه رمانگه كانی ناحیه ی سه نگاو دروستده كات به مه به ستی چاره سه ركردنی كیشه ی هاتوچوی ئه وه فه رمانبه رانه و راپه راندنی كاری هاوالاتییان به لام به هوی گۆرانکارییه وه رهنگه پرۆژه كه دواكه ویت به شیک له هاوالاتییان ناوچه كه ش جهخت له وه دكه نه وه كه

زۆرباشی ده بیته بو ناوچه كه یان، وتی: «داواى ته وا بوونى ئه و خانووانه، بیانوی هیچ فه رمانبه ریک نامینیت كه بلیت سه نگاو دووره و هاتوچو كیشه مان بو دروستده كات». هه رچه نده سه روکی شاره وانیهی سه نگاو باسی له وه كرد كه تانیستا هیچ به رنامه یه ك نییه بو چۆنیته دابه شكردنی خانوه كان تا ئه و كاته ی ته واو ده بن، به لام «گرنگ ئه وه یه ئه و پرۆژه باشه مان بو كراوه».

به باشی به ریوه براون، مه حمود مه مه د، ئه ندازیاری سه ره پهرشتیاری پرۆژه كه له پاریزگای سلیمانوی، باسی له وه كرد، كه كاری پرۆژه كه به باشی به ریوه ده چیت، ئاماژه ی به وه شكرد كه هه ندیک گۆرانکاریی له پرۆژه كه دا كراوه و «ئىستاش كۆمپانیای جیبه جیكار داواى (۶۰) رۆژی دیکه ی كردوه، پیموایه ره زانه ندییمان وه رگرتسوه»، ئه وه شی خسته روو كه ئه گه ر گۆرانکارییه كان نه بوایه، به دلنیا ییه وه پرۆژه كه له كاتی خویدا ته واو ده بوو، به لام ئیستا رهنگه ماوه یه ك له واده كه ی تیپه ربیته، ئه وه ش به هوی ئه و گۆرانکارییه وه كه له پرۆژه كه دا كراون، وتیشی: «داواى گۆرانه كان رهنگه پرۆژه كه له كۆتابی مانگی ئابدا ته وا بکریت».

پاریزگای سلیمانوی به بری (۸۳۶) ملیون و (۹۸۰) هزار دینار دروستده كریت، له ۲۰۰۸/۱۲/۲۰ وه دهست به كار كردن كراوه له پرۆژه كه دا به پنی واده ی دیاریكراو ده بیته له ۲۰۰۹/۷/۳-دا ته وا بکریت، هه رچه نده تانیستا ۷۰٪ ی پرۆژه كه ته وا بووه و رهنگه دواكه ویت، به لام ئه ندازیاری سه ره پهرشتیار ده لیت: «گۆرانکاریی له پرۆژه كه دا كراوه رهنگه به وه ییه وه كه میك دواكه ویت، چونكه پنیشر ئیشه كان

هه ره ك ئاماژه ی به وه شكرد كه ئیستا ناحیه ی سه نگاو زور بیئاون، وتیشی: «زور داواى ئه وه مانكرد كه به نداویكمان بو دروستبکرن، به لام ئه نجامی نه بووه، هه رچه نده ئه گه ر پرۆژه ی ئه و به نداوه مان بو بکرایه، تووشی گرفتى كه مئایى نه به بوین، كه هه ركاتیک كانیاهه كانی سنووره كه مان وشك بكات، ئیمه ش تووشی كه مئایى بین، بویه داواده كه م ئه و پرۆژه یه شمان بو جیبه جیكریته».

سه مه د عومه ر، سه روکی شاره وانیهی سه نگاو، ئاماژه ی به گرنگی پرۆژه كه كردو جهختی له وه كردوه كه پرۆژه كه سوودی

وینەو خەنگ

فوتو: ئاوارە حەمىد

جۇگاي ئاودېرىي گوندى توتمه لەقۇناغى دروستکردندا، بەلام ئەوى خەنگەكى نىگەراندردوو شۆفل ليدانه لەجۇگاکان، كە جگە لەجۇگاکە لەتەنىشتەو بەدرېژايى جۇگاکە باغى ھاوالاتيان تېكدراون.

پىنجوين – سەيدساق،

ئەو رىگايەى حكومت نەيتوانيوە تەواوى بكات

سەرگەوت ئەحمەد

كە تەوايوو، ئەندازىارى سەرپەرشتىارىسى ھۇكارى دواكەوتتەكەى بۇ نەبوونى قىرگەراندەوە لە كارگەدا، وتىشى: «ستافو نامىرى كارکردنیشمان كەمەو تواناي ئەو پرۇژە گەرەپەى نىيە، چونكە ئەو پرۇژەپە زۇر گەرەپەى ھەندىك مانگ تەنيا چەند رۇژىكى كەم كارمان كىرەو، لەبەر نەبوونى قىر لە كارگەدا، جگە لەوى كىشەى دورىي كارگە لە شوپىنى كارکردنەو ھۇكارىكى دىكەى دواكەوتتى پرۇژەكەپە».

لەبارەى زو ھەلەشانەو قىرەكەشەو، وتى: «راستە گلەبى زۇر دپتە بەرگويمان، بەلام لەراستىدا بەوجۇرەش نىيە كە خەلك وادەزانن ئىمە بەئەنقەست ئەو ئىشە دەكەين، ھەموو رۇژىك نمونە دەبەين بۇ فەحس، دواى دەرچوونى لە تاقىگەى مەرکەزى، پاشان ئىمە ئەو قىرە دەھىننە پرۇژەكەو، بەلام ھۇكارى سەرەككى زو ھەلەشانى ئەو قىرە بەتايىبەتى لای راستى كە لە پىنجوينەو دىت، ئەو مەرزەپە كە بەردەوام ئۆتومبىلى زۇر گەرە ھاتوچۇى بەسەردا دەكەن و زۇرەپان بەبى گونداە ياساكان، زياتر بارىدەكەن و لە سەيدساق دىكەنەو بە دوو بار، ئىستاش كەشنىكى دىكەى بۇ كراو بەبى (۹) مىليار دىنار بۇئەوى دوربارە دەستى پىنكىتەو».

رىگاي پىنجوين – سەيدساق، كە رىگايەى بازىرگانيو سنوورپەو ھاتوچۇى زورى لەسەرە، زۇرەپەى ئۆتومبىلەكان كە ھاتوچۇى پىدادەكەن بارەلگرن و لە مەرزى نىودەولەتتى باشماخەو كە رىگايەى گرنكى بازىرگانيو كوردستان و ئىرانە، يەك سايدەو سەربارى ئەوى زو و نۆژەندەكرىتەو، بەلام رىگايەى خراپەو قىرەكەى زو ھەلەو ھەشيت و ئاستەنگ بۇ شۇفىران و ھاوالاتىيانى سنوورەكە دروستكردو.

شاھۇ رەشىد، ئەندازىارى سەرپەرشتىارى پرۇژەى چاكرىنەو رىگاي سەيدساق – پىنجوين، وتى: «پرۇژەكە لە سەرەتادا (۲۳۴) مىليون و (۷۰۰) ھەزار دىنارى بۇ دەرچو، دواى ئەو ھەش لەبەر كەمىي بودجەكەى دوو كەشنى دىكەمان بۇ كە، ھەرىكەپان بەبى (۲۴۷) مىليون و (۵۰۰) ھەزار دىنار، ئىستا بەشى يەكەمى تەوايوو لە نىوہى بەشى دوو ھەمداين، واتە بودجەى (۲۴۷) مىليونەكەى نىوہى تەوايوو».

رىگايە (۴۰) كە درىژەو لە ۲۰۰/۸/۷ ھەو دەست بە كارکردن كراو تىندا، بەلام تائىستا نىكەى (۲۳)